

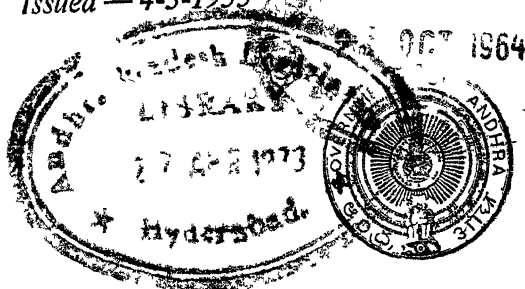

A-00019

Issued — 4-3-1955

ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

MONDAY, 1st NOVEMBER, 1954

VOLUME X—No. 1

CONTENTS

	PAGES
I Swearing in of a Member ..	1
II Announcement re Leader of the House .	1
III. Questions and Answers .. .	1—34
IV. Expunging of certain remarks .	34
V. Condolence Motion re Death of Sri Rafi Ahmed Kidwai	34—38
VI. Message from the Governor ..	38
VII. Adjournment Motion re Alleged Police firing on the workers of Sugar Factory, Etikoppaka . . .	38—41
VIII. Discussion on the Governor's Address.	
• Motion of Thanks .. .	41—126
Paper laid on the Table of the House . ..	127—128
Appendix . . .	129—144

PRINTED FOR ANDHRA GOVERNMENT PRESS
BY GORDON PRESS, GUNTUR-2.

1954

PRICE, 6 annas

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY.

MONDAY, 1st November 1954

The House met in the Assembly Chamber, Kurnool, at eleven of the clock, Mr. Speaker (The Hon. Sri N. Venkatramaya) in the Chair

I. SWEARING IN OF A MEMBER

Sri Meduri Nageswara Rao was sworn in.

II. ANNOUNCEMENT RE: LEADER OF THE HOUSE

The Hon. Sri T. Prakasam —Mr. Speaker, before I answer this question, I am declaring that the Deputy Chief Minister Sri N. Sanjeeva Reddi shall be the Leader of this House under the Constitution throughout the proceedings that will be carried on by you. I make this declaration to enable you as the Speaker, and also the Leader of the Opposition and his other members, to take note of this and be under no mistake that I am continuing as Leader and that they could put questions to me or expect answers from me. Even with regard to this question, I am expecting Sri N. Sanjeeva Reddi to act for me and give the answers in this or in all connected matters so far as these proceedings are concerned.

III. QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

APPLICATIONS TO THE PUBLIC SERVICE COMMISSION.

* 1. Q. Sri K. Krishna Rao: Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state—

- (a) whether it is a fact that applicants for Public Service are required to state in their applications to the Public Service Commission, the names of the students' organization with which they were connected in their student days, and to give a resume of their activities in their student days, and if so, why; and

[1st November 1954]

- (b) Whether the Government instructed the Public Service Commission to summarily reject applications from persons who in student days were members of any particular students' organization or organizations and if so, the names of such students organizations?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi.—

(a) and (b).—By students' organizations is apparently meant those organizations which are of a political character and whose activities are extra-curricular. If so, the answer is in the negative.

Candidates are however asked in the applications for appointment to the State and Subordinate Services to specify the positions of authority held, if any, in (1) school (2) college (3) Boy Scout and (4) U. T. C. (N. C. C.) against which they are expected to say the positions held by them such as captain of a team, Secretary of a mess, Secretary of the literary association etc. This is with a view to estimate their all-round capacity and abilities.

Sri. K. Krishna Rao :—Students' organizations లో political activities ప్రధానంగా ఉండేటటువంటివి ఏవి? కేవలము political activities లేకుండా ఉండేటటువంటివి ఏవి? అని Service Commission వాళ్లుగాని, గవర్నమెంటుగాని specify చేశారా? -

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—దీనికి సమాధానము ప్రశ్నకు ఇచ్చిన జవాబులో రెండవ భాగములో ఉన్నది. Schools లో గాని, colleges లోగాని, Boy Scouts లో గాని, U. T. C. వగైరా వాటిలో Secretary గా గాని, Captain గా గాని ఉన్నారా అనియు, వారియొక్క విద్యా విషయమే కాకుండా, curricular activities లో కూడ వారి ప్రజ్ఞా విశేషాలు తెలుసుకోడానికి ఈ విధంగా అడుగుబడుచున్నారు.

Sri K. Krishana Rao:—మొట్టమొదట జవాబు చెప్పతూ "whose activities are extra-curricular" అని చెప్పారు. ఈ

1st November 1954]

extra-curricular గా political గా ఉండేటటువంటి students' organizations ఏవో అవి Public Service Commission వారికి చెప్పారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—“If so, the answer is in the negative” అని చెప్పాను. మీరు వినలేదేమో. మరల చదవమంటే చదువుతాను.

Sri K. Krishna Rao :—Extra-curricular activities లేకుండా, కేవలము మొదటి para కు సంబంధించినటువంటి students' organizations ఏవైనా ఉన్నాయని వారికి తెలుసునా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi —దీన్ని గురించి జవాబు రెండవ భాగంలో చెప్పాను. Boy scout organizations, U. T. C. organizations, వగైరా చాలా ఉన్నాయి. ఇవి Colleges కు సంబంధించినవి, politics తో సంబంధం లేనివి.

Sri K. Krishna Rao:—U. T. C., N C. C. ఇవన్నీ political organizations అన్న మాట.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—అన్నమాట అని మీరే చెప్పుతున్నారు.

Sri T. Nagi Reddi:—ఈ విధంగా Students' Organizations గురించి ఒక జాబితా ఇవ్వాలనేటటువంటిది ఎప్పుడు జారీచేశారు ? ఇది మొదటినుంచి Public Service Commission Rules లో ఉన్నదా, లేక కొత్తగా వచ్చిందా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—కొత్తది కాదు; పూర్వమునుంచీ ఉన్నది.

Sri G. Latchanna:—ఈ services కు వెళ్ళినవారినిగురించి, వారి student life లో వారి activities గురించి తెలుసుకోడానికి ఈ ప్రశ్న ఉన్నట్లుగా మంత్రిగారు సెలవిస్తున్నారు. ఇప్పుడు మంత్రులుగా ఉన్నవారు

[1st November 1954]

తమ student life లో ఏ organizations కు సంబంధించినటువంటి వారని తెలుసుకొనే పద్ధతికూడ ఉంటుందా ?

No answer.

ACCIDENTS ON VIJAYAWADA—JAGGAYAPETA ROAD

* 2 Q. Sri V. Rama Rao —Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) the number of accidents that took place on Vijayawada—Jaggayapeta road from 1st August to 31st December 1953; and

(b) the number of human lives lost in all these accidents ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—(a) Seven accidents took place on the route Vijayawada to Jaggayapeta during the period 1-8-53 to 31-12-53.

(b) Three lives were lost in these accidents.

ఏడు ప్రమాదాలు జరిగినాయి. అందులో ముగ్గురు చనిపోవడం జరిగింది.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—ఈ విషయవాడ - జగ్గయ్య పేట రోడ్డుయొక్క పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొని కనీసము అక్కడ తారు రోడ్డుగా వేస్తేనేగాని ఈ accidents ఆపడానికి సాధ్యంకాదు. కనుక మంత్రిగారు దీనిని గుర్తించి వెంటనే ఆ రోడ్డు బాగుచేయడానికి చర్య తీసుకొంటారా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—రోడ్డు బాగులేక పోవడానికి, accidents జరగడానికి ఏమి సంబంధం ఉన్నది? Vehicles ఒకదాని కొకటి ఢీ కొనడంవల్ల accidents జరిగాయి. ఒక విషయంలో conductor బయటికి తలపెట్టుకొని ఉండినందువల్ల, మరొక లాగ్ వచ్చి dash చేసింది. కనుక ఈ accidents ఆ vehicles నడిపే వారియొక్కగాని అందులోవున్న వారియొక్కగాని negligence వల్ల జరిగినవేగాని, రోడ్డు బాగుగాలేనందువల్లగాదు. వారి negligence వల్ల accidents జరిగి ముగ్గురు చనిపోవడం సంభవించింది.

1st November 1954]

Sri Pillalamarri Venkateswarlu.—ఏడు accidents జరిగాయని, అందులో ముగ్గురు చనిపోయారని చెప్పారు. అసలు ఈ accidents ఎక్కువగా జరగడానికి కారణము అక్కడ రోడ్డు చాలా అధ్వాన్నస్థితిలో ఉండడమే. ఆ రోడ్డు బాగులేనిదానివల్ల, tyres burst కావడం జరుగుతున్నది. బ్రిడ్జిలు కూడ చాలా hopeless గా ఉండడముచేత గూడ accidents జరుగుతున్నాయి. రోడ్డుమీద పోతూ ఉండేటప్పుడు ఇవి ఏవిధంగా జరిగేవి చూస్తూనే ఉన్నాము.

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi.—రోడ్డు బాగాలేదని అంటే నేనుకూడా అంగీకరిస్తాను. రోడ్డు బాగుచేయవచ్చు. కాని దానికి దీనికి ముడిపెట్టడం సరికాదు.

Sri K Rajagopala Rao—ఆర్యా, Heavy traffic వల్ల ఆ రోడ్డులో చాలా accidents జరుగుతున్నాయి. ఈ లెక్కప్రకారమే నెలకు average ని $1\frac{1}{2}$ accidents వరకు జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కనుక ఆ రోడ్డును వెడల్పుచేసి accidents ను ఆపడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi.—Traffic చాలా ఎక్కువగా ఉన్న మాట నిజమే. దాన్ని ఏ రకంగా control చేయాలనే విషయము ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నది. రోడ్డునుకూడ వీలై నంత త్వరలో బాగుచేయడానికి కృషిచేస్తుంది.

Sri P. V. R. Gajapathi Raju:—Could the accidents have been possible because Prohibition laws have not been effectively enforced ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—దానికి, దీనికి సంబంధం లేదేమో అనుకొంటాను. అంతకంటే ఎక్కువ చెప్పితే బాగుండదు.

Sri S. Vemiah:—ఈ accidents లో చనిపోయినవారి పేరులు ఏమిటండీ ? వారికి ఏదైనా compensation యిచ్చారా ?

[1st November 1954]

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi — పెద్ద నాకు తెలియవు. కాని చనిపోయినవారివిషయం కేసులు పెట్టడం, కొన్ని accidents క్రింద treat చేయడం, కొన్ని drivers మీద కేసులు పెట్టడం, accident కాదని prove అయినచోట compensation ఇవ్వడం జరిగింది.

* 3. Q. Sri Vavilala Gopalakrishnaiah.—ఆ కమిటీ పనిని ప్రారంభించి చేస్తున్నందువల్ల ప్రశ్న వేయడం లేదు.

Mr. Speaker:—This question is not put.

DISTRICT WELFARE OFFICERS.

* 4 Q. Sri T. Lakshminarayana Reddi.—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state why the District Welfare Officers' posts were abolished and again retained?

The Hon. Sri D. Sanjivayya.—The posts of District Welfare Officers sanctioned in 1949 and continued upto 31st March 1949 were ordered to be abolished consequent on the creation of the posts of District Planning Officers in the grade of Deputy Collectors who were placed in charge of all Planning, Development and Welfare work in the Districts including Harijan Welfare. As there was a general feeling that the District Planning Officers might not be able to devote sufficient attention to Harijan Welfare work the Government revived the posts in the grade of Tahsildars to work directly under the Collector so that they could devote their undivided attention to Harijan Welfare and allied work.

Sri S. Vemaiah :—ఈ District Welfare Officers, Planning Officers క్రింద గుమాస్తాల మాదిరి, అంటే independent గా లేనందువల్ల Harijan Welfare work స్థంభించిపోతోందని ప్రభుత్వానికి తెలుసునా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya.—అది సరైన అభిప్రాయం కాదనుకొంటాను. అంతేకాకుండా ఈ District Welfare Officers ఎప్పుడూ direct గా Collectors క్రింద work చేస్తున్నారు.

1st November 1954]

Sri P. Pundarikakshacharyulu — కొన్ని జిల్లాలలో District Planning Boards లో District Planning Officers 1954 వరకు కూడా appoint కాలేదు. ఎందుచేత? 1949వ సంవత్సరంనుంచి 1954 సంవత్సరంవరకు ఆక్రమ ఈ Welfare Officers చేసే పనిని ఎవరు చేశారండీ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya — Welfare Officer లే continue అయినారు.

REDUCTION OF SALES TAX ON FERTILIZERS

* 5. Q. Sri Pillalamarri Venkateswarlu (on behalf of Sri V. Rama Rao) — Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state—

(a) whether the Government have any proposal to reduce the Sales Tax on Fertilizers, and

(b) if so, to what extent?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.—

(a) No, Sir

(b) Does not arise

Sri G. Latchanna — ప్రభుత్వంలో proposal లేకపోతే ఎవరైతే గా వచ్చి represent చేశారండీ ఈ సమస్యమిద?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.— ఇది వేరే ప్రశ్నగా ఉంది. విచారించి మనవి చేస్తాను.

STARTING OF MODEL AGRICULTURAL FARMS IN EACH TALUK

* 6 Q. Sri Pillalamarri Venkateswarlu (on behalf of Sri V. Rama Rao) — Will the Hon. the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state—

Whether there is a proposal to start model Agricultural Farms in each Taluk?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi :— The answer is in the negative.

ప్రతి తాలూకాలో కూడా ఒక Agricultural Farm పెట్టవలెననే ఆలోచన లేదండీ.

[1st November 1954

Sri Pillalamarri Venkateswarlu — ఎందువల్ల లేదండి.

The Hon Sri P. Thimma Reddi — ఎందువల్ల లేదంటే ఇప్పటికి మనకు 15 stations ఉన్నాయి. ఇంకా పెట్టవలెననే యోచన ఉంది. అనంతపురంలో Oil Seeds Research Station పెట్టాము. ఇంకా చిత్తూరులోను, ధోన్ లోను, శ్రీకాకుళం జిల్లాలోను Agricultural Farms ను పెట్టాలనుకుంటున్నాము. అన్ని జిల్లాల్లోను ఎక్కడెక్కడ ఎప్పుడెప్పుడు పెడతామో, ఈ వచ్చే సంవత్సరానికి డబ్బు ఖర్చుపెట్టే సమయంలో చెప్పబడుతుంది.

Sri T. Nagi Reddi — ఎన్ని జిల్లాలలో ఈ Agricultural Farms ఉన్నాయి? ఏ యే జిల్లాలలో ఈ Agricultural Farms వున్నాయి?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi — విశాఖపట్టణం జిల్లాలో, Aruku Valley లోను, అనకాపల్లిలోను Agricultural Research Stations ఉన్నాయి. ఇంకా Sugarcane Research Station, Samalkota, Government Paddy Farm, Maruteru, Deep Water Rice Station, Pulla, College Farm, Bapthla, Agricultural Research Station, Guntur, Fruit Research Station, Nandyal, Government Agricultural Demonstration Farm, Kalahasthi, Millet Farm, Ongole, Government Millet Farm, Vizianagram, Model Orchard-cum-Nursery, Peddapuram, Orchard and Nursery, Giddalur ఉన్నాయి.

Sri K. Govinda Rao:—ఇప్పుడు ప్రజలకు బాగా వివిధోగపడుతున్న అనకాపల్లి వ్యవసాయ డ్విట్రంలాంటి వాటిని ఇంకా అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తుందా?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—ఇప్పుడు నాగిరెడ్డిగారు వేసిన ప్రశ్నలో అన్ని జిల్లాలలోను ఈ farms ను అభివృద్ధి చేయటానికి ఏమైనా ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందా? అని అంటే, కృష్ణా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో ఈ farms ను పెట్టాలని అనుకుంటున్నాము, ప్రతి జిల్లాలో కూడా పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము, అని సమాధానమిచ్చాను.

1st November 1954]

Sri Pillalamaru Venkateswarlu:—కృష్ణా జిల్లాలోను శ్రీకాకుళం జిల్లాలోను లేవన్నారు. ఈ రెండు జిల్లాలలోనూ వెంటనే పెట్టటానికి పూనుకుంటారా? లేకపోతే ఇంకా ఏమైనా ఎక్కువకాలం అవసరం ఉంటుందా?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—ఎక్కడ పెట్టాలనేది సభ్యులందరికీ తెలుసును. పెట్టాలని ఉంది, పెడదామనే.

Sri T. Nagi Reddi:—అనంతపురంలో Agricultural Farm ఒకటి ఉందని అన్నారు. అది ఎక్కడ ఉన్నది?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—Oil Seeds Research Station ఉంది. ఈ మధ్య జిల్లాలో లేరనుకొంటాను.

Sri T. Nagi Reddi:—Oil Seeds Research Station కి, Agricultural Research Station కి భేదం వుందని మంత్రిగారికి తెలుసా?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—అనంతపురంలో Agricultural Research Farm కి, Oil Seeds Research కి కూడా ఎక్కడ 30 ఎకరములు భీనుకొని వివిధ రకముల వేరుశనగ, మస రాష్ట్రం లోనివి, ఇతర రాష్ట్రములలోనివి అన్నీ కూడా పైరు చేస్తున్నాము. ఆముదము, నువ్వులు, అలాంటివి అన్నీకూడా పైరు చేస్తున్నాము. మీకు వీలైతే ఎక్కడకివచ్చి చూచి, మీకు తోచిన సలహాలనిస్తే బాగుంటుంది.

Sri T. Nagi Reddi:—ఆ 30 ఎకరాలలో నువ్వులను, ఇంకా ఎన్నింటినో పెట్టాలంటే, ఆ 30 ఎకరాలు చాలతాయా?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—ఇది research station. వ్యాపారానికేం, బ్రతుకుకోసం కాదు. ఆ 30 ఎకరములలో అవే కాక ఇంకా ఏమైనా పెట్టవచ్చు.

Sri C. Subbarayudu:—బళ్లారి మైసూరులో చేర్చబడినందువల్ల హగరి, సిరిగుప్పలలో ఉన్న farms Mysore కి పోయాయా; మరి

[1st November 1954]

రాయలసీమ black cotton area లో cotton and oil seeds research farm ను పెట్టడానికి ఆలోచనలు ఉన్నాయా ? త్వరలో పెట్టేదానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi.—నంద్యాలలో cotton and oil seeds research station ఉంది. అక్కడ పైరుచేస్తున్నాము. దానిని ఇంకా అభివృద్ధిచేసి, హెచ్చుస్థాయిలో పెట్టమంటే పెడతాము.

Sri P. Venkatasubbayya.—ప్రతి తాలూకాలోనూ agricultural farm పెట్టటమంటే ఆలోచన లేనపుడు కమలాపురం తాలూకా పెద్దలేబాక గ్రామంవద్ద 100 ఎకరముల భూమికొరకు పేద రైతులు apply చేస్తే ఆ భూమి అచట agricultural farm పెడితే కావాలి, అందుచేత ఆ భూమిని యివ్వడానికి వీలులేదన్నారు. దానిని ఇప్పుడు సవరించి అక్కడి రైతులకు మళ్ళీ యిస్తారాండి?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—ఇప్పుడు పెట్టుట లేదన్నాను కాని ఎప్పటికీ లేదా ! ఎప్పుడో అప్పుడు పెట్టాలి. అందుకు చర్యలు తీసుకుంటాను.

Sri G. Latchanna:—కృష్ణా, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో agricultural farms పెట్టాలని ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదన్నారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎక్కడ ఈ farm పెట్టబోతున్నారో సెలవిస్తారా?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—శ్రీకాకుళంజిల్లాలో ఉద్గానం area ఉంది. అక్కడ కొబ్బరిపంట బాగాఉంది. తరువాత జీడిపప్పు బాగా పండుతుంది. అక్కడ ఏరకొ నట్ కూడా పైరుచేయాలని యోచన. దీనికి కేంద్రప్రభుత్వంయొక్క సహాయం ఎక్కువగా వస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు చేస్తున్నాము.

COLLECTION OF TAKKAVI AND SUBSISTENCE LOAN INSTALMENTS
IN CU DAPAH DISTRICT.

* 7. Q. Sri P. Narasimha Reddi (on behalf of Sri N. Sivarami Reddi):—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to state the action taken on the memo-

1st November 1954]

randum presented to him on 2nd January 1954 by Sri N. Sivarami Reddi, M. L. A., and Sri P. Narasimha Reddi, M. L. A., regarding the postponment of the collection of takkavi and subsistence loan instalments in Cuddapah District?

The Hon. Sri K. Koti Reddi.—When considering the question of the need or otherwise of relief to the ryots in the matter of collection of land revenue and instalments, the memorandum also was taken into account. By an order dated 23—1—1954 loan instalments due in Fasli 1363 in Rayachoti Taluk had been suspended. Subsequently, by an order dated 6—8—1954 the Government have directed that the recovery of all uncollected current and arrear takkavi loan instalments due in Fasli 1363 are postponed till 1—1—55 in the entire area of Cuddapah District.

Sri T. Nagi Reddi:—ఈ ప్రశ్నలో అసలు ఏదో పొరపాటు ఉన్నట్లు ఉంది. 1954 లో ఇచ్చినటువంటి మహజరుకు 1.1.55 వరకూ collect చేయడం లేదంటే తక్కావీ లోన్స్ అనా? దాని అర్థం ఏమిటి?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—1363 వ ఫసలీలో వసూలు కావలసిన మొత్తం 1.1.1955 వరకు postpone చేశాం.

MANAGEMENT OF CUDDAPAH-BALUPALLE ROAD.

* 8. Q. Sri P. Narasimha Reddi:—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether the District Board, Cuddapah, requested the Government to take over the management of Cuddapah-Balupalle Road to its Highways Department; and

(b) if so, the action taken thereon?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—

(a) The answer is in the affirmative.

(b) The request is under the consideration of the Government.

[1st November 1954]

అయినా ఇంకా కొంతఉన్న information ఇస్తే supplementaries అడగకుండా ఉంటారనే ఉద్దేశ్యంతో చెపుతున్నాను. ఇది 29 మైళ్ళ పొడుగు రోడ్డు. దీన్ని గవర్నమెంట్ స్వాధీనం చేసుకుంటే 12 లక్షల రూపాయలు అదనంగా ఖర్చు అవుతుంది. కాబట్టి బాగుచేయడానికి వీలు లేదని మొదట్లో అనుకున్నప్పటికీ, పునరాలోచించమని వారి దగ్గరనుంచి మరో అర్జీ రావడంవల్ల అంతా చేసినా చేయలేకపోయినా కొంతవరకు అయినా బాగుచేద్దాం అనుకొన్నాం. దానికికూడా దాదాపు రెండు లక్షల రూపాయలు అవుతుంది. 12 లక్షల రూపాయలూ ఒక్కసారిగా ఖర్చు పెట్టడానికి సాధ్యంకాదని చెపుతున్నాను.

Sri P. Narasimha Reddi:— ఈ రోడ్డు కర్నూలునుంచి మద్రాసుకు పోయేదానికీ, కర్నూలునుంచి తిరుపతికి పోయేదానికీ ముఖ్యమైనరోడ్డు. ప్రతి సంవత్సరము వరాకాలములో పోయేదానికి వీలు కాకుండా ఉంది. కాబట్టి దీన్ని సత్వరమే బాగుచేయడానికి ఆలోచిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:— ఈ ప్రశ్న రావలసిన అవసరంలేదనే ఉద్దేశ్యంతో చెప్పాను. ఒకతూరి రిజెక్టుచేసినా, దాన్ని మళ్ళీ ఆలోచిస్తున్నాం అంటే దానియొక్క ప్రాముఖ్యత తెలుసుకోవచ్చు. కాని ఒకేతూరి 29 మైళ్లు తీసుకోలేము. ఒక్క రోడ్డుకు 12 లక్షలు ఖర్చుపెట్టాలంటే రాష్ట్రంలో ఇంతే ముఖ్యమైనరోడ్లు ఇంకా ఎన్ని ఉన్నాయో మీరు తెలుసుకుంటే బాగుంటుంది. ఈ సంవత్సరానికి రెండులక్షల రూపాయలతో పనిచేసుకుందాం అనుకున్నాం. మన financial position బాగుంటే తప్పకుండా ఇంకా ఎక్కువ తీసుకోవాలనే మా ఆశ.

Sri B. Krishnamurthy Rao:— అధ్యక్షా! రాష్ట్రం మొత్తం మీద జిల్లాబోర్డుల అధీనంలోఉన్న రోడ్లన్నీకూడా హీన పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. కనీసం రేపు రాబోయే బడ్జెట్ సమావేశంలో జిల్లాకు ఒక్కొక్క రోడ్డుప్రకారం, కడపజిల్లాలోనేకాక రాష్ట్రంలో జిల్లా బోర్డుల అధిపత్యంలోవున్న రోడ్లన్నీ ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తుందా?

1st November 1954]

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi.—ఆ రోడ్డుయొక్క ప్రాముఖ్యతనుబట్టి దానియొక్క అవసరాన్నిబట్టి, దానియొక్క condition ను బట్టి తప్పకుండా ఆలోచిస్తాం.

Raja Sri Sagi Suryanarayana Raju.— అధ్యక్షా ! సంజీవరెడ్డి గారు పదేపదే పెటిష్నుపెడితే ఆలోచిస్తాం అని చెప్పారు. ఏమో ఒకసారి చెప్పితే ఆలోచిస్తారని అనుకున్నాం. అందుచేత ఇంకా 10 పెటిష్ను పంపించమంటే పంపిస్తాం. మా రోడ్డు నాలుగుమైళ్లే కాబట్టి ఒక లక్ష రూపాయలు కాదు, 50 వేల రూపాయలు సరిపోతుంది. కాబట్టి దానికి ఏమి సలహాలు అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—ఏరోడ్డు అది?

Raja Sri Sagi Suryanarayana Raju:— ట్రంకురోడ్డు మొదలు కుని పోలవరంవరకు 4 మైళ్లు ఉంది. మోటారుకారులేకావు బళ్లుకూడా తిరగబడిపోతున్నాయి.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:— నేను ఈ విషయాన్ని ఇంజనీర్లకు పంపించి దానికి తగిన శ్రద్ధతీసుకోమని చెప్తాను.

Sri K. Adikesavulu Naidu.—కడప - బాలుపల్లి రోడ్డు రేణిగుంటవరకు repair చేస్తే ఆ రోడ్డు ప్రాముఖ్యమైనదిగా ఉంటుంది. కాబట్టి ఇది బాలుపల్లివరకేనా లేక రేణిగుంట వరకు repair చేయిస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—ఈ మధ్య వీరుకూడా నాగిరెడ్డిగారితో ఒక ప్రశ్న ఇక్కడ across the table వేశారు. కోడూరు నుంచి బాలుపల్లి వరకు ఈ రోడ్డు hills లో పోతుంది. కడప నుంచి కోడూరు వరకు ఈ రోడ్డు బాగానేఉంది. కోడూరునుంచి బాలుపల్లికి పోయ్యేది చాలా అద్వాన్నంగా ఉంది. ఇది కొండల్లోనుంచి forest లో నుంచి పోతుంది. కాబట్టి దీనికి 2 లక్షలు అవుతుంది. వారు అడిగేది బాలుపల్లికేకాదు. తిరుపతివరకు అయితేనే ఈ రోడ్డుయొక్క ఉపయోగం, బాలుపల్లి వరకు అయితే నిరుపయోగం అని వారి అభిప్రాయం.

[1st November 1954]

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah—గుంటూరు జిల్లాబోర్డు రోడ్లమీద మోటార్లు నడిస్తే ప్రాణప్రమాదం ఉంటుందని కాబట్టి licence లు cancel చేసి, repair చేసేవరకు ఆపుచేయవలసిందని ఇంజనీరు వ్రాశారు. అచ్చంపేట, నరసారావుపేట రోడ్లమీద అమృత లూరు దగ్గరనుంచి బస్ లో పోయిన ప్రాణప్రమాదం వస్తుంది, అందువల్ల licence లు ఆపాలని గవర్నమెంటుకి వ్రాశారు. అందువల్ల ఈ ప్రమాదంలోవున్న రోడ్లను వెంటనే గవర్నమెంటు undertake చేసి బాగుచేస్తారా? అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi—జిల్లా, జిల్లాలో ఉన్న రోడ్లన్నీ తీసుకోవాలంటే కష్టం. చాలా రోడ్లు అధ్వాన్నస్థితిలో ఉన్నాయని నాకూ తెలుసు. అన్నిటిగురించి సమాధానం చెప్పడం సాధ్యంకాదు.

Sri K. Veeranna Padal—అధ్యక్షా! విశాఖవద్ద ఉన్న పశ్చిమలో పూర్వం P. W. D. వారు రోడ్లు formation చేస్తే చాలా బాగుండేవి. ఇప్పుడు Highways వారికి handover చేసిన తరువాత రోడ్లు బాగా పాడై నాయి. వీనిని P. W. D. కి ఇస్తారా? లేక గవర్నమెంట్ రోడ్లు సరైన స్థితిలో ఉండేట్లు చేస్తారా?

Sri K. Rajagopala Rao—Point of order Sir, ఇప్పుడు కడప, బాలుపల్లి రోడ్లుదగ్గర బయలుదేరి రాష్ట్రంలో ఉన్న రోడ్లన్నీ తిరుగుతున్నాం. సంజీవరెడ్డిగారు అన్నీ consider చేస్తాం అంటారు. అందు చేత తమరు కొంచెం restrict చేయాలని కోరుతున్నాను.

BORSTAL SCHOOLS IN THE STATE.

* 9 Q. **Sri K. Krishna Rao**—Will the Hon. the Minister for Finance and Law be pleased to state—

(a) how many Borstal Schools there are in the Andhra State and if there are no such, the arrangements made in the case of adolescent offenders who are to serve sentence under section 7 of the Borstal Schools Act; and

(b) the arrangements that the Government are making to open more Borstal Schools, in the State subsequent to 1st October 1953?

1st November 1954]

The Hon Sri T. Viswanatham:—

(a) There are no Borstal Schools in the Andhra State. Adolescent offenders sentenced to detention in Borstal school by Courts in the Andhra State are to be detained in the Borstal School, Bellary which is made available to this Government, for a period of five years from 1-10-1953 (Central Act XXX of 1953), read with part XX of the Eighth Schedule to that Act.

(b) The question of opening a Borstal School in this State is under consideration.

ఆంధ్ర రాజ్యంలో Borstal Schools ఎక్కడ లేవు. Borstal School లో ఉంచుటకుగాను శిక్షింపబడినవారిని బళ్ళారిలోని Borstal School లోనికి పంపడం జరుగుతున్నది. ఈ ఏర్పాటు Andhra Act క్రింద చేసిన ఏర్పాటు. ఒక Borstal School మన రాజ్యంలోకూడా ఏర్పాటు చేద్దాం అని ఆలోచనలో ఉంది.

Sri K. Krishna Rao:—ఇప్పుడు Borstal School Act క్రింద short imprisonment రెండు మూడు మాసాలు undergo అవుతున్న వారిని అక్కడక్కడ sub-jails లో adults తో కలిపిఉంచడం జరుగుతున్నది. వాళ్లను segregate చేయడానికి ఎమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

The Hon. Sri T. Viswanatham:—మొదట ఒక aspersions. ఆ aspersions ఒప్పుకొని జవాబు చెప్పమంటారు. అది ఒప్పుకోడం కష్టం. అటువంటివి ఏమైనా ఉంటే ప్రత్యేకంగా వాళ్లను ఉంచడానికి ఏర్పాట్లు వెంటనే జరుగుతాయి.

Sri K. Subba Reddi:—ఆంధ్రలో ఎక్కడ borstal school ఏర్పాటు చేయడంకోసం మీరు ఆలోచిస్తున్నారు.

The Hon. Sri T. Viswanatham:—ఎక్కడ తావు, స్థలం, భవనం, సౌఖ్యాలు వీలుగాఉంటే అక్కడ.

Sri K. Krishna Rao:—అధ్యక్షా! నెల్లూరు sub-jail లో కొంతమంది borstal school కు అర్హత ఉండినవాళ్లను అక్కడ

[1st November 1954]

అడల్ట్స్‌తో బాటు ఉంచారు. నేను చూచాను, ప్రభుత్వానికి తెలిపాను. కాబట్టి వాళ్లను segregate చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

The Hon Sri T. Viswanatham —తక్కువకాలం అయితే బహుశా దూరం పంపించి ఉండరు మీరు వారిని చూచినారేమో నాకు తెలియదు. బళ్ళారి పంపవలసిఉంటే ఈపాటికి వాళ్లను పంపే ఉంటారు.

Sri G. Latchanna:—బళ్ళారి Borstal school లో ఉన్నటువంటి ఈ minor boys కు ration ఏవిధంగా supply అవుతున్నదో శలవిస్తారా ?

The Hon. Sri T. Viswanatham:—Rations సవ్యంగానే supply అవుతున్నాయి.

Sri G. Latchanna:—ఎన్ని బౌస్టల్ బియ్యం supply అవుతున్నదో చెప్తారా ?

The Hon. Sri T Viswanatham:—ప్రత్యేక ప్రశ్నవేస్తే సమాధానం చెప్తాను.

ACQUISITION OF HOUSE-SITES FOR HARIJANS OF KANUMOLU OF GANNAVARAM TALUK

* 10. Q. Sri G. Rama Rao —Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state-

(a) The stage at which the question of acquisition of house-sites for Harijans of Kanumolu of Gannavaram taluk stands at present ;

(b) When the application for house-sites was filed in office, and when draft notification was published in the Gazette and the amount collected from the Harijans towards the cost of acquisition ;

(c) Whether the acquisition was withdrawn and if so, when and for what reasons : and

1st November 1954]

(d) Whether this case was closed for ever or kept pending in the office ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya :—

(a) The question has been dropped.

(b) The application was filed on 17-2-1950, and the draft Notification was published on 18-7-1950. An amount of Rs. 1060/—towards the cost of acquisition was collected in 4 instalments on 28-6-1948, 22-9-1948, 30-12-1948 and 6-1-1949

(c) The acquisition was withdrawn on 10-6-1953 for the following reasons :—

(1) In 1952 the Government laid down a policy to the effect that wet lands should not be acquired for house building purposes when suitable alternative dry lands are available for the purpose ;

and (2) the Harijans of Kanumolu refused to accept the alternative dry lands which were available.

(d) The case was closed.

(a) ఈ సమస్య విషయంలో చర్య ఆపుదల చేయబడింది.

(b) 17.2.1950 వ తేదీన దీని విషయంలో అర్జీ దాఖలు చేయబడింది. ప్రకటన చిత్తుప్రతి 18.7.1950 వ తేదీన ప్రచురింపబడింది. రు. 1,060 లు యీ భూమిని స్వాధీనం చేసుకొనుటకు నిమిత్తం అయ్యే ఖర్చుకుగాను, నాలుగువంతులు వారిగా, 28.6.1948, 22.9.1948, 30.12.1948, 6.1.1949 న వసూలు చేయబడింది. (c) ఆపుదల చేయడానికి కారణాలు:—

1952 వ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వ విధానం ప్రకారం మెరకపొలాలు వుండినట్లైతే ఆ సమీపంలోని తరి పొలాలు యిండ్లస్థలాలు నిమిత్తం స్వాధీనం చేసుకోకూడదు. ఆ కారణంచేత దగ్గరవున్న మెరక పొలాలను తీసుకోమని హరిజనులను అడుగగా వారు నిరాకరించిన కారణంచేత ఆపుదల చేయబడింది.

[1st November 1954]

Sri Kolla Venkaiah:—ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ప్రకారము మెరక పొలాలు వున్నటువంటి చోట, తరి పొలాలు తీసుకోకూడదని చెప్పారు. మెరకపొలాలు లేనటువంటి చోటకూడా, తరి పొలాలుకూడా యివ్వకుండా వుండే సంఘటనలు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాయా? వాటిపైన యేమైనా చర్య తీసుకున్నారా?

The Hon. Sri D. Sanjivayya:—లేదుకాని, వచ్చివుంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము. ఇప్పుడు యేమైనా అలాంటివి మా దృష్టికి తెస్తే, చర్య తీసుకుంటాము.

Sri T. Nagi Reddi:—ఈ ప్రశ్నలో 1948 మొదలు 1952 వరకు వరుసపెట్టి, మంత్రిగారు చెప్పారు. 1950 లో sanction చేసిన యీ house-sites, notification ద్వారా 1952 వరకు ప్రభుత్వము యెందుకు హరిజనులకు స్వాధీనముచేయలేదు. 1952 లో నూతన ప్రభుత్వము, నూతన ప్రభుత్వ విధానము యేర్పాటుచేస్తే, యిప్పుడు ఆంధ్రరాష్ట్రము యేర్పడిన తరువాత వచ్చిన నూతన ప్రభుత్వం, నూతన ప్రభుత్వ విధానమును యేర్పరచి తిరిగి యిప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుండా? అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri D. Sanjivayya:—ఇది ఆంధ్రరాష్ట్రం యేర్పడక పూర్వము అంటే 10.6.1953 ఆపుదల చేయబడింది. తరువాత, స్థానికంగావున్న హరిజనులు అర్జీ పెట్టుకున్నట్లు లేదు. అర్జీ పెట్టుకున్నట్లైతే తప్పకుండా ఆలోచిస్తాము.

Sri T. Nagi Reddi:—ఇది నేను అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా రాలేదండీ. 1948 లో డబ్బు యిచ్చారు. 1950 లో sanction చేశారు. 1952 లో withdraw చేశారు. అంటే దానికి నాలుగు సంవత్సరాలు పట్టింది. 1952 వ సంవత్సరంలో withdrawal తరువాత, 1954 వరకు ప్రభుత్వం దీని విషయంగురించి ఆలోచించలేదు. డబ్బు యివ్వలేదు. బహుశః డబ్బుకూడ వెనుకబడి యిచ్చినట్లుగా నేను అనుకోను. ఆపుదల చేయబడింది కాబట్టి డబ్బు దగ్గరపెట్టుకొని, భూమి యివ్వకుండా ప్రభుత్వ

1st November 1954]

విధానం యిట్లా కొనసాగుతోంది. ఒక సంవత్సరం తరువాతనై నా ఇప్పుడు దీనిని మార్చడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya:—1953 అక్టోబరు 1 వ తేదీ తరువాత, మేము యేమీ అభ్యంతరం పెట్టటంలేదు. అక్టోబరు ఒకటవ తారీఖునంచి నేటివరకూ అటువంటి complaint యేమీ రాలేదు.

Sri Saka Venkata Rao:—అర్రీలో పేర్కొనబడినటువంటి ఆ పల్ల పుభూమిగల ఆసామి యెవరో చెబుతారా ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya:— ఆసాములపేర్లు యిక్కడ లేవు. కావాలంటే తెప్పించి చెబుతాను.

Mr. Speaker:— Sri S. Venkata Rao is not in his proper place. శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ రెడ్డిగారు అక్కడకుపోయి, శ్రీ వెంకట్రావుగారు యిక్కడకు వచ్చి కూర్చోండి.

Sri T. Nagi Reddi.—లక్ష్మీనారాయణ రెడ్డిగారి కాలుకొంచెము fracture అయింది కాబట్టి కొనసాగు కూర్చున్నారు.

Sri K. Ranga Rao:—అయ్యా, ఇప్పటికీ మన ప్రభుత్వం వచ్చి ఒక సంవత్సరం అయిందికదా. ఈ సంవత్సరం లోపుగా ప్రభుత్వం ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించు పద్ధతినై నా revise చేసి హరిజనులకు యివ్వవలసిన బాధ్యత వున్నది. మంత్రిగారికి పూర్తిగా వారి కష్టాలు తెలుసు కాబట్టి యిప్పుడై నా ఆలోచించి తక్షణం ఇండ్లస్థలాలు sanction చేస్తారా ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya:—ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ముందు అరీలు చాలా వున్నాయి. ఇప్పుడు యీ అరీ మా దగ్గర లేదు. 10.6.53 తేదీననే యిది ఆపుచేయబడింది. తరువాత మళ్ళీ అరీ పెట్టలేదు.

Sri G. Rama Rao:—అసలు యీ కానుమోలులో యెక్కడా మొరకభూములు లేనేలేవు. అసలు office యెందుకు వ్రాశారో మాకు తెలియదు. అలా కాకపోయినప్పటికీ కూడా ఈ విధంగా జరిగింది.

[1st November 1954]

అయినప్పటికీ, డబ్బు యివ్వకుండా, వారు యీ విషయంలో చెప్పకోకుండా ఆపుచేశారు. ఇందులో ఏదో కుట్ర వుందని యీ పరిస్థితి తెలుసుకొని, ఈ విషయంలో చెప్పకోకుండా యిచ్చేదిలేదని, కాంగ్రెసువారు వారిని ఆపుచేశారు. తరువాత యిందులోని కుట్ర బయటపడింది. ఈ విషయాలు ఆలోచించకుండా పై పై వచ్చిన రిపోర్టులు మాత్రం బయట పెడుతున్నారే. మొట్టమొదట ఆ స్థలాలు హరిజనులు కావాలన్నారు. ఆ స్థలాలను మళ్ళీ యివ్వడానికి తిరిగి proposals పంపిస్తారా ?

The Hon. Sri D. Sanjivayya — ఇక్కడ యేదో కుట్ర వున్నదని తెలియదు. ఇప్పుడు వారు యేదో కుట్ర వున్నదని చెబుతే, యిప్పుడు నాకు తెలిసింది. అటువంటి కుట్ర యేదైనా వున్నట్లైతే ఆ కుట్ర ఏమిటో విచారించే వాడిని. ఇప్పుడు మళ్ళీ వారు యిండ్లస్థలాలు కావాలని అర్జీ పెట్టుకుంటే దాని విషయంలో విచారిస్తాను.

Mr. Speaker:—Sufficient supplementaries have been answered.

GOVERNMENT TECHNICAL (WEAVING) EXAMINATION
CENTRES FOR STUDENTS.

* 11. Q Sri P. Narasimha Reddi — Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state—

(a) whether there is any Government Technical Examination centre (craft) for Weaving students in Rayalaseema area;

(b) whether it is a fact that students from Pullampet, Madhavaram, etc., villages in Rayalaseema constitute a majority of the students that took the said examination at Guntur centre, from the last three years; and

(c) whether the Government propose to establish an examination centre at Pullampet?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—

(a) The answer is in the negative.

(b) Information is not available regarding the number of candidates who appeared from the Rayalaseema area

1st November 1954]

during 1952 and 1953 Out of 166 Andhra candidates that appeared for April, 1954, Examination in Handloom Weaving, only 17 were from the entire Rayalaseema area.

(c) Pullampet will be made a centre for Government Technical Examination in Handloom Weaving for Lower Grade.

Sri P. Narasimha Reddi —ప్రశ్న వేసి చాలాకాలం అయింది కదా, information లేదని చెబుతున్నారు. కాని information తెప్పించి చెబుతామన్నారు. ఇంకొక విషయం, Lower Grade కు మాత్రమే పరీక్షాకేంద్రము పెడతామన్నారు. పుల్లంపేట ప్రశస్తమైన ప్రాంతం కాబట్టి, అక్కడ యెక్కువమంది weavers వున్నారు కాబట్టి Higher Grade కు వున్నతస్థాయిలో training centre యెందుకు open చేయలేదని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—ప్రశ్నలోని మొదటి భాగానికి జవాబు: 1952-53 పరీక్షలయొక్క వివరాలు మన ప్రభుత్వ రికార్డులలో లేవు. వాటిని తెప్పించడానికి ప్రయత్నించినా సాధ్యం కాలేదు.

రెండవ భాగానికి జవాబు: పుల్లంపేటలో centre పెట్టటం విషయంలో పరీక్ష చేయించాము. దానికి Sri S Krishnamurthy, B.Sc., Reader in Textile Technology, Madras University పరీక్ష అధికారికూడాను. ఆయన వెళ్ళి పరీక్షించి, దానికి తగినటువంటి వీళ్ళు అక్కడ లేవు, పరీక్షలు చాల వుత్తమతరగతిలో జరగాలి, examinations వుత్తమస్థాయిలో జరగాలి, అక్కడ అందుకు అవకాశము లేదు కనుక Lower Grade కు మాత్రమే ఆయన recommend చేశారు. ఆయనయొక్క recommendation ప్రభుత్వము అంగీకరించింది.

Sri Pragada Kotaiah :—అసలు handloom weaving లో Higher Grade, Lower Grade Examinations జరుపడానికి, ఆంధ్రదేశంలో వున్నటువంటి centres యేమిటి? అక్కడవున్న వసతులు యేమిటి?

[1st November 1954]

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao — ఆంధ్ర దేశంలో పరీక్షలు జరుగుచున్నవి రెండు సెంటర్లు. (1) రాజమండ్రి, (2) గుంటూరు.

Sri Pragada Kotiah — వసతులు యేమిటండి ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao. — దానికి మీరు ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే, మీకు సమాధానము దాఖలు చేస్తాను.

Sri T. Nagi Reddi — శ్రీ కృష్ణమూర్తి యేదో పరిశీలన జరిపి, పుల్లంపేటలో Higher Grade Examination centre open చేయడానికి పరిస్థితులు వీలుగా లేవని మంత్రిగారు చెప్పారు. అసలు, అందుకు యెలాంటి పరిస్థితులు వుండాలి. ఎలాంటి పరిస్థితులు లేవని వారు report యిచ్చారో, ఆ రిపోర్టులోని gist కొద్దిగానైనా చెబుతారా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao : — రిపోర్టు యిక్కడ హాజరుగా లేదు కాని, దానికి సంబంధించి prepare చేసిన notes లో నుంచి మనవిచేస్తాను.

The adequacy of facilities available for the purpose at Pullampet, an important handloom centre has been examined by Sri S. Krishnamurthi, B. Sc., Reader in Textile Technology, University of Madras and Examiner of Handloom Weaving, Government Technical Examinations, Andhra State. He considers that for the present the conduct of examinations at Pullampet Centre may be restricted to Handloom Weaving, Lower Grade and it may not be possible to hold practical examinations in Handloom Weaving, Higher Grade, at Pullampet Centre, as things exist at present.

Sri T. Nagi Reddi : — ఇక్కడ ప్రశ్న ఒకటే అండి. ఏ కారణాల చేత పుల్లంపేటలో హయ్యర్ గ్రేడు పరీక్షలు ఏర్పాటు చేయడానికి వీలు లేక పోయింది, అనే ప్రశ్నకు కొంచెము జవాబు ఇస్తే అసలు అడిగిన ప్రశ్నకు కొద్దిగా సమాధానము ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. లేకపోతే ప్రశ్న అడిగినట్లు, మీరు వేగ్ ఆన్సరు యిచ్చినట్లు అవుతుంది. No answer is forthcoming.

1st November 1954]

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.—ఇక్కడ వేగ్ గా సమాధానం యిచ్చినట్టుకాదు. అందులో వున్నంతవరకు సమాధానం యిచ్చాను. ప్రత్యేకమైన ప్రశ్న వేస్తే రిపోర్టు తెప్పించి సమాధానం ఇస్తాను. అసలు ప్రశ్నకుమించి వుపప్రశ్న వేస్తే అసలు ప్రశ్నకంటే పెద్ద ప్రశ్న అవుతుంది. సమాధానము చెప్పడము కష్టము.

Sri Pragada Kotaiah.—అధ్యక్షా! ఈలోయరుగ్రేడు, హయ్యరుగ్రేడు పరీక్షలు జరపడానికి ప్రత్యేకమైన పనిముట్లు కావాలి. సాధారణంగా మన మగ్గలతో సాధ్యపడదు. అందువల్ల ఆంధ్రదేశంలో పరీక్షలు నిర్వహించే అవకాశాలు లేవు. అలాంటి అవకాశాలు కల్పించే నిమిత్తం ప్రత్యేకంగా మన రాష్ట్రంలో కూడా ఒక నేత కళాశాల పెట్టే విషయము ప్రభుత్వము యోచిస్తున్నదా అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.—శ్రీ కోటయ్యగారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానము ప్రశ్నలోనే వుంది. దానికి కావలసిన పనిముట్లు లేవు, అందువల్ల పెట్టడానికి వీలులేదని చెప్పారు. బహుశః పుల్లం పెటలో కూడా అదే కారణము అయి ఉంటుందని నేను వ్రాసిస్తున్నాను. వారు చెప్పిన విషయము గురించి పరీక్ష చేయించి ఏమి చేయడానికి వీలౌతుందో ఆలోచిస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri K. Malakondayya.—మద్రాసురాష్ట్రంలో మనము వున్న ప్లాడు హాండులూము కోర్సులో చాలామంది ఆంధ్రులు వుత్తీర్ణులైనారు. చాలామందికి వుద్యోగాలులేకుండా వున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రము వచ్చిన తరువాత ఈ పరీక్షలో హయ్యరుగ్రేడు, లోయరుగ్రేడులందు ఎంతమంది ప్యాసు అయినారు. ఎంతమందికి వుద్యోగాలు యిచ్చారో తెలియజేస్తారా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—వేరే ప్రశ్న ఒకటి వేస్తే తప్పకుండా సెలవిస్తాను.

Sri A. Venkataramana Raju:—ఇప్పుడు కోటయ్యగారు చెప్పినప్రకారం కావలసిన పరికరాలు గుంటూరు, రాజమండ్రి కేంద్రాలలో వున్న వేమో సెలవిస్తారా?

[1st November 1954]

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.—ఇప్పుడు అక్కడ లోయరు గ్రేడులో పరీక్షలు జరుగుతున్నాయి. హయ్యరుగ్రేడులో మద్రాసులో జరుగుతున్నాయి.

Sri T. Nagi Reddi.—అయితే, ఆంధ్రదేశంలో ఇప్పుడు హైయర్ గ్రేడ్ పరీక్షలు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? దానినిగురించి ప్రభుత్వము ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నదా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.—దానిని పరిశీలన చేయమని చెప్పాము. దానినిగురించి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నది.

Sri. N. Sankara Reddi.—కావలసిన పరీకరాలు ఎమ్మిగనూరు సెంటరులో ఏమైనా ఉన్నవా అని గవర్నమెంటు ఏమైనా పరీక్ష చేస్తుందా?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.—లేదని నేను చెప్పకుండానే వారే చెప్పారు.

Sri P. Narasimha Reddi.—పుల్లంపేటలో కావలసిన పరీకరాలు లేవు అని చెబుతున్నారు. అయినా పుల్లంపేటలో విద్యార్థులకు కావలసిన పరీకరాలు ఏమిటో తెలిపితే వారికి సహాయము పూర్తిగా ప్రజలచేత చేయించగలము. అప్పుడు అయినా ఉన్నత స్థాయిలో హయ్యరుగ్రేడు పైగ్రానింగు సెంటరు పెట్టడానికి వాగ్దానము చేయగలరా? అంటున్నాను.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.—వాగ్దానము చేయలేమిండి. ఆ పరీకరాలు వుంటేతప్ప అక్కడ సెంటరు పెట్టినందువల్ల అది పరీక్ష కాబోదు. కాని పరీకరాలు లేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెబుతున్నాను.

Sri T. Nagi Reddi.—పరీకరాలు సహాయము చేస్తామని హామీ నిస్తున్నారు. ఆ సహాయంచేస్తే తప్పకుండా మీరు అక్కడ సెంటరు పెడతారా అని నరసింహారెడ్డిగారి ప్రశ్న.

1st November 1954]

The Hon. Sri S B P Pattabhirama Rao.—స్వాండ్వర్డుకు తగిసిల్లు పంట తప్పకుండా పెడతాము.

INTRODUCTION OF LEGISLATION TO CONTROL THE
FRUIT NURSERIES IN THE STATE

12 Q Sri P Narasimha Reddi.—Will the Hon. the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state—

(a) Whether the Government propose to introduce Legislation to control the Fruit Nurseries in the State on the lines published in Fort Saint George Gazette, dated 22nd April 1953 under Part IV-A to check the sale of undesirable and untrue plants, and

(b) If not, why not?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi.—

(a) No.

(b) The Government consider that before legislation is undertaken to control private Fruit Nurseries in the State, Departmental and other alternative sources for supply of Fruit plants should be fully developed

ఈ పండ్ల తోటలకు అవసరమయ్యే నారు పెంచే సర్వరీలమీద కంట్రాలు చేయవలసిన 1953 లో గెజెటు నోటిఫికేషను అయింది. కాని ఆ చట్టము చేయడానికి కొన్ని నష్టాలు కావాలి. గవర్నమెంటు నడిపే సర్వరీసులో కాని ప్రయివేటు వారు యింకెవరైనా నారుమట్లపోసే వాళ్ళు ఎద్దగాని డిమాండుకు సరిపోయేట్లుగా నారు సరఫరా అయ్యేట్లుగావుండే అప్పుడు ఆ చట్టము చేయడము వస్త్రీగా కనపడుతుంది. అందువల్ల వెంటనే ఆ చట్టము చేయడానికి వీలులేదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri P. Narasimha Reddi.—పండ్ల మొక్కలకు ఎంత డిమాండు వుండాలో అని చెప్పడము ఎప్పటికీ సాధ్యముకాని పని. ప్రజలకు నిజమైన పండ్ల మొక్కలు కాకుండా నాసిరకం పండ్ల మొక్కలు అమ్మడము వల్ల చాలామంది మోసపోయారు. ఈ మోసాన్ని కనుక్కునేందుకు, తనీసము మామిడిచెట్లకు అయిదు సంవత్సరములు, చీని చెట్లకు 10 సంవ

[1st November 1954]

త్వరాలు పడుతుంది. కాబట్టి ఇప్పటికే నా ఈ విషయము గమనించి పండ్లమొక్కలు అమ్మేవాట్లు నాసిరకం మొక్కలు అమ్మకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటారా ?

The Hon Sri P. Thimma Reddi:—ఈ విషయంలో నరసింహా రెడ్డిగారితో శాసనసభలో కాకపోయిన బయటనే ఇదివరకు చర్చలు జరిపినాను. కోడూరులో ప్రత్యేకంగా నారు సప్లయి చేస్తున్నారు. డిమాండుకు అక్కడ సప్లయి అయ్యే నారు నూటికి యిరువది అయిదు వంతులు కూడా ఉండడం లేదు. బయట కొంతమంది తయారు చేస్తున్నారు. గిద్దలూరులోకూడా ఒక సెంటరు ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడనుండి సప్లయి చేసేదానికి అవకాశము వుంటుంది. కాని చాలామటుకు నారింజకు సంబంధించి మంచినారు సప్లయి అవుతుంది. మామిడి తోటలకు సంబంధించి కూడా కొన్ని చోట్ల ఇది అమలు జరుగుతోంది. ప్రతి జిల్లాలోకూడా ఎగ్రికల్చరల్ ఆఫీసరుకుకూడా ప్రత్యేకంగా చెప్పబడింది. దానినిగురించి జాగ్రత్తచేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము.

Sri G. Latchanna:—కంట్రోలుచేసే చట్టము పెట్టకపోయినా ప్రభుత్వము ఇప్పుడు కోడూరు నర్సరీలనుంచి ప్రతి జిల్లాకు ఒక డిపో తెరచి మొక్కలు సప్లయిచేసేట్లు చూడాలి. ఇతరత్రా ప్రయివేటువారు సప్లయిచేసినట్లయితే కలిగే ప్రమాదాలను రైతులకు తెలియజేస్తూ ఉంటే కొంతవరకు నరసింహారెడ్డిగారి విధానము అమలు అవడానికి అవకాశం వుంటుందేమో పరిశీలిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—మనవిచేసిన మాటలు చెప్పి పడలేదనుకుంటాను. కోడూరులో తయారయ్యే మొక్కలు వుండే డిమాండులో 25 వంతులకకూడా చాలడములేదని చెప్పి మనవి చేసినాను. అప్పటికే అన్ని జిల్లాలనుంచి అగ్రికల్చరలు ఆఫీసర్లు మొక్కలు తెప్పించి సప్లయి చేస్తున్నారు. అగత్యము ఉన్నవారు కోడూరు పోయి తీసుకుంటున్నారు. అందువల్ల ఇతరచోట్ల ఏజన్సీలుపెట్టి అవి సప్లయి చేయడానికి కావలసిన సరకు లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri G. Latchanna:—చెప్పి పడకపోవడము అనేది ఆలోచన పొర పోకుండా అని అనుకుంటున్నాను. అసలు చెప్పిన ప్రశ్న ఏమిటంటే వా

1st November 1954]

రిచ్చిన సాయాలు వేరు. ఈ పండ్ల పరిశ్రమ చాలా ప్రమాద స్థితిలోకి దిగజారుతోంది. కాబట్టి సరియైన మొక్కల సప్లయిచేసే విధానము గురించి చట్టము చేయాలనే ప్రశ్న అది. చట్టము చేయాలన్నప్పుడు సరియైన మొక్కలు సప్లయి చేయడానికి ఆ మొక్కల అధిక పుష్పత్తి విధానము ఆలోచిస్తారనే ప్రశ్న చాలదని, పుష్పత్తి అధికముచేసి చట్టాలుపెట్టి ఆ సమస్యను పరిష్కరించగల అవకాశం వున్నదా, లేదా అని నా ప్రశ్న.

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—ప్రమాదము అనుకున్నంత పరిస్థితికి రాలేదు. ఈ మొక్కల సప్లయిలో అక్కడక్కడ చిన్న, చిన్న పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయి. దానిని గురించి జాగ్రత్త చేయాలి.

Sri T. Nagi Reddi:—అంటే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడే వరకు మంత్రిగారు ఇట్లాగే వుంటారన్నమాట.

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—ఇది ప్రమాదముగానే వున్నది. ప్రమాదము తగ్గిపోయే పరిస్థితి అయింది. ఇది చిన్న, చిన్న పొరపాట్లుగా వచ్చింది. అవికూడా లేకుండా చేస్తున్నాము.

Sri P. Narasimha Reddi:—కనీసము కోడూరులో వుండే నర్సరీ ఫారము అయినా కొంతవరకు అభివృద్ధిచేస్తే 25 పాళ్లు కాకుండా 50 పాళ్లు, 60 పాళ్లు అయినా ప్రజలయొక్క అవసరాలకు సప్లయిచేసే అవకాశాలు కల్పించేదుకు దానిని యింకా expand చేస్తారా అండి?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi:—ఎంత శ్రద్ధ చేస్తున్నామో అందరికీ తెలియకపోయిన నరసింహారెడ్డిగారికి ప్రత్యేకంగా తెలుసు. కోడూరు ఫారము గురించి ఈ ప్రభుత్వం శ్రద్ధ చేస్తోంది. అయితే ఆయన కొంచెము తన తాలూకాలో వున్నది కాబట్టి యింకా గొప్పగా చెప్పారు. ఎంత గొప్పగా చేసేందుకు అవకాశాలున్నాయో అంతా చేస్తున్నాము కూడా.

Sri K. Veeranna Padal:—విశాఖపట్టణం ఏజన్సీలో 1946 వ సంవత్సరము నుండు వివరీతమైన కమలాఫలాలు వాగనుల్ల కొలది సప్లయి

[1st November 1954]

అవుతూఉండేవి. ఆ సప్లయ యిప్పుడు తగ్గిపోయింది. ఆ తోటలు యిప్పుడు ఏమైనాయి. ప్రభుత్వం దానిని గురించి ఏమైనా విచారిస్తుందా అండి ?

The Hon. Sri P. Thimma Reddi — మొత్తం ఏజన్సీ పండ్లు, ఫలాలు అక్కడ వచ్చే ఫలసాయాన్ని అంతటికూడా క్రమమైన ధరలతో విక్రయముచేసే విషయం శ్రీ విశ్వనాథంగారు చూస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వముకూడా మనకు పెద్ద సహాయము చేసింది. దానినిగురించి జాగ్రత్త చేస్తున్నాము. ఈ పండ్ల తోటలు ఎందుకు చచ్చిపోయినాయో. కావలెనంటే పరిశీలనలు చేసుకుందాము.

COMMITTEE TO DEVISE WAYS AND MEANS OF LAND REVENUE
ADMINISTRATION IN THE DISTRICTS

* 13. Q. Sri S. Vemaiah :—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to state whether the Government appointed a committee to devise ways and means of Land Revenue administration in the Districts?

The Hon. Sri K. Koti Reddi.—The Government have not appointed a Committee to devise ways and means of Land Revenue Administration in the Districts.

Sri S. Vemaiah.—ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి సిస్తు పద్ధతులు చాలా కాలముక్రిందట ఏర్పాటు చేయబడినవి. కాబట్టి ఎక్కువ రివెన్యూ వసూలు చేసుకొనేదానికి ఒక కమిటీని వెయ్యడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi.—ఇప్పుడు ఉన్న పద్ధతులు సక్రమంగానే ఉన్నవి. మీరందరు సహాయంచేస్తే ప్రభుత్వం ఎంతైనా చెయ్యగలదు.

Sri B. Sankarayya:—ఈ రివెన్యూ పద్ధతులకు సంబంధించి అనేక దఫాలు మార్పులు చేస్తామని శాసనసభకు వాగ్దానాలు ప్రభుత్వం చేసియున్నది. కాని ప్రయోజనము లేకపోయింది. కాబట్టి ఇందు విషయమై ఒక కమిటీని వెయ్యడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ? బంజర్ల పంపకం జి. ఓ. వచ్చిన తరువాత ప్రతి కరణం రు1000/దాకా లంచాలు తీసుకుంటున్నారు.

1st November 1954]

The Hon. Sri K. Koti Reddi —కావలసినంతమంది ఆఫీసర్లు, సిబ్బంది ఉన్నది. ఇంకా ఏమైనా చెయ్యవలసిఉంటే ప్రభుత్వం చేస్తుంది.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah.—ల్యాండు రివెన్యూ అక్టోబరు పద్ధతులలో మార్పులు చేయవలెనని అనేకమైన రిపోర్టులు వ్రాస్తూ వచ్చేరు. దీనిని పురస్కరించుకొని మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు ఒక కమిటీని వేసినారు. మనము వారుకూడా అన్నదమ్ములలాగ ఉన్నాము. మన సమస్యలు వారి సమస్యలు ఒకటేగదా ! మనకుకూడా అదే అవసరం ఉన్నది. కాబట్టి ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—కమిటీ అవసరంలేదనే నా అభిప్రాయం, అయినా ఆలోచన చేస్తాము.

Sri C. V. K. Rao.—అధ్యక్షా ! బోర్డు ఆఫ్ రివెన్యూ ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుగుణముగా లేదు అనే అభిప్రాయమున్నది. అందుచేత ఆంధ్రకు రివెన్యూ బోర్డును రద్దుచెయ్యడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi.—చాలాకాలమునుండి ఈ విషయం ఆలోచనలో ఉంది. ఇప్పుడుకూడా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

Sri P. Kotaiah:—అధ్యక్షా ! ఈ రివెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు కాగితము పంపిస్తే మాసములుకాదు, సంవత్సరాల తరబడి రావడం లేదు. ఉదాహరణలు చెప్పాలంటే ఎన్నైనా ఉన్నవి. ఈ పద్ధతిలో ఏమైనా మార్పుచేస్తే త్వర త్వరగా కాగితాలు రావచ్చును. ఇందుకు ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—సాధ్యమైనంతవరకు త్వరగా వచ్చేటట్లు చూస్తున్నాము.

Sri T. Nagi Reddi:—దీనికిమాత్రం అంగీకరించడం ఎందుకు.

The Hon. Sri K. Koti Reddi:—అన్ని విషయాల గురించి ఆలోచిస్తాము.

[1st November 1954]

Sri G. Yellamanda Reddi:—అధ్యక్షా! కమిటీ అవసరం లేదని చెప్పేరు. అంటే ఆడ్మినిస్ట్రేషను చక్కగా జరుగుతుందనా ?

The Hon. Sri K. Koti Reddi —చక్కగా జరుగుతుందనే అభిప్రాయం. అయినా ఆలోచన చేస్తాము.

RYOTS' MARCH TO KURNOOL

* 14. Q. Sri G. Yellamanda Reddi:—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether there were instructions to the local police stations to note down the names of those who participated in Ryots' march to Kurnool; and

(b) if so, the reasons for the same?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

Sri G. Yellamanda Reddi:—అధ్యక్షా! ఈ రైతుయూత సందర్భములో అనేక పోలీసు స్టేషనులలో పేర్లు వ్రాసుకున్నారు. అట్లా వ్రాసుకొనకపోతే ముందుగా ప్రతి పోలీసుస్టేషనులో పోలీసు బందోబస్తు D. S. P. లు Dy. S. P. లు ఎందుకున్నారో తెలివిస్తారా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—D. S. P. లకు Dy. S. P. లకు ఇతర పనులు ఇతర కార్యక్రమాలు ఉన్నవి. అందుకోసము వారు అక్కడ ఉన్నారు.

Sri K. Subba Reddi:—గ్రామ గ్రామానా పోలీసులు ప్రవేశించి పేర్లు వ్రాసుకొని కేసులు పెట్టిన విషయం స్పష్టంకాదా. ఇది ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—పట్టాలు పీకడం, అగ్గి పెట్టడం జరిగిన తరువాత పేర్లు వ్రాసుకొని ఉంటారేమో. ఇంతేగాని మొదటిలో పేర్లు వ్రాసుకోవలసిన అవసరం కలగలేదు.

1st November 1954]

Sri S Kasi Reddi —అధ్యక్షా! ఇప్పుడు రైతు కూలీయూత్రా సందర్భములో రైలుపట్టాలు పీకవారిని తీగలు తెంపినవారిని అరెస్టు చెయ్యమని ఆర్డర్ల ననుసరించి ఆ సందర్భములో సరిగా విచారణ జరుపకుండా పోలీసులు ఇష్టమునచ్చినవారిని, పెత్తందారులు పెద్ద ఇచ్చినవారిని చాకిలేవుమంచి వచ్చేవారిని, గొల్లవారిని కార్యానికి సిద్ధంగావున్న పెళ్లి కొడుకులను, కార్యానికి వెళ్తున్నవారిని, కరణాలను, టీచర్లను, పిల్లలను ముసనబులను అన్యాయంగా అరెస్టుచెయ్యడం జరిగింది. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలిపాము. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం చర్యతీసుకుంటుందా. ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ఈ విషయం గుర్తించి విచారణ జరిపిందా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi —కార్యానికి పోతూవున్న వారిని కాళిరెడ్డిగారు ఈ ఉద్యమానికి పంపేరుఅన్నమాట. దుర్మార్గముగా ప్రవర్తించినవారిని, అగ్గిపెట్టినవారినిమాత్రమే అరెస్టు చేసినారు.

Sri S. Kasi Reddi —మామూలుగా రాష్ట్రంలో లా అండు ఆర్డరు మెయింపైను చెయ్యడానికి పోలీసువారికి ఏమైనా అధికారాలు ఉన్నవా లేక మంత్రిగారు ఆర్డరు ఇస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi —ఉత్తర్వులు ప్రతిదానికి అవసరంలేదు. బాధ్యత వారిదే. వారే చర్యతీసుకుంటారు.

Sri G. Yellamanda Reddi —అధ్యక్షా! కాళిరెడ్డిగారు అన్యాయంగా అరెస్టుచేసిన విషయము చాలా చెప్పారు. కాని మంత్రిగారు లేదంటున్నారు. చాలామందిమీద పెట్టిన కేసులు కోర్టువారు కొట్టివేశారు. అందువల్ల పోలీసులుపెట్టిన కేసులు అన్యాయమని రుజువు అగుచున్నది కదా? ఆ విధముగా అనవసరముగా కేసులు పెట్టినవారిమీద యాక్షను తీసుకుంటారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi —కూసీ కేసులు ఎన్నో విడుదల చేస్తున్నారుంటే కూసీలు జరగలేదనా? దొంగసాక్ష్యము చెప్పుకొని కొంతమంది తప్పించుకుంటారు. అందువల్ల కేసులు అబద్ధం అని చెప్పుడానికి వీలులేదు.

[1st November 1954]

Sri B. Sankarayya — ఈ రైతుయోత్ర బయలుదేరే ముందు నుంచే గ్రామాలలో బెదరించడం వ్యతిరేకులుయిచ్చే పెద్ద వ్రాసుకొనడం, వారిమీద కేసులు పెట్టడం ప్రభుత్వదృష్టికి తీసికొనివచ్చాము. ఈ విషయాలన్నీ ముందే నా సరిఅయిన విచారణ చేయిస్తారా?

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi — విచారణ జరిపడానికి పొరబాట్లు జరిగినవని అంగీకరించితేకదా? అంతా సవ్యముగానే జరిగింది.

Sri T. Nagi Reddi :— సంజీవరెడ్డిగారు కడపట సత్యమే చెప్పారు. ప్రభుత్వం అంగీకరించితేకదూ అన్నారు. అయితే ఒక చారి చేసినాము. కార్యానికి పోతున్నవారినికూడా అరెస్టు చేసినారు. పెల్లెటవచ్చేమని చెప్పిన వారిని తీసుకుపోయినారు. ప్రభుత్వంవారు తమ పొరబాటు ఉన్నదేమో తెలుసుకుని ఈనాడై నా అవసరమైన చర్య తీసుకొనడానికి సంజీవరెడ్డిగారు ప్రయత్నం చేస్తారా? లేకపోతే పెల్లెట్లు చేసుకొనడమే కష్టమవుతుంది.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi.— ఇప్పుడు చెప్పినది నిజమని మేము అంగీకరించడములేదు. మాకు ఆ విధముగా తోచడములేదు.

REPORT OF SECONDARY EDUCATION COMMISSION

* 15. Q. **Sri Vavilala Gopalakrishnaiah** :— Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state—

(a) whether the Government are considering the report of Secondary Education Commission; and

(b) if so, the recommendations of the Commission which the Government propose to implement?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao.—

(a) The answer is in the affirmative;

(b) The matter is under consideration of the Government.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :— సెకండరీ ఎడ్యుకేషను కమిషను రికమండేషనులలో మల్టీపర్పుసు హైస్కూల్సు పెట్టాలని చెప్పారు. దాని విషయములో యేమి ఆలోచిస్తున్నారు? పెట్టాలనే అభిప్రాయం ఉంటే వివరములు చెబుతారా?

1st November 1954]

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—మల్టీ పర్సను హైస్కూలు ఒక్కటే కాదు. రికమండేషన్స్ ఇంకా చాలా ఉన్నవి. మొత్తంమీద ఆలోచనచేసిగాని ఏమీ చెయ్యడం కష్టం. ఇందుకోసము రేపు నవంబరు రెండు మూడు తారీఖులలో ఢిల్లీలో ఎడ్యుకేషను సెక్రటరీలు, డైరెక్టర్స్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ సమావేశం అవుతున్నారు. మీటింగు పర్యవసానము తెలిసిన తరువాత ఏదో ఒకటి చెప్పడానికి సాధ్యము అగుతుంది.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah—మల్టీ పర్సను హైస్కూలు పెట్టాలంటే ముందు జరగవలసిన పని చాలా ఉన్నది. అకడమిక్ సంవత్సరం ముందు ఆర్డర్లు రాకపోతే సమయములో రాలేదని స్కూలు ఎగిరిపోవడం జరుగుతుంది. అందువల్ల ఇప్పుడే ఏ ఏ స్కూళ్లు పెట్టడమో ఆలోచిస్తే బాగా ఉంటుంది. ఈ పని చెయ్యడానికి వెంటనే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—నేను ఇదివరకే ముఖించేసాను. నవంబరు 2, 3 తారీఖులలో ఢిల్లీలో మీటింగులు అగుత వని. పర్యవసానము తెలిసిన తరువాత యోచన చేస్తానని తిరిగి మనవి చేస్తున్నాను.

Sri T. Nagi Reddi.—ఢిల్లీ మీటింగు చర్చల పర్యవసానము తెలి సిన తరువాత తమరు ఆలోచిస్తాము అంటున్నారు. కుష్మాంధుని కమిటీ రిపోర్టుకూడా తమరు ఆలోచిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—కుష్మాంధుని కమిటీ రిపోర్టుకూడా ఆలోచిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P. Venkatasubbaiah:—సెకండరీ ఎడ్యుకేషను కమిటీ రిపోర్టు చాలా ముఖ్యమైనది కనుక శాసన సభ్యులకు అందరకు అంద చేస్తారా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—సెకండరీ ఎడ్యుకేషను కమిటీ ఒక్క మన స్టేటుకు మాత్రమే సంబంధించినదికాదు. ఇండియా అన్ని స్టేటులకు సంబంధించినది. ఆ రిపోర్టులు వచ్చిన తరువాత ఆలోచిస్తాము.

[1st November 1954]

Sri S. Vemaiah.—సెకండరీ ఎడ్యుకేషను కమిటీ రికమండేషనులు ముఖ్యమైనవి చదువుతారా ?

The Hon Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—ఇది చాలా పెద్ద ప్రశ్న.

Sri Pragada Kotaiah.—నేటి చదువులవల్ల నిరుద్యోగం పెచ్చు అవుతోందికదా; Secondary education గురించి ఆలోచిస్తున్నాం అంటున్నారు కాబట్టి ఆ సందర్భంలో నిరుద్యోగ నివారణకు తోడ్పడుచట్లుగా విద్యావిధానంలో మార్పు తీసుకురావడానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తారా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—నిరుద్యోగం చదువుకున్నవారిలోమాత్రమే కాకుండా చదువుకోనివారిలోకూడా వున్నది. ఈ ప్రశ్నకు సెకండరీ విద్యా విధానానికి సంబంధంలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah.—ఆ రిపోర్టులో మూడు సంవత్సరాల కాలేజీ కోర్సులు పెట్టాలి అని వున్నది. దాన్ని అమలు చేస్తారా ?

The Hon. Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంవారుకాని మరొక విశ్వవిద్యాలయంవారుకాని ఆ విషయంలో ఏమీ చెప్పలేదు.

EXPUNGING OF CERTAIN REMARKS

Sri Garapati Satyanarayana:—Point of order, Sir, ఆఖరు ప్రశ్నకు ముందు ప్రశ్నలో శ్రీ ప్రగడ కోటయ్యగారు వేసిన సస్టి మెంటరీ ప్రశ్నలోని కొన్ని మాటలు శాసనసభా మర్యాదకు భంగ కరంగాను, అసభ్యంగాను వున్నవి.

• Mr. Speaker:—ఆ మాటలు రిపోర్టులో ఉండవు.

II. CONDOLENCE MOTION RE DEATH OF SRI RAFI AHMED KIDWAI

Mr. Speaker:—I have to announce to the House with feelings of profound sorrow the death of Sri Rafi Ahmed Kidwai, Union Minister for Food. Presently the Deputy Chief Minister will move a motion on that.

1st November 1954]

The Hon Sri N Sanjeeva Reddi —Sir, I move. "That this House places on record its deep sense of sorrow at the death of Sri Rafi Ahmed Kidwai, Union Minister for Food, and conveys its sincere condolences to the Prime Minister of India and the members of the bereaved family."

The Hon. Sri T. Prakasam.—కిద్వాయిగారిని గురించి నేను చెప్పవలసిన అంశాలన్నీ మీ కందరికీ తెలిసే వున్నాయి. అయినప్పటికీ అతనితో కొంచెం దగ్గరన్నేహం వున్నవాణ్ణి కనుక అతనుచేసే కార్యక్రమాలు ఏవిధంగా చేశాడో, ఏవిధంగా అంతరించిపోయాడో రెండుమాటలు చెబుతాను. రఫీ అహమ్మదు కిద్వాయి ఇదివరకు Communications Department లో పనిచేస్తూ వచ్చాడు. ఆ డిపార్టుమెంటులో రాత్రిల్ల విమానాలునడిపే వ్యవహారం ప్రవేశపెట్టి పనిచేస్తూవుంటే దానికి capitalists గా వుండేవాళ్లు ఎదుర్కున్నారు. దానికి సరియైన పనిచేసి, చేయవలసిన సవరణలను తెచ్చిపెట్టాడు. ఆ సవరణలను తెచ్చినప్పుడు నేను ఆ డిపార్టుమెంటులో అతడు సరిగ్గా పనిచేయగలడా అనుకునేవాణ్ణి. ఏపనిలో పెట్టినానరే, ఆ పని యిదివరకు అతనికి తెలిసినా తెలియక పోయినా, దానిని కనుక్కుని తెలుసుకుని నిజంగా ఎట్లా పరిపాలన చేయవలెనో అట్లా చేస్తూ వచ్చినమనిషి. ఆ తరువాత అతను చేయవలసిన కార్యక్రమానికి కొంచెం అడ్డంవచ్చింది. అతడువుండే పార్టీలోనుంచి బైటకు రావడంవల్ల కొంతకాలం పూర్వం పద్ధతిలో నడిపించడానికి భేక పోయింది. ఆ డిపార్టుమెంటు వ్యవహారం అంతాకూడా కొన్నాళ్ళు అతని చేతుల్లో లేకుండాపోయింది. అతడు చాలా బుద్ధిమంతుడు. సైన్యాకు పూర్వంనుంచి స్నేహితుడు. ఒక డిపార్టుమెంటునుంచి మరొక డిపార్టుమెంటుకు మారిపోయే పరిస్థితులు వచ్చినపుడుకూడా సైన్యామీదవుండే అభిమానంవలన అట్లాగే పనిచేసుకుంటూ వచ్చినవాడు అతడు. రఫీ అహమ్మదు కిద్వాయి తిరిగి సైన్యాదగ్గరగా వచ్చినపుడు అతనికి పోర్టు ఫోలియో ఏమి ఇస్తారు అని ఆలోచించారు. అంతా ఎందుకు పనికిరాడనుకుని food department అతనికి ఇచ్చారు. అప్పుడు నేనొక ఉత్తరం కూడా వ్రాశాను, నీవు ఎందుకు ఆహార డిపార్టుమెంటుకు పోయావు, వ్యవహారం నీకు సాధ్యమవుతుందా అని.

[Sri T. Prakasam]

[1st November 1954]

అల్లా అనుకున్నవాళ్ళలో నేనూ ఒకణ్ణి. దీనికి ఎంతో చదువుకో నక్కరలేదు. పాండిత్యం అక్కరలేదు. గొప్పబుద్ధి కలిగినవాడు అతడు. సలహాలు సరిగా ఇచ్చేవాడు. ఆహార డిపార్టుమెంటు మంత్రిగా పెశితే ఏమి చేస్తాడో అనుకోవలసివచ్చింది. క్రొత్తగా ఈ గవర్నమెంటు form చేసినాక, ఆంధ్రదేశానికి అరవదేశానికి వ్యవహారం చేసుకోవలసివచ్చి నపుడు వెళ్లాము మేమందరం కూడా. ఎవో పెద్ద పెద్ద ఆలోచనలు చేస్తాము అందరం కూడా. లాయర్లను consult చేస్తాము. Experts ను consult చేస్తాము. అతని దగ్గరకు పోయినపుడు చెప్పి చెప్పక మునుపే సంగతి అంతా తెలుసుకునేవాడు. నేను, సంజీవరెడ్డి, విశ్వనాథంగారు కలిసి వెళ్లినప్పుడు మేము ఏమీ చెప్పనక్కరలేకుండానే న్యాయం ఎల్లా వుండాలో పరిశీలించి చెప్పాడు. ఆ తీర్మానం ప్రకారం బయలుదేరి దక్షిణాదికివెళ్ళి విచారణ చేసి ఆ ప్రకారం వెంటనే ఆమల్లోనికి వచ్చేట్లా చేశాడు. ఢిల్లీలో వచ్చే కష్టాల్లో చిక్కుల్లో వాళ్లు చేయవలసిన కార్యక్రమానికి ధైర్యంగా పని చేసేవాడు దొరకనపుడు రఫీ అహమ్మదు కిద్వాయి వద్దకు సలహాకు వెళ్లే వారు. అతని దగ్గరకుపోతే ఏ పడుంవాడు అనే ఆలోచన లేకుండా కార్యక్రమం మూడు నియూషాల్లో తెలియచేసి పంపించేవాడు. దేశభక్తుడు, ప్రజల మేలుకోసం పాటుపడేవాడు కనక అతడు చనిపోవడం చాలా విచారకరమైన సంగతి. నెహ్రూ ఆయన పూర్వచరిత్ర తెలిసినవాడు కనుక చైనాలో వుండినప్పటికీ కూడా చనిపోయాడంటే దేశానికి ఎంత కష్టం వచ్చిందో చెప్పాడు. బహిరంగంగా లోకానికి చెప్పాడు. కిద్వాయిగారు ప్రజలకు స్నేహితుడు. దేశానికి స్నేహితుడు, సంబంధం వుంది, లేదనే point లేకుండా న్యాయం చేసేవాడు. ఈ విషయంలో రెండు ముక్కలు చెప్పడం అవసరం అని తోచి చెప్పాను.

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—అధ్యక్షా! ఈ విచారకరమైన వార్త విని దుఃఖించనివారు భారతదేశంలో యెవ్వరూ ఉండరు. రఫీ అహమ్మదు కిద్వాయి మా పార్టీలోని వాడని చెప్పడానికి గర్విస్తూ వుంటిమి. నేను 13, 14 తేదీలలో ఢిల్లీలో వుంటిని. అప్పుడు Power & Irrigation Conference జరిగింది. 14 తేదీనాయంత్రం మీటింగు లోయిన తరువాత గదికివస్తే, తిమ్మారెడ్డిగారి దగ్గరనుంచి శనకా—యి export విషయంలో ఏదో యిబ్బంది వచ్చింది కిద్వాయిగారిని చూడవలసినదిగా

1st November 1954]

[Sri N. Sanjeeva Reddi]

తెలిగ్రాము వచ్చింది. ఆయన యింటిదగ్గర వున్నారో లేదో ఘోష చేశాను. చేస్తే, యిక్కడకువచ్చి రెండు రోజులయిందికదా నన్ను చూడలేదేమి? యేమిటీ అన్యాయం అన్నారు. భోజనానికి కూడా పిలిచారు. ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే ఆయన ఎంతో స్నేహపాత్రమైన వ్యక్తి. వ్యక్తిగతంగా ఎంతో ప్రేమిస్తాడు. ఏ రాజకీయ పార్టీవారైనా ఆకర్షించబడిపోతారు. ఎందుచేతనంటే ఆయనది చాల విశాలమైన హృదయము. ఎవరినైనా ప్రేమించడానికి సిద్ధంగానున్న వ్యక్తి శ్రీ రః అహమ్మదు కిద్వావి. ఆయనకు కుల మత విభేదాలు లేవు. ఉత్తమమైన మహమ్మదీయుడు; ఉత్తమ జాతీయవాది; ఉత్తమ ఆడ్మినిస్ట్రేటరు. ఏ కష్టమైన సమస్య వచ్చినా సరే జవహర్లాలు నెహ్రూ కిద్వావివైపు తిరిగడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. కమ్యూనికేషన్సులో విమానములను రాత్రిల్లు నడిపేందుకు పెట్టుబడిదార్లు అడ్డు తిగులున్నప్పుడు ఏరకంగా ఆయన పరిష్కరించాడో మీకు తెలుసు. ఆహార సమస్య క్లిష్టంగావున్న రోజుల్లో ఆయన ఎంత విశ్వాసంతో పనిచేశారో మీ కిందరకు తెలుసు. విశ్వాసం అదరికి వుండవచ్చు. కాని ఆయనకు సాహసంకూడా వుంది. ఆహారమంత్రి అయిన తరువాత ప్రభుత్వంయొక్క లెక్కలలోగాని, ప్లానింగు కమిటీ ఇంజనీర్ల లెక్కలలోగాని వున్న తప్పులను ప్రభుత్వ దృష్టికితెస్తూ విశ్వాసంతో సాహసంతో జవహర్లాలు నెహ్రూగారికి ఎంతో సహకారం చేశారు. ప్రభుత్వంలో ఏ క్లిష్ట సమస్య వచ్చినా సరే జవహర్లాలు నెహ్రూగారు కిద్వావిగారివైపు తిరిగి ఆయన సలహాలు పొందుతూ వుండేవారు. ఆయనకు 60 ఏండ్లు. ఇది అట్టే చిన్న వయస్సు కాకపోయినా కొంతమంది పెద్ద రాజకీయ నాయకుల వయస్సుతో పోల్చితే చిన్న వయస్సే అని చెప్పక తప్పదు. కనీసం 70 ఏండ్ల వరకు అంటే యింకా పది ఏండ్లు జీవించియుంటే క్లిష్ట సమస్యలు పరిష్కరించుతూ దేశానికి సేవ చేసేవారు. ఆయన మరణంవల్ల జవహర్లాలు నెహ్రూగారు ఒక ముఖ్యమిత్రుని కోల్పోయారు. దేశం ఒక జాతీయవాదిని కోల్పోయింది. వారిని గురించి చెప్పాలంటే చాలానేపు పడుతుంది. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగారికి చాల సన్నిహితుడు. నాలుగేండ్లుగా కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ మెంబరుగా చాలా సన్నిహితత్వం, ఆయనను మరచిపోలేని సంఘటనలు చాలా వున్నాయి. ఆయన పోషడం వల్ల మహాత్తర నాయకుని దేశాభిమానిని మనం కోల్పోయినామని మన విచారిము ప్రకటించుతున్నాము.

[1st November 1954]

Mr. Speaker:—In view of the stress of business of the House I think no further speeches will be made I think the House will unanimously pass this resolution.

The motion was passed unanimously, the whole House standing in silence for a minute.

III. MESSAGE FROM THE GOVERNOR

Mr. Speaker:—I have to announce to the House that the following message dated 23rd October 1954 has been received from the Governor of the State of Andhra.—

“In pursuance of Article 207, clause (3) of the Constitution of India, I, C. M. Trivedi, Governor Andhra hereby recommend to the Andhra Legislative Assembly the consideration of the Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Andhra Amendment Bill, 1954.”

(After a pause)

Hon. Members are aware of the fact that the Governor of Andhra was, in pursuance of the provision laid down in clause I of Article 176 of the Constitution of India, pleased to address the Legislative Assembly on the 29th October 1954. For facility of reference copies of the Address have also been supplied to Members of the House.

I have also in consultation with the Leader of the House and leaders of parties in the House allotted three days, namely, 1st, 2nd and 3rd November 1954 for the discussion of the matter referred in the Address. Out of the time thus allotted, the sitting of the afternoon of the 3rd November will be set apart for the Government to reply. The House will now proceed to discuss the Governor's Address.

IV. ADJOURNMENT MOTION RE ALLEGED POLICE FIRING ON THE ETIKOPPAKA SUGAR FACTORY WORKERS

Sri K. V. S. Padmanabha Raju:—అధ్యక్షా! నా adjournment motion ఒకటి వున్నది. చదవమంటారా ?

Mr. Speaker:—చదవండి.

1st November 1954]

Sri K. V. S. Padmanabha Raju:—Sir, my motion is as follows “This House stands adjourned to discuss an urgent matter of public importance, namely the serious situation arising out of the brutal lathi charge made by the Police on the Etikoppaka Sugar Factory Workers who are on strike since 5-10-1954, protesting against the Management for not having implemented the agreement arrived at between the Management and the workers and subsequently resorted to peaceful Satyagraha defying the 144 Section order promulgated by the Government prohibiting the workers from entering within two miles radius of the premises of the factory ”

అధ్యక్షా! దీనిమీద మాట్లాడడానికి కొద్దిగా టైము యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇది చాలా ప్రధానమైనది. ఇది 1954 సంవత్సరంలో స్థాపించబడిన కో ఆపరేటివు ఫ్యాక్టరీ. 1951 వ సంవత్సరం వరకు కూడా అక్కడ కార్మికులయూనియను లేదు. 1948 చట్టప్రకారం 1949 standing orders ప్రకారం కార్మికులు కొన్ని హక్కులు గురించి మేనేజ్ మెంటుముందు పెట్టారు. వాటిని మేనేజ్ మెంటు తిరస్కరించింది. ఆ తరువాత 4 మాసాలక్రితం కో ఆపరేటివు ఫ్యాక్టరీ business manager గారు కార్మికుల యూనియన్ సెక్రెటరీ ఒక agreement కు వచ్చారు. ఆ నిర్ణయం అమలుజరుగుతుందని కార్మికులు రెండు మాసాలు వేచి చూశారు. విశాఖపట్టణంలో శాసనసభ సమావేశం జరుగుతున్నప్పుడు నేను, మంత్రి సంజీవయ్యగారు అక్కడకు ఒకసారి వెళ్ళడం జరిగింది. కార్మికులు representation చేసుకున్నారు. Agreement జరిగినా ఈలోగా కార్మికులను రిటైంచి చేశారు అని మంత్రిగారికి తెలియపరచినారు. ఈ ఎగ్రిమెంటు కాపీలు లేబరు ఆఫీసరువారికి, కమిషనరుకు కూడా పంపడము అయినది. దానిని అమలుపరుస్తారేమోనని ఏటి కొప్పాక షుగర్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికులు మరొక నెల వేచిచూచారు. కాని ఫలితం లేకపోవడంవల్ల strike ప్రారంభించారు. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో పర్యటనకు గవర్నరు వచ్చినపుడు వారిని బంగళాలో కలుసుకున్నాము. అప్పటికే strike ప్రారంభించారు.

కార్మికులు గత 5 వ తారీఖున strike ప్రారంభించారు. గవర్నరు అక్కడికి వచ్చినప్పుడు వారి కోర్కెలను, వారి agreement ను కార్మికులు

[Sri K. V. S. Padmanabha Raju] [1st November 1954]

గవర్నరుముందు పెట్టారు. ఆఖరుకు, వారి representation వల్ల లాభము లేకపోయినందువల్ల, strike continue చేస్తున్నారు. ఆ standing orders ప్రకారం వాళ్ళకు ఉన్నటువంటి న్యాయమైన కోర్కె-లకోసం, 5 వ తారీఖున strike ప్రారంభించారు. Strike ప్రారంభించిన తరువాత 9 వ తారీఖున 144 వ సెక్షను issue చేశారు.

Sri B. Krishnamurthi Rao.—On a point of order, Sir, ఈ విరామ తీర్మానాన్ని ఇప్పుడు సభలో చర్చించడానికి Speaker గారు, అనుమతించారా? లేక Speaker గారు అనుమతించడానికి మునుపే ఇంత దీప్తోపన్యాసం సభ్యుడు చేయడం చుచ్చుండు మేము అవకాశముగా తీసుకోవచ్చునా అని అడుగుతున్నాను.

Sri K. V. S. Padmanabha Raju —తొమ్మిదవ తారీఖున 144 వ సెక్షను జారీ చేసినటువంటిది చాలా ముఖ్యమైనది. ఇది సభవారంతా తెలుసుకోవలసిన విషయము. ఆ 144 వ సెక్షను జారీచేస్తూ, Union కార్యదర్శి అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షుడు, ఈ ముగ్గురిని 2 మైళ్ళ రేడియస్ లో ఉండకూడదని ఉత్తర్వు చేశారు. ఈ ముగ్గురు ఆ గ్రామానికి రెండుమైళ్ల దూరంలో ఉండకూడదని order issue చేశారంటే ఇది బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంకూడా అమలుజరపని నిషేధం మన ప్రభుత్వము అమలు పరచింది అంటే యిప్పుడు ప్రజాస్వామికానికే భంగము వాటిల్లినదని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—Please take your seat. I am giving my ruling. The motion refers to a matter of ordinary administration and not an urgent matter, and so it does not come within the meaning of Rule 41 of the Assembly Rules.

Sri K. V. S. Padmanabha Raju:—ఈ విషయం సంజీవరెడ్డి గారికి represent చేశాను. ఆ history అంతా వారిముందు పెట్టాను. కాబట్టి.....

Mr. Speaker:—It does not come as an adjournment motion at all, because.....,

1st November 1954]

Sri G Latchanna —దీనిమీద ప్రభుత్వానికి జవాబుదారి ఉన్నదా లేదా అనే సమస్యను ఎవరు పరిశీలించాలి.....

Mr. Speaker —No further discussion. ఇటువంటి 144 వ సెక్షను matters కూడ House adjournment కు గాను తీసుకొనివస్తే, ఒక పరిమితి అంటూ చెకుండాపోతుంది. I have already disallowed it. No further discussion about it

There are some other adjournment motions received. They will be considered tomorrow Now Sri Varadachari will move his motion

V DISCUSSION ON THE GOVERNOR'S ADDRESS

MOTION OF THANKS

Sri K. Varadachari.—Mr. Speaker, Sir, I beg to move the motion standing in my name, which is to the following effect

“That an humble Address be presented to His Excellency the Governor as follows

May it please Your Excellency,

We, the Members of the Andhra Legislative Assembly, beg leave to thank Your Excellency for the Address delivered to the House on the 29th October, 1954.”

Sir, in doing so, I beg to state....

Sri T Nagi Reddi:—ఒక చిన్న point of order. వరదాచారి గారికి తెలుగు బాగా తెలుసు. అటువంటిప్పుడు, వారివంటివారు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడడం ఏమి బాగాలేదు. House అంటే deadly గా ఉన్నది. కనుక వారు తెలుగులో మాట్లాడి House ను lively చేస్తే చాలా సంతోషిస్తాము.

Sri K. Varadachari:—దీనిలో point of order ఉన్నదని స్పీకరుగారు చెప్పితే తెలుగులో మాట్లాడుతాను.

Sir, I think it better that I address the House in English.

[1st November 1954]

Sri T. Nagi Reddi —So that nobody could understand it!

Sri K. Varadachari —Many of you understand it. My own view is that there is not perhaps one in this House who cannot understand English.

Sri G. Anjaneyulu —తెలుగులో చెప్పించితే బాగుంటుందండి.

Sri T. Nagi Reddi —ప్రకాశం అంతటివారు తెలుగులో మాట్లాడుతున్నప్పుడు మనము ఇంగ్లీషులో మాట్లాడడం ఏమి బాగుంటుంది చెప్పండి.

Sri K. Varadachari:—Sir, I have to apologise to my friends and ask them to permit me to speak in English; not that I am unable to speak in Telugu, but that I shall be more effective on this motion if I speak in English.

In the first place, I wish to say that the address delivered by His Excellency to this House is a unique one, in that it is an elaborate document, which is not ordinarily in vogue in addresses by the Governor. It consists of a wealth of detail with regard to the administration up to this date, of the policy that underlay the administration on all fronts and in all directions of the administration, especially in the context of nearly 54 topics introduced by way of amendments to this motion. We find that the Governor anticipated a lot of discussion in our infant Assembly, and so several subjects which could not be touched upon in an address of this kind have been dealt with by him and so such references are well justified. Ordinarily Governor's addresses confine themselves to statements of policy without too much on details of administration. We owe it to the present Governor of the Andhra State to have given us an elaborate report of the whole administrative history of the State during the past one year.

Much is promised to be done. Credit is taken for what has been done in spite of all odds, troubles and difficulties that are naturally attendant upon the formation of a new State. The natural inhibitions that attend upon such a State have been there. On several questions, bitter differences of opinion have existed, questions more allied to local issues than national or State issues, such as the

1st November 1954]

[Sri K. Vardachari]

location of Capital, permanent Capital, location of the High Court, accommodation for the Services, dispersal of several departmental offices throughout the State and particularly in Madras . all these things have impeded the work of regular administration, and in spite of these, that so much has been achieved during the past one year by the Government is a matter of great congratulation. We should pride ourselves on the achievements so far made

Sir, apart from these difficulties, I personally feel that the administration has been hampered, obstructed and even demoralised by the activities of numerous political parties, more than that are usually found in any other legislative assembly of this country. They have impeded the work of administration so much, that in spite of such difficulties, we have done much during the last one year. Therefore, the congratulation has to be enhanced by this factor also

Sir, our legislative measures, well conceived and put into debate in this House, have, on account of the last difficulty that I mentioned, have emerged from the House in a mutilated or attenuated form, so much so, that some of these measures are found to be difficult to work. Various opinions, ideologies belonging to several of these parties have crept into these measures insidiously sometimes and directly on other occasions and made them out of shape from the one that was conceived in the commencement. Take for example, Sri Venkateswara University Bill. The fundamental things that we planned for being provided in that measure have been so affected by our differences of opinion in this House that each party had a hand in changing some of those fundamental provisions out of shape so much so that it is already felt that this University need not have been started under such auspices. This is true in several other measures also.

Sir, accommodation for the Services has been achieved to a large extent during a very short time. To put up 500 tenements for the ministerial officers and to erect the whole structure of Secretariat building and several other improvements by way of amenities to the staff.....all these are really laudable achievements made so far.

Sir, mention has been made in the Address that the construction of a hostel for the legislators has been

[Sri K. Varadachari]

[1st November 1954]

deferred as the last item to be undertaken hereafter. We thank His Excellency for giving priority to the amenities of Services and deferring our amenities to a later date. The housing of the legislators at present, Sir, is a woeiful thing, a most insanitary place with no sanitary arrangements. The whole location of this thing has made our life in the hostel at present a very grievous one. There is a promise that the building of a hostel is to be undertaken very soon at a cost of eight lakhs. I do not know whether eight lakhs or six lakhs or four lakhs (Opposition Benches: Ah!) would be sufficient. But the sooner we are taken out of the present premises the better.

Sir, we are faced with a situation or an atmosphere in which some of the opposition parties have taken advantage of the difficulties of this Government.....

[At this stage the Deputy Speaker occupied the Chair] and have come forward with censure and no-confidence motions. (Interruption) Yes, a friend of mine on the other side refers to democratic rights. I agree, Sir; but democratic rights from non-Communist friends, I cannot understand. (Laughter from Opposition Benches). For democracy and liberalism are the things which are foreign to our Communists. Of course, they have got a creed.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—Sir, on a point of order.

Sri K. Varadachari :—I am not yielding.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—You have to.

Sri K. Varadachari :—Points of order, there are none in this House.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :— మన వరదా చార్మటలు గారు ఉపన్యాసము యిస్తూ, ఏదో వారికి త్రోచినది మోట్లాడవచ్చు కాని, ఇతర parties గురించి, వాని creeds గురించి ఈ విధంగా తీసుకు వచ్చి, ఈ address కు గాని తీర్మానమునకు గాని సంబంధం లేనటువంటి విషయాలను తీసుకువచ్చి చెప్పడం జరుగుతోంది. అందుచేత, వారు అలాంటివి రాసీయకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను.

1st November 1954]

Sri K. Varadachari:—Sir, the question of relevancy is to be found in the very opening paragraphs of the Governor's Address, which runs thus

“We have during this short period not only overcome several difficulties but also have had some notable achievements to our credit”

That one sentence affords all the relevancy for the topics I am raising, and especially in view of the slogan of democratic right raised by our friends in the Opposition gives me the whole relevancy on the subject.

Sir, our friends in the Opposition, the Communist Party always starts with democracy and liberalism as their mask. They have never adhered to it after they achieve what they call power for the ends of the Communist Party. The whole history of the work and programme and policies and creeds of this Communist Party is well known to the world. They start with this apparent insistence upon democracy and liberalism and delude people into their fold in that manner. Otherwise they have no chance of putting their creed into action straightway in soils which are not very fertile for their work. (Interruption) Yes, they have not only a creed but a plan of action all detailed. They have a Drill Book also prepared for that purpose. It is not a question of mere opinions or creeds, but it is a question of a regular planned campaign, planned on methodical lines, in a scientific spirit for achieving their goal. (Interruption) Yes, in a very scientific spirit. For science does both evil things and good things, Sir! (Laughter) Therefore, in a scientific spirit, they have planned their campaign, and with this drill book they first of all start with this mask of liberalism in their outlook apparently to delude the masses. The second thing is, when, with their propaganda and with their help some left wing party comes into power, they take advantage of confusions on account of scarcity, this and that, and then overthrow those people also. They collaborate with all parties, as if they are their friends. That is why we have got creeds tabling no-confidence and censure motions, and every item of business in this House is attended with fireworks from beginning to end, and at the end they are dethroned and extinguished. That has been our experience all the time. (Interruption) Yes.

[Sri K. Varadachari]

[1st November 1954]

Therefore, I submit that they have no regard for breach of faith or anything of the sort with other parties. They delude them into collaboration with them and at the end they are dethroned and extinguished, and as soon as the opportune moment arrives they want to occupy the gadi. That is the whole programme of this party. Our friends of the other groups, namely, the Krishak Lok, the Mazdoor Kisan and the Praja Socialist Parties are all victims of these machinations, and I wish they will beware of their ultimate fate at the hands of their bigger friends.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu.—Who is bigger than yourself, Sir! (Laughter)

Sri K. Varadachari:—Sir, I mentioned that as nearly as 54 separate, distinct topics have been introduced as amendments to this debate by the other side. Some of them are important ones, while some others are absolutely of small content, which could wait for the budget session.

Sir, I have already said about the Venkateswara University Bill. During the past one year we have been able to see two big community projects... why two, several community projects introduced for each district as well as national extension schemes. They are all well conceived. But I note that there are public complaints in my district, namely, that the expenditure and investment under these projects have far exceeded the actual work to be done or are being done by our officers. I have been telling our people that at the inception it may look so and that this is a thing which will be visible only in the first stages of the project; it cannot be appreciated at this stage, but that as time goes on, these will be so effective that then only people will be able to see really what amount of improvement has been effected under these schemes. But any way there seems to be lurking some reasonable doubt as to the conception of the programme in its details. I hope Government will look into this and see moneys invested on such a large scale is not wasted on no work or very little work done.

Then, the ameliorative scheme of relieving unemployment amongst the ex-tappers, a problem related to the question of Prohibition, has already been announced in the Address. In spite of this, we find a large number of amendments covering that topic. It is proposed to give

1st November 1954]

[Sri K. Varadachari]

work to all the tappers. That being so, there is no meaning again raising the topic after the Address has been delivered containing that promise. The details are being worked out and a few experimental centres are being opened here and there for the preparation of neera or manufacture of jaggery. These are all too niggardly. But we have to assess the results before we launch it on a large scale. Therefore, I submit that we must congratulate the Government for finding a good and lasting solution for the unemployment of tappers and we need not be doubting the bonafides of the Government in this matter.

Then, Sir, it is said that not much attention has been paid to all the problems of the weavers. No doubt the Government have been able to get a large amount of money from the Central Government for helping the handloom weavers, there is cess on the mill cloth, and even otherwise measures are being taken for the relief of the weavers. But the conception of relief must be on more imaginative lines. My friend Mr. Pragada Kotariah has been insisting that the real crux of the problem is the capacity of the weaver to produce yarn himself instead of depending upon mills. He has got very good suggestions to make - and he has written articles in many journals. In Chittoor district, in my constituency there is a large population of weavers who are anxious that they should not depend on the mills hereafter for their yarn, and that something must be done to increase the output of yarn from cottages themselves so that they may not depend upon the mills for their weaving operations. I hope the Government will think on these lines. It is said that, if a technical expert could produce a machine which would increase the output of yarn five times to one spindle on charka, the weaver need not depend upon mill yarn. My friend Mr. Pragada Kotariah will tell us about the details when he speaks on the amendments that he has tabled.

In regard to the question of solving the problem of inams, Government have already come forward with proposals for easing the situation with regard to the eviction of tenants in all the inams. In fact, the Estates Land Act and the 1936 Amending Act included bigger inams in its purview. But at the time of passing the Estates Abolition Act, we had under pressure of public opinion to delete

[Sri K. Varadachari]

[1st November 1954]

these inams from the definition, and now the problem has become a serious one and tenants everywhere are crying for relief that they should not be evicted from the lands. But, there is one great difficulty in this matter. Our friends want that the tenants should be given occupancy rights and that they should be allowed to have their rents reduced on a par with the other estates in the State and similar to the provisions contained in the Rent Reduction Act. After all these are done, what remains is the inamdar goes without anything to fall back upon. The only thing that can be done at this stage before land reforms are introduced on a mass scale, is to protect the tenants from eviction. The agitation for land reforms is a mis-conceived one in my view. Let our friends wait till we are able to introduce land reforms on a scale which would be uniform in the whole State. To confer occupancy rights upon the tenants straightway and to reduce the rents now is not good. These are people who own small extents of land on which they depend for their livelihood. Every one who says that he has ploughed the land can claim not to be evicted under the present bill. The measure that is now sought to be introduced is a very liberal one and advantage should be taken of that at this stage and all agitation for more reforms should stop. It is not as if I am against granting occupancy rights. We have to consider the position of inamdar and make a just and equitable solution. It is not a one-sided solution, it is a two-sided solution that we have to seek. Therefore, my friends would bear with the Government; the Government are at it and there is no question of not dealing with it. Time is necessary and the question of land reforms is to be decided upon after considering all these things. Therefore I submit that asking for more is not a very reasonable request at this stage.

Then, some thing is being done by way of undertaking irrigation projects. There seems to be a great anxiety on the part of the people on the one hand and members on the other that no definite project has been decided upon, at least not taken up in the Second Five-Year plan. Even in regard to Nandikonda or any other project no final decision is taken. The sooner the decision is taken in this matter, the better. In this connection, I have to state why the High Level Canal and the Thungabhadra Scheme are not decided upon and taken up. The policy has been

[Sri K. Varadachari]

[1st November 1954]

stated long, long ago while we were in the composite State. Why the scheme of Thugabhadra High Level Canal should be deferred or should be under serious consideration still, is not known. I hope the Government will come forward with a detailed explanation of the situation with regard to the High Level Canal. I have been recently in the Tungabhadra Dam area. More than the Dam, the canal is a wonderful piece of work. The way in which our engineers have tackled the problem of leading the water from the Dam to the plains through rugged hills and rocky soil, is really a master-piece of work. When I see that the necessity for undertaking the High Level Canal forces itself upon us to a great extent, I beseech the Government to come forward with a statement soon on this subject. When I visited Bellary district recently, there was a complaint that even though the Dam construction and canal construction to a length of 160 miles was complete, water was not being supplied to the ryots. The Engineering Department says that the fault lies with the ryots and that they have not kept pace with the developments. But the ryots are saying that they are ready and yet water is not being supplied to them. When the project is complete and water is to be supplied and when the ryots are not supplied water or as put by the other side, when the ryots are not allowed water it is better the Government looks into the matter and take steps to see that the ryots get water as soon as possible. It is already late the water has not been supplied yet and the ryots have had to plough away the wet lands or not plough them at all and raise dry crops even in this season. This state of affairs requires urgent remedy and I hope the Deputy Chief Minister will attend to this. The other day, I have seen an elaborate article by Sri H. Sitarama Reddi on this subject and he seems to think that the department is at fault and not the ryots.

There is a topic which I thought would not crop up during this debate, i. e. corruption in the public services. I think this is not a very relevant topic at this stage because this question was agitated upon long ago while we were in the composite State. I think that corruption in the public services is on the wane. (Interruption) That is my impression. I stand to be corrected by any information that the other side may give. They must be in the know of things, how many of their people outside are

1st November 1954]

[Sri K. Varadachari]

indulging in corrupting the officials. (Interruption) So far as we are concerned, we have no information on our side.

(At this stage, the Deputy Speaker gonged the bell.)

Sri K. Varadachari: We shall continue after lunch.

Deputy Speaker: Already it is 1. p. m. Please close after two minutes.

Sri K. Varadachari: Yes, Sir. I thought I had a privilege of talking for a long time.

The question of law and order in the State is a very important one especially now. So many new techniques are employed in the State for disturbing law and order. The concept of Satyagraha was started by a saint Mahatma Gandhi. Now it is being used or prostituted to ends which are so far removed from the objects which were well understood by the people of India. We have got the Banjar Land Satyagraha; we have got the Tobacco Satyagraha very soon coming; we have got the Tappers' Satyagraha. This Satyagraha is being employed in a very democratic way, in the shape of liberty of speech or public meetings, liberty of talking in any language they like at public meetings; all these are claimed as democratic rights and Satyagraha on every petty ignoble topic is organized, not by communists because they do not want to perform Satyagraha at all; they would catch hold of gullible friends to start Satyagraha. (Interruption) I will never take to Satyagraha for petty or ignoble or coercive ends. Therefore, Sir, some people start Satyagraha because communists promise support and law and order is being thwarted by means of this Satyagraha. It is better special legislation is undertaken in the prosecution of Satyagraha for keeping the law and order position safe in the State. Our communist friends come forward with amendments to this Motion of Thanks, asking for the release of Satyagrahis and that is a democratic right that is agitated upon. Every act of conciliation, mercy, magnanimity and so on, on the part of the Government is exploited for the purpose of ruin of law and order position in the State. I submit, Sir, this state of affairs should end. The Government have to be more firm. They have been yielding too much during the last few months. This attitude must cease. I earnestly

1st November 1954]

[Sri K. Varadachari]

hope that these Satyagrahas are not allowed to prop up their heads in our State

Sri C V K Rao —Amendments విషయంలో.....

Deputy Speaker —The House will now adjourn for lunch and meet again at 2-30 p m.

AFTER LUNCH 2-30 P. M.

Sri T Nagi Reddi —On a point of order, Mr. Speaker. Treasury benches మీద మంత్రులెవ్వరూ లేరు. మేము ఎవరికి మా అభిప్రాయాలు తెలియజేయాలో బోధపడడంలేదు.

(Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi entered the chamber and occupied his seat on the Treasury benches).

Mr. Speaker—Who is seconding the motion.

Sri Y. V. Krishna Rao:—నేను వరదాచార్యులుగారు move చేసినటువంటి motion ను బలపరుస్తున్నాను. డిమోక్రెటిక్ రాజ్యాల్లో, ప్రతిపక్షములవారు వ్యాఖ్యానం చేయడానికి తావు యివ్వబడినటువంటి డిమోక్రెటిక్ రాజ్యాల్లో, సాధారణంగా గవర్నర్ ఉపన్యాసముపై నకాని, ప్రభుత్వాన్ని కాని విమర్శించడానికి చాలా అవకాశాలు వున్నాయి. సాధారణంగా ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం అతి సులభం. ప్రభుత్వమును నడపడం మిక్కిలి కష్టం. ఐనప్పడు మనం వారి కిచ్చినటువంటి స్వల్ప కాలంలో ఇంత మహత్తరమైనటువంటి వ్యతిరేక బలంతో, వారు చాలా ఘనవిజయాలు సాధించారు. దానికి మన ఆంధ్ర ప్రజలు గర్వించవచ్చును. ప్రక్క రాష్ట్రాలవారుకూడా చాలా హర్షిస్తున్నారు. మనం ప్రత్యేక హైకోర్టు అంత త్వరగా స్థాపించడం, అరువేల ఖైదీలను ఒక్కొక్కటిగా దేశంమీద వదిలి law and order ను maintain చేసుకొగడం, తరువాత 10 రూపాయల పన్ను యిచ్చేటువంటి స్వల్ప రైతులందరికీ కూడా పన్ను లేకుండా చేయడం అనేవి చాలా ఘనమైనటువంటి పనులని చెప్పి వేరే చెప్ప నక్కరలేదు. ఈ 10 రూపాయల పన్ను యిచ్చేటటువంటి, 10 రూపాయలు తక్కువైనటువంటి పన్ను యిచ్చేటటువంటి

[Sri Y. V. Krishna Rao]

[1st November 1954]

రైతులకు పన్నును తీసివేయడమనేది delta area లో మిక్కిలి సదుపాయము కాకపోయినప్పటికి మన దేశంలో విస్తారం భూభాగం కల్లి నటువంటి upland areas లో చాలా సదుపాయం. అందులోను 4 జిల్లా లలో ఉన్నటువంటి మా ఏజన్సీ ప్రాంతానికి జరిగేటువంటి ఉపకారం superlative degree లో వుందని చెప్పడానికి తక్కువకాదు. ఏజన్సీలో నూటికి 70 మంది రైతులు 10 రూపాయలు తక్కువ పన్ను యిచ్చేవారే. ఒక చీపురుతోటి ఈ ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో ఉన్నటువంటి పన్ను అంతా తుడిచిపెట్టినట్టైపోయింది అని చెప్పడానికి నేను చాలా సంతోషించాను. మా ఏజన్సీ ప్రజలు విస్తారంగా సంతోషించారని నేను చెప్తున్నాను. మనం ఎటొచ్చీ తొందరపెట్టకుండా కొంచెం వారికి breathing time యిచ్చి, ప్రతి సమావేశంలోనూ కూడా వారికి అలజడి కల్గజేయకుండా ఉండే టట్లయితే చాలా పనులు చెస్తారని, ఇప్పుడు చేస్తున్నారని ఇంకా ముందూ చేయగలరని నేను నమ్ముతున్నాను.

Sri K. Rajagopala Rao:— ఎక్కువ పన్నునుకూడా వేయడానికి.....

Sri Y. V. Krishna Rao:—ఎక్కువ పన్నులుకూడా వేయక తప్పదు. ఎక్కువ పన్నులు వేయకపోతే పరిపాలన జరగదు. బలహీనుల కందరికీ పన్ను తగ్గించేసి, పెద్ద (Interruption)

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi:—రాజగోపాలరావుగారిలాంటి పెద్ద భూస్వాములపై పన్ను వేయకపోతే ప్రభుత్వానికి డబ్బు ఎక్కడినుంచి వస్తుంది ఇంక?

Sri Y. V. Krishna Rao:—బలహీనులమైన చిన్న రైతులకు పన్ను తీసేసి, పెద్దరైతులకు, మావంటివాళ్లకు పన్ను ఎక్కువచేసి గవర్నమెంట్ ఆ లోటును భర్తీచేసేందుకుగాను ప్రయత్నించాలి. పన్నులు లేనిదే ఏ గవర్నమెంటూ నడవదు. నేను పరదాచార్యులుగారి motion ను బలపరచుస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri C. V. K. Rao—I rise on a point of order, Sir,

1st November 1954]

Mr Speaker —The amendments have not yet been reached

Sri C. V. K. Rao —They have reached our hands and I find they have been mutilated and hence I want to raise the point of order

Mr Speaker —At the time when the amendments are being taken up the hon Member can certainly raise the point of order

The motion proposed is

“That an humble Address be presented to His Excellency the Governor as follows

May it please Your Excellency,

We, the Members of the Andhra Legislative Assembly, beg leave to thank your Excellency for the Address delivered to the House on the 29th October, 1954.”

Now we come to the amendments. Mr. C. V. K. Rao can now raise his point of order.

Sri C. V. K. Rao:—అసెంబ్లీ చూలుప్రకారం గవర్నరు అడ్డనుకు ప్రతి సభ్యుడుకూడా సవరణ పంపించే అధికారము వుంది. ఆ పద్ధతి ప్రకారము దాదాపు 17 సవరణలను పంపిస్తే ఇందులో చాలాభాగము సెన్నారు అయినవో సిజరు అయినవో తెలియదు. ఇదేరీతిగా సోదర సభ్యుల అమెండుమెంట్లు చాలాభాగము తీసివేయబడినవి అని నేను విన్నాను. కనుక దయయుంచి స్పీకరుగారు మేము ఇచ్చిన అమెండుమెంట్లు అన్నికూడా హాసు ముందుకు తీసుకురావలెనని నా point of order.

Sri K. Krishna Rao:—నేను దాదాపు 25 అమెండుమెంట్లు సబ్ హెడ్డులు కల్గినటువంటివి పంపితే అందులో 5/6 వ వంతు సిజరు అయినవి. ఇవి ఏ చూలుక్రింద సిజరు అయినవో మాకుకూడా సెన్నారు ఉన్నదేమో మీరు చెప్పాలని కోరుచున్నాను. ఈ విషయాన్ని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తూ ఇంతకుముందు చెప్పే ఉన్నాను. ఈ అమెండుమెంట్ల విషయంలో ఫలానా పద్ధతిగా ఉండవలెను అనే పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు వచ్చినప్పుడు గవర్నరుగారు ఎంతైనా అడ్మినిస్ట్రేషను గురించి మాట్లాడుతారు కాబట్టి బడ్జెటు కట్ మోషనుల మాదిరిగానే amend-

[Sri K. Krishna Rao]

[1st November 1954]

ments కు కూడా అవకాశములు ఇప్పించవలయును అని నా అభిప్రాయం. అమెండుమెంటుల విషయములో ఏవిధమైన రెస్ట్రిక్షన్లు ఉండకూడదని తాము ఇదివరకు చూలింగు ఇచ్చేరు. ఇప్పుడు ఇన్ని విషయాలు సిజరు చేసేరంటే మేము ఇచ్చిన 25 లో కూడా దాదాపు 4 వచ్చినవి అని అంటే దాని అర్థము ఏమిటి. వాని ఇంపార్టెన్సు నిర్ణయించడములో మేము ఎవరికి ఏమీ పవరు ఆఫ్ అటార్నీ ఇచ్చినట్లు లేదే? మరొకటి ఏమిటంటే ఒక సబ్జుక్టింద 2, 3 ఐటములు ఇచ్చినప్పుడు మీరు చేసినదానిలో సబబు ఏవిధముగా ఉన్నది నాకు తెలియకుండా ఉంది. 1, 2, 3, 4 అనేది ఏవిధముగా అరేంజి చేసినారో తెలుపుతూ దయచేసి చెప్పవలెనని నేను అధ్యక్షులవారిని కోరుతూ ఉన్నాను.

Sri Pragada Kotiah —అధ్యక్షా! దీనిలో ఇన్వోల్వ్ అయిన సీనియర్లు ఏదైనా తెలియచేస్తే ముందు కార్యక్రమం విషయంలో జాగ్రత్తపడడానికి బాగుంటుందేమోనని అనుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker.—The amendments to the motion of thanks in reply to the Governor's speech have been received in hundreds if not in thousands. There is a principle underlying these amendments. The Governor's Address, as is the King's Address in the English House of Commons, is debated on two grounds. One is the general debate upon the policy of the Government as outlined in the speech, and the second is the debate on the amendments moved for the most part on the Opposition advocating alternative policies. Therefore, the amendments, if any, to the motion of thanks, in reply to the Governor's speech must deal with broad policies. But minute matters of day to day administration should not be made the subject matter of these amendments. I tried my level best to be liberal to the Hon. Members. It is not even one member that has been deprived of any chance of moving his amendment. Hon. Members are aware that even though amendments are not in the particular form, especially in speaking on this sort of motion as well as during the budget debate, we are not curtailing them; I have not been strictly enforcing the rule of relevancy. But if the amendments are given in hundreds and thousands I have

1st November 1954]

[Mr. Speaker]

got certainly the power to choose and select them and put them in a presentable form. It is only in that view that I have had the wording of the amendments altered and edited them in a particular fashion. I think I have got that right and I did so. I took into consideration the convenience of the Chair to put such questions to the vote of the House. The mere fact that some of the amendments given by the hon. Members are not there in the list of amendments circulated does not mean that such amendments are disallowed, members are not prohibited from touching those subjects in their speeches. So it is in this view that some of those amendments have been abridged. So we will now go to the moving of amendments.

Sri C. V. K. Rao.—అధ్యక్షా! మీరు సెలవిచ్చినట్లే నేను ఇచ్చిన దరిదాపు 17 amendments లో 16 amendments broad policy ని వివరిస్తున్నాయి. Minor grievances కు సంబంధించినవి కావు. అదీ కాకుండా గవర్నరుగారి ఉపన్యాసానికి అభివందనలు అర్పించే స్థానం ప్రవేశపెడుతూ వరదానాగారు ఈ ఉపన్యాసం ప్రత్యేక విధానంలో వున్నదని అన్ని విషయాలు ఇందులో వున్నాయని చెప్పారు. అందుచేత amendments ఇచ్చే విషయంలో ఎక్కువ scope సభ్యులకు వున్నది. Amendments మీరు scissor చేయాలి అని అనుకుంటే సభ్యులకు ముందుగా తమ chamber లో అవకాశం ఇస్తే బాగుండేది అని నా అభిప్రాయం. General policy కి సంబంధించిన amendments ను mutilate చేయడం ద్వారా amendments ఇచ్చే principle కే భంగం కలుగుతోందని నా మనవి. ఇప్పుడైతే నా మిగిలిన amendments move చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి అని కోరుతున్నాను.

Sri K. Krishna Rao.—అదేవిషయాన్ని గురించి నేనూ చెబుతున్నాను. నా amendment లో కూడా పాలసీ గురించినవే వ్రాశాను. స్వల్ప విషయాలగురించి, parochial and local interest వున్న విషయాలగురించి ఆలోచించి scrupulous గా avoid చేయడం జరిగింది. దానిని scissor off చేయడం ఏ general principle క్రింద వస్తుందో నాకు బోధపడడంలేదు. మరొక విషయం, ఇప్పుడు మన legislature ఆఫీసులో తక్కువమంది గుమాస్తాలున్నారనికాని, తక్కువమంది పైపుచేసే

[Sri K. Krishna Rao]

[1st November 1954]

వాళ్ళు ప్రన్నాసించి కాని amendments ఇచ్చే ఈ అధికారాన్ని curtail చేయడం జరిగితే, అది ఒక విధంగా executive legislature మీద పెత్తనం వహిస్తున్నట్లువుతుంది. తగిన funds ఇవ్వకుండా ఇట్లా amendments పంపించే అధికారాన్ని curtail చేయడం లెజిస్లేచరు మీద executive యొక్క encroachment అని definite గా నా అభిప్రాయం.

The Hon. Sri T. Visvanatham —మీరే సాక్షి, సెక్రటరీ గారుకూడా అవసరమైతే సాక్షిగా వుంటారు. Executive వచ్చి legislative privileges లో interfere అవుతోంది అనడం సత్యానికి ఎంతదూరమో ఖండవల్లి కృష్ణారావుగారు ఆలోచించాలి అని కోరుచున్నాను. ఈ విధంగా చెప్పడం, పత్రికలకు వెళ్ళడం జరుగుతుంది.

Sri K. Krishna Rao:—On a point of personal explanation, మద్రాసు లెజిస్లేచరు సెక్రటరీయటు, ఇక్కడ చూస్తే ఇక్కడ తక్కువ staff వున్నది. అక్కడ ఎక్కువ staff వున్నది. పని ఇక్కడ ఎక్కువగానే వున్నది. Type చేయడానికి rotary తీయడానికి అవకాశాలు లేనందువల్ల అది జరుగుతోంది. ఇదివరకు గవర్నరు ప్రసంగంమీద allow చేసిన amendments మాదిరిగా ఇప్పుడుకూడా allow చేయాలి అనే నేను కోరేది. Executive కు legislature మీద పెత్తనంలేదని నమ్ముతుంటే, అటువంటి సత్యానికి దూరమైన విషయాన్ని ఎట్లా నమ్ముమంటారో చెప్పవలసి వుంటుంది.

The Hon. Sri T. Visvanatham:—ఇక్కడ నేను నిలబడి మీరు సాక్ష్యంగా చెబుతున్నాను. Executive legislature లో interfere అవుతోంది అనడం సత్యానికి దూరం అని అది చాలా అన్యాయమని మనవిచేస్తున్నాను. అటువంటివి ఇక్కడితోనైనా చాలిస్తే బాగుంటుంది.

Sri T. Nagi Reddi:—ఈ amendments ను staff తక్కువ అవడంవల్ల తీసివేసినారో, Executive legislature లో interfere అవడంవల్ల తీసివేసినారో తేల్చుకుంటే బాగుంటుంది.

1st November 1954]

Mr Speaker:—I have already given the reasons that prompted me to edit the amendments in the fashion in which they have been edited. Now let us go to the amendments. The first amendment is that of Sri M. Hanumantha Rao. Let each amendment be formally moved and seconded and after the amendments are so moved the members may speak.

Sri M. Hanumantha Rao:— Sir, I beg to move—

Add the following at the end.

“but regret to note—

(i) the failure of the Government to make the District Planning Committees function properly,

(ii) the failure of the Government to bring under cultivation all cultivable waste lands throughout the State by distributing them among the agricultural labourers without assigning them to the political sufferers who are not otherwise entitled for such lands,

(iii) the failure of the Government in bringing pressure upon the Government of India to concretise “the one project on the River Krishna” which they proposed to include in the first Five Years’ Plan as Nandikonda Project and their failure to undertake the construction of Thungabhadra High Level Canal and Vamsadhara Project either by themselves or with the financial aid from the Government of India.”

Sri C. Pulla Reddi.—I second it.

Sri G. Latchanna:— Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

“but regret to note—

(i) the failure of this Government to implement the recommendations of Ramamurty Committee as decided by the Assembly on 27th May, 1954;

(ii) the failure of the Government to implement the recommendations of the Kuppuswamy Committee in regard to the Elementary Education;

(iii) failure to bring in a suitable amendment to Sec. 3-(2) (d) of the Madras Estates Land Act, 1908, so as to bring all Inams under the definition of “Estate”;

[Sri G. Latchanna]

[1st November 1954]

(iv) the undertaking of new taxation proposals which are liable to affect the common man,

(v) the failure of the Government to formulate any improved scheme for effective and rapid development of Backward Classes, economically and culturally, and

(vi) the failure of the Government to include in the First Five Years' Plan, the premier projects of Nandikonda, Tungabhadra High Level Channel and Vamsadhaia "

Sri P. Pundarikashacharyulu — I second it

Sri K. V. S. Padmanabha Raju — Sir, I beg to move—
Add the following at the end:

“but regret to note—

(i) the failure of Government to indicate clearly the policy in regard to.—

(a) the necessity of introducing legislation aiming at the total control and abolition of all intermediary feudal landlord tenures in the State of Andhra by introduction of a Bill;

(b) the necessity of bringing all types of inams (inclusive of those still pending abolition) under the definition of Clause 3 (2) of the Estates Land Act of 1908,

(c) applying the Rent Reduction Act, 1947, to all types of inams (inclusive of those still pending abolition,)

(d) the necessity of giving protection and reinstatement to all categories of evicted tenants in all types of inams (inclusive of those still pending abolition) from 1947;

(e) the failure of Government to implement the decision of the Andhra Assembly on the recommendations of the Ramamurthy Committee Report; and

(f) the failure of Government to give adequate protection and employment to the ex-toddy Tappers of Andhra.”

Sri T. Nagi Reddi;— I second it.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu.—Sir, I beg to move—
Add the following at the end:

“but regret to note—

1st November 1954] [Sri K. V. S. Padmanabha Raju]

the failure of the Government to protect the interests of all the Inamdari Ryots in every inam village which became an estate by virtue of Madras Estates Land (Third Amendment) Act 1936 including all inam villages or parts of inam villages granted as inams by restoring possession of land to the ryots who had been evicted since 30th June, 1947."

Sri G Satyanarayana—I second it.

Sri P Pundarikakshacharyulu — Sir, I beg to move—
Add the following at the end

"but regret to note—

the absence of any reference to the recent flood havoc in Coastal Andhra Desa on account of heavy rains in September and October, 1954, particularly in Srikakulam District."

Sri K. Krishna Rao — I second it

Sri M Venkata Subba Reddi — Sir I beg to move—
Add the following at the end

"but regret to note—

(i) the failure of Government to indicate clearly the policy in regard to—

(a) the necessity of introducing legislation aiming at the total control and abolition of all intermediary feudal landlord tenures in the State of Andhra by introduction of a Bill;

(b) the necessity of bringing all types of Inams (inclusive of those still pending abolition) under the definition of clause 3 (2) (d) of the Estates Land Act of 1938;

(c) applying the Rent Reduction Act, 1947 to all types of Inams (inclusive of those still pending abolition); and

(d) the necessity of giving protection and reinstatement to all categories of evicted tenants in all types of Inams (inclusive of those still pending abolition) from 1947;

(ii) failure of the Government to realise the necessity of declaring moratorium and relieve the age long indebtedness of the masses;

[Sri M. Venkatasubba Reddi] [1st November 1954]

(iii) failure to introduce legislation envisaging land reforms like the fixation of limits to the size of holdings and improvement of agricultural prosperity instead of appointing land reforms committees,

(iv) failure to introduce legislation fixing minimum agricultural wage for the labourers in the fields, and

(v) failure of the Government to evolve a policy for abolishing able bodied beggary and to provide an alternative employment by creating local cottage industries."

Sri K. V. S. Padmanabha Raju — I second it.

Sri C. V. K. Rao:— Sir, I beg to move—

Add the following at the end.

"but regret to note that no mention is made in the address—

(i) that civil liberties in the State will be secured, the arrested tapper-satyagrahis, banjar-satyagrahis and the persons arrested in connection with Trade Union activities will be released;

(ii) that the unnecessary and prohibitive expenditure on the State machinery including payment of high salaries and allowances of big officials and Ministers be reduced,

(iii) that, in view of the deficit budget, the payment of the compensation to Zamindars under the Zamindari Abolition Act be deferred,

(iv) that Andhra Trade and Industry will be protected from foreign and monopoly interests, and sales-tax be abolished; and

(v) the failure of the Government to implement Ramamurthy Committee's recommendations on prohibition approved by this House."

Sri K. Krishna Rao:—I second it.

Sri Pragada Kotaiah:—Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

"But regret to note that no mention is made in the Address about the steps that are to be taken—

(i) to give relief to the thousands of agriculturists in the District of Guntur, whose paddy, turmeric, betel leaves and other crops were severely damaged due to their continued submersion on account of the over-flowing of the

1st November 1954]

[Sri K. Krishna Rao]

Tungabhadra, Kollimarla, Saki, Nallamada, Romperu and other drains due to the floods caused by the heavy rains in September last,

(ii) to revive the hundreds of weaver's Co-operative Societies, which have stopped giving work to their thousands of members for want of working capital and provide funds for their working capital so as to enable them to give continuous employment to their members;

(iii) to reserve to the handloom industry, the production of dhoties and sarees, preventing both mills and powerlooms from manufacturing them so as to afford some protection to the handloom industry;

(iv) to solve the serious problem of growing unemployment among the landless villagers and artisans."

Sri P. Pundarikahshacharyulu:—I second it.

Sri S. Vemaiah :—Sir. I beg to move—

Add the following at the end .

"but regret to note—

(i) that nothing is said about the real condition of the N. G. O's and the non-implementation of the recommendations of the Central Pay Commission ;

(ii) nothing is said regarding the manner at which the Prohibition Act is being enforced in the State ;

(iii) no mention is made regarding the huge problem of the unemployment prevailing in the State ;

(iv) nothing is mentioned regarding the damages to men, animals, roads, crops, tanks, houses etc., in the Nellore district on account of the heavy rain fall in the 3rd week of October, 1954 ;

(v) no mention is made regarding the Co-operative movement in the State and how it is being defeated or succeeded from the exploitation of the individuals and ways and means to overcome the individual exploitation ;

(vi) no mention is made regarding the enhancement of the salaries of the Elementary School Teachers in the State."

[1st November 1954]

Sri K. Malakondayya.—I second it.

Sri K. Krishna Rao.—Sir, I beg to move—

Add the following at the end

“but regret to note—

(i) that no mention is made regarding the increasing deficits, and prospects of deficits in the State Budgets, and the absence of any policy directed to develop the natural resources of the State like irrigation projects, water ways, forests, minor ports and mineral wealth, and the failure of the Government to harness development of Andhra economy to providing increasing revenues to the State Budget;

(ii) that no mention is made regarding the taxation policy of the Government of imposing additional rates and taxes on essentially over-taxed section of people ,

(iii) the failure of the Government to provide, cheap easy and democratic credit to ryots and to men of small means, or to extend the Co-operative credit movement either urban or rural, and

(iv) imposing on public meetings the restriction that all such meetings and use of loud speakers thereat should be subject to prior payment of a fee and the issue by the police of a licence.”

Sri Vavilala GopalaKrishnaiah.—I second it.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya.—Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

“but regret to note—

(i) that no mention is made about the inclusion of the Nandikonda Project in the First Five-Year plan;

(ii) that the District Boards are replaced by the District Panchayat Councils;

(iii) that the Kuppaswamy Committee proposals are not implemented though Government have accepted; and

(iv) that no mention is made about the forest Banjar cultivation and assigning these lands to the poor agricultural workers.”

[1st November 1954]

Sri K. Krishna Rao —I second it

Sri A. Neeladri Rao Reddi —Sir, I beg to move—

Add the following at the end

“but regret to note that no mention is made in the address

(i) regarding the failure to provide medical relief to persons of ordinary means and poor people by not supplying enough of medicines for the dispensaries controlled by the Local Boards,

(ii) regarding the failure to provide pay and allowances of the N. G. Os in conformity with the scale of pay of the Central Government Servants in view of the rising in the cost of living, and

(iii) regarding the failure of the Government to enforce prohibition rigidly.”

Sri P. Pundarikakshacharyulu:—I second it

Sri T. Lakshminarayana Reddi.—Sir, I beg to move.

Add the following at the end.

“but regret to note that no mention is made about

(i) starting Post Graduate Courses in Ananthapur Arts College;

(ii) reviving Well Subsidy Scheme; and

(iii) implementation of Ramamurthy committee proposals”

Sri G. Joseph:—I second it.

Sri K. Rajagopala Rao:—Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

“But regret to note the failure of the Government to reform the present system of elementary education on the basis of the recommendations made by the Elementary Education Committee known as Kuppuswamy Committee.”

Sri C. Pulla Reddi.—I second it.

Sri P. Syamasundara Rao:— Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

1st November 1954]

[Sri P. Syamasundara Rao]

“But regret to note the failure of the Government to implement the resolution passed in this House on 25th March, 1954 recommending to the Government to bring under cultivation all cultivable waste lands throughout the State by distributing such lands to the agricultural labourers without assigning to the political sufferers ”

Sri D. Lakshmayya —I second it.

Sri Bhupathiraju Lakshmi Narasaraaju —Sir I beg to move—

Add the following at the end :

“but regret to note the failure of the Government to settle industrial disputes that had arisen during the course of this year.”

Sri G. Joseph:—I second it.

Sri M. Lakshmanaswamy— Sir, I beg to move—

Add the following at the end.

“but regret to note—

(i) the failure of the Government in putting into execution the Ramamurthy Committee recommendations towards Prohibition even after the passing of a motion in the Assembly;

(ii) the failure of the Government to introduce Land Reforms and to effect proper distribution of banjar lands as recommended by the Assembly in its resolution;

(iii) the failure of the Government to take proper steps to expedite the procedure for assigning house-sites to Harijans; and

(iv) the failure of the Government to solve the problem of handloom weavers to dissent from the recommendations of the Kanungo Committee.”

Sri K. Govinda Pao:— I second it.

Sri D. Seetharamaiah:— Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

“but regret to note that no mention is made—

(i) to abolish landlordism without compensation and to distribute freely the lands so acquired among the tenants, poor peasants and agricultural labourers;

1st November 1954]

[Sri D. Seetharamaiah]

(ii) regarding the implementation of the recommendations of the Kuppaswami Committee in order to enhance the low salaries of teachers and to improve elementary education and

(iii) regarding the distribution of banjar lands among the landless poor."

Sri T. Nagi Reddi.—I second it.

Sri P. Narasimha Reddi.—Sir I beg to move—

Add the following at the end

"but regret to note that—

the Government have not taken any concrete steps to check corruption amongst the Government Officers, receiving in the form of supplies from their subordinates;

(ii) the Government have not effectively implemented the decision of the Assembly to assign banjar lands for agriculture to the landless poor,

(iii) the Government have failed to implement the resolution of the Assembly unanimously passed recommending to the Government to implement the recommendations of the Andhra Prohibition Enquiry Committee, and

(iv) the Government have not created proper marketing facilities, nor standardised the prices for agricultural produce, particularly, onions, groundnuts, turmeric, oranges mangoes, melons, betel leaves and cotton,"

Sri G. Nageswara Rao —I second it

Sri B. Gangayya Naidu—Sir, I beg to move—

Add the following at the end.

"but regret to note the absence of any reference to any specific policy for—

(i) the fixation of Minimum Wages to agricultural labour,

(ii) the fixation of Minimum Prices for Agricultural Produce; and

(iii) the protection to cultivating tenants."

[1st November 1954]

Sri P. Pundarikakshacharyulu.—I second it

Sri G. Satyanarayana:—Sir I beg to move—

Add the following at the end·

“but regret to note the absence of any reference to the arrests, and prosecutions against the sival jamadars, extoddy tappers, inam ryots and other toiling sections of the people.”

Sri C. Ramalingaiah:—I second it.

Sri K. Venkaiah:—Sir, I beg to move—

Add the following at the end.

“but regret to note—

(i) the failure of the Government to improve the Tungabhadra and Kollimarla drains in Guntur district, which resulted recently in heavy floods, causing serious damage to the standing crop in not less than 16,000 acres of wet land and a thousand acres of garden land, to more than a ten thousand houses in many villages in Bapatla, Tenali and Guntur taluks and to the roads in the main part of Bapatla Taluk and thus leading to a very heavy loss to the State, to the peasants in general and to the tenants and the poor in particular who require immediate relief through grant of subsidy, loans and remissions and through the declaration of moratorium on debts and leases;

(ii) the failure of the Government to grant house-sites to the Harijans, applied for even in 1949 and 1950;

(iii) that the Government refused to register the co-operative societies for tobacco-growers and failed to to advance loans to growers to help the release of Natu tobacco stock and to fix minimum prices for tobacco;

(iv) the Government have issued orders for the assignment of waste lands to the political sufferers, including the landlords, to an extent of 5 acres wet, or 10 acres dry, each and for the eviction of the landless poor from the unobjectionable porambokes and waste lands and they have withheld the assignment of waste lands completely in certain parts of the State and thus causing unrest and mass Satyagraha;

(v) that the Government did not take proper steps

1st November 1954]

[Sri K. Venkaiah]

against the corruption in different departments, including the education and police, and

(vi) the failure of the Government to bring under cultivation all cultivable waste lands throughout the State by distributing them to the landless agricultural poor in accordance with the spirit of the resolution passed by this House on 25th March, 1954, and give up its policy of giving any such lands to the political sufferers."

Sri P. Syamasundara Rao—I second it.

Sri G. Nageswara Rao.—Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

"but regret to note—

(i) the Government have failed to include lanka lands in the Banjar Distribution Scheme and to distribute to the members of the Field Labour Co-operative Societies and the Tenants Co-operative Societies and has also failed even to grant Godavari lanka lands for not exceeding Rs. 25/- for acre on lease to the Field Labour Co-operative Societies;" and

(ii) Government have failed to distribute Banjar lands and unobjectionable porambokes to the landless poor and to sivali jamadars according to the non-official resolution passed by the Andhra Assembly on 25-2-1954."

Sri M. Kune Rao:—I second it.

Sri S. Kasi Reddi:—Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

"but regret to note—

(i) the failure of the Government to take necessary steps for the inclusion of Nandikonda Project in the First Five-Year-Plan,

(ii) the failure of the Government to take up any minor irrigation projects like Gundlakamma, Musi, Chilakaleru and Edaravagu in Darsi taluk and Mekaleru, Musi, etc. in Podili taluk of Nellore District as well as to repair the tanks for which estimates were prepared two years ago in the above two taluks;

[Sri S. Kasi Reddi]

[1st November 1954]

(iii) the failure of the Government to pay necessary importance to implement the recommendations made by the District Food Production Committees as well as by the District Planning Development Boards;

(iv) the failure of the Government to distribute the banjar lands to the poor in the estates taken over, and

(v) the failure of the Government to implement the recommendations made by the Kuppaswamy Committee."

Sri R. Venkatajagga Rao.—I second it.

Sri G. Yallamanda Reddy —Sir, I beg to move—

Add the following at the end.

"but regret to note—

(i) the failure of the Government to take necessary steps for including Nandikonda Project in the First Five-Year Plan;

(ii) failure to take necessary steps for implementing the recommendations of Kuppaswamy Committee,

(iii) the failure of the Government to distribute banjar lands in estates that have been taken over by Government to the poor;

(iv) the failure of the Government to complete the road works which were started four years back under post-war development schemes, and

(v) the failure of the Government to start work of another building for hospital in Kanigiri inspite of the fact that it was sanctioned in the Budget."

Sri N. Sivarami Reddi.—I second it.

Sri G. Rama Rao.—Sir, I beg to move—

Add the following at the end:

"but regret to note—

(i) that Government have failed to give full justice to the resolution passed by the Assembly on the assignment land distribution of all classes of waste and other lands under the control of the State;

(ii) that Government have failed to take steps to raise the deteriorating living conditions of the agricultural labour class;

1st November 1953]

[Sri G. Rama Rao]

(iii) that Government have failed to take steps to implement the Budameru Diversion Scheme in the absence of which much havoc is being caused to crops in thousands of acres in Krishna and West Godavari Districts,"

(iv) that Government have failed to take steps to replace the existing cumbersome procedure under Land Acquisition Act by requisitioning of lands for provision of house-sites etc, for Harijans and Backward community people ;

(v) that the Government have failed to take steps to run all the Harijan hostels by themselves, and

(vi) that Government have failed to declare moratorium to relieve the burden of indebtedness on the poor peasantry and the agricultural labourer."

Sri P. Rama Rao .—I second it.

Sri P. Syamasundara Rao :—అధ్యక్షా, నేను నాపేరున ఉన్న సవరణను ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

తీర్మానమునకు ఈ క్రింది విషయములు చేర్చాలి.

కాని 1. “సాగుకు లాయకైన పోరంబోకులేవో, నిజముగా సాగుకు లాయకుకానివి ఏవో పరిశీలించకుండా సాగుదార్లను భూములనుండి తొలగించాలనే అవకతవక నిర్ణయం ద్వారా తీవ్రమైన పరిస్థితులకు వేదలను గురిచేసి, వేదలైన బంజరు సాగుదార్లకు పట్టాల్పవ్వాలనే దానికి విరుద్ధంగా ఉత్తర్వులు జారీచేస్తున్న ప్రభుత్వ పద్ధతికి ;

2. అన్నివిధాల నెనుకబడిన హరిజనులకు కనీసం యిండ్ల వసతి యైనా సంతృప్తికరంగా కల్పించలేక పోయినపద్ధతికి విచారిస్తున్నాం.”

Sri G. Joseph :—నేను బలపరుస్తున్నాను.

Sri G. Joseph :—Sir, I beg to move —

తీర్మానము చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

కాని 1. “ప్రభుత్వము బంజరు పంపకము విషయములో అసెంబ్లీ 25-3-1954 వ తేదీన చేసిన తీర్మానమును అమలుపరచక అశాంతికి, సత్యాగ్రహమునకు దోవతీసినదని తెలుసుకొనుటకు ;

[Sri G. Joseph]

[1st November 1954]

2. “ప్రభుత్వం మద్యనిషేధంపై అసెంబ్లీలో పాసయిన రామమూర్తి కమిటీ శిఫార్సులను అమలుపరచక అశాంతికి, సత్యాగ్రమునకు దోవతీసినదని తెలుసుకొనుటకు ,

3. “ప్రభుత్వం జల్లా బోర్డుల ఎన్నికలు పొడిగిస్తూ వాయిదా వేసే విషయము తెలిసికొనుటకు, విచారిస్తున్నాను.”

Sri P. Syamasundara Rao.—I second it.

Sri Saka Venkata Rao.—Sir, I beg to move—

తీర్మానము చివర యీక్రింది విషయములు చేర్చాలి.

కాని 1. “ప్రభుత్వము బంజరు పంపక విషయంలో అసెంబ్లీ 25-3-1954 వ తేదీన చేసిన తీర్మానమును అమలుజరపక అశాంతికి, పేద ప్రజలు కేసులలో యిరికించబడి కోర్టులచుట్టు తిరగవలసి వచ్చుటకు దోవ తీసినదని తెలుసుకొనుటకు;

2. ప్రభుత్వము పది రూపాయలు, అంతకన్న లోపు భూమిపన్ను చేల్లించే దానిని రద్దుపరచినా, దానిని భర్తీచేయుటకు పేదలమీద అదనపు భారం పడేవారిమీద అదనపు పన్నులు విధించుట సరియైనది కాదని తెలుసుకొనుటకు;

3. ప్రభుత్వము మాజీ గీత కార్మికులకు జీవనభృతి కలిగించుటలో విఫలమైనదనిగ్నీ, మద్యపాన నిషేధము కూడా విఫలమైనదనిగ్నీ తద్వారా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం పోయిందని తెలుసుకొనుటకు;

4. ప్రభుత్వము అస్పృశ్యతా నివారణ విషయంలో విఫలమైనదని తెలుసుకొనుటకు; విచారిస్తున్నాను.”

Sri G. Joseph :—I second it.

Sri D. Lakshmayya :—Sir, I beg to move—

తీర్మానమునకు ఈ క్రింది విషయములు చేర్చవలెను.

కాని 1. “రామమూర్తి కమిటీ రిపోర్టును అమలు జరుపవలసినదిగా అసెంబ్లీ ప్యాసుచేసిన తీర్మానం ప్రకారం అమలుజరుపుటను మంత్రివర్గము ఖాతరుచేయక పోవడాన్ని ప్రస్తావించనందుకు;

2. బంజరు భూములను రాజకీయ బాధితులకు యిచ్చే పద్ధతిని

1st November 1954]

[Sri D. Lakshmayya]

చిల్పివేస్తూ అసెంబ్లీ తీర్మానము ప్రకారము స్థానిక పేనలకు భూమిని పంచుటకు మంత్రివర్గము ఖాతరుచేయక పోవడాన్ని ప్రస్తావించనందుకు ;

3. జిల్లా బోర్డుల స్పెషల్ ఆఫీసర్ల పరిపాలన రద్దుజేస్తూ వయోజన వోటింగుతో రహస్య పద్ధతిని వెంటనే ఎన్నికలు జరుపుటను గురించి ప్రస్తావించనందుకు ,

4. ఆంధ్రరాష్ట్రము మొత్తము మీద పంచాయితీ బోర్డులు లేని గ్రామాలకు రహస్య వోటింగు పద్ధతిపై వెంటనే ఎన్నికలు జరుపుటను గురించి ప్రస్తావించనందుకు, నిరశించుచున్నాను.”

Sri G Joseph —I second it.

Sri G. Anjaneyulu —Sir, I beg to move —

తీర్మానమునకు ఈ క్రింది విషయములు చేర్చవలెను.

కాని 1. “ఆంధ్ర రాష్ట్రము వచ్చి సంవత్సరకాలము దాటినప్పటికి ఈ గవర్నమెంటుయొక్క కార్యకలాపాలు, తెలుగులో నడుపుటనుగురించి ప్రస్తావించనందుకు నా అసమ్మతి తెలుపుచున్నాను.”

Sri D. Lakshmayya :—I second it.

Sri B. Sankarayya :—Sir, I beg to move —

తీర్మానము చివర ఈ క్రింది విషయములు చేర్చాలి.

కాని, 1. “నందికొండ ప్రాజెక్టును, పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్పించుటకు ఆంధ్ర ప్రభుత్వము సక్రమమైన కృషి సాగించనందులకు;

2. ఖోస్లా కమిటీ సూచనల ప్రకారం కె. సి. కెనాల్‌ను ఆరువేల క్యూసెక్కుల నీరు ప్రవహించే విధంగా రీ మోడల్ చేయగలందులకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోనందులకు;

3. ఆంధ్రదేశములోని ప్రజలను యెదుర్కొనే అత్యవసరమైన సమస్యలను చర్చించుటకు ఆంధ్ర శాసనసభను సమావేశపరచాలని అనేకమంది శాసన సభ్యులు, వేలాది ప్రజలు కోరినప్పటికి ఆంధ్ర ప్రభుత్వం దాదాపు అయిదు మాసాలు శాసన సభను సమావేశ పరచనందులకున్నా;

4. ఇదివరకే శాసనసభలో వాగ్దానంచేసినట్లుగా, కుప్పస్వామి కమిటీ

[Sri B. Sankarayya]

[1st November 1954]

సిఫార్సులను అమలుజరుపక ఉపాధ్యాయుల జీతాలు పెంచనందులకున్నా, ప్రస్తుత ప్రాథమిక విద్యా విధానములో మార్పు తేనందులకున్నా;

5. చేనేత పారిశ్రామికల సహాయార్థం కేంద్ర ప్రభుత్వమిచ్చే సెస్సు నిధి చేనేత పారిశ్రామికలకు ప్రత్యక్షముగా అందే విధంగా కనీస మజూరీ నిర్ణయించి చేనేత పారిశ్రామికలకు ఆంధ్ర ప్రభుత్వం అందజేయనందులకున్నా;

6. వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనము నిర్ణయించే చట్టాన్ని ఆంధ్ర ప్రభుత్వం తేనందులకున్నా;

7. ఆంధ్ర దేశములో కాలుదార్లను భూములనుండి తొలగిస్తున్నప్పటికీ కాలుదార్లకు రక్షణ కల్పించే చట్టాన్ని ఇంతవరకు ప్రభుత్వం తీసుకురానందుకున్నా;

8. పంచాయితీ బోర్డు ఎన్నికలలో రహస్య వోటింగు పద్ధతి అమలు జరుపుతామని అసెంబ్లీలో మంత్రులు వాగ్దానంచేసి కూడా నేడు ఆంధ్ర దేశములో అనేక పంచాయితీలలో ఖాళీలు పడ్డప్పటికీ, రహస్య బాలెట్ ప్రకారం ఇంతవరకు ఎన్నికలు జరిపించనందులకున్నా;

9. సెంట్రల్ పే కమిషన్ సిఫార్సులప్రకారం ఆంధ్ర ప్రభుత్వం క్రింద పనిచేసే, యన్. జి. ఒ. లకు జీతాలు పెంచనందులకున్నా, ఆంధ్ర ప్రభుత్వ వాగ్దానం చేసినట్లు బోసనుకూడా ఇవ్వనందులకున్నా, - విచారిస్తున్నాము.”

Sri G. Anjaneyulu :—I second it.

Sri K. Ranga Rao :—Sir, I beg to move —

తీర్మానమునకు ఈ క్రింది విషయములు చేర్చాలి.

కాని, 1. “కేంద్ర సాంకేతిక నిపుణులు నందికొండను క్రిష్ణాలోయ ప్రాజెక్టుగా నిర్మించుటకు సిఫార్సు చేసియున్న విషయాన్ని ఆంధ్ర ప్రభుత్వము తెలిసియు తన సిఫార్సు చేయకపోవుట, నూటముప్పది కోట్ల రూపాయలలో బహుళ ప్రయోజనకారియైన నందికొండ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించుట యెడల మానము వహించినందులకు;

2. రామమూర్తి కమిటీ సిఫార్సులను అమలుజరుపవలసినదిగా అసెంబ్లీ చేసిన తీర్మానాన్ని, బంజరు భూములను పేదలకు పంచాలని ఆదేశ

1st November 1954]

[Sri K. Ranga Rao]

శిండుచు అసెంబ్లీ స్వానుచేసిన తీర్మానాన్ని అమలుజరుపక చిత్ర విచిత్ర వ్యాఖ్యానాలతో ఆంధ్ర దేశములో కల్లోల పరిస్థితులను కల్పించి, గీత కార్మికులపై బంజర్లు సాగుదార్లపై పోలీసు దౌర్జన్యాన్ని అమలుజరుపుచున్న పభుత్వ చర్యలకు నిరశనను తెల్పుటకు,

3. హరిజనులకు నివాస స్థలములను యిచ్చుటకు ఆటంకంగా ఉన్న చట్టాన్ని సవరించు విషయము గాని, అనేక సంవత్సరముల నుండి పరిష్కరించబడని సమస్యలు ఎప్పటిలోగా తేల్చేది చెప్పక అయోమయముగా వదలుటకు, నిరశనను తెల్పుటకు విచారిస్తున్నాము.”

Sri B. Sankarayya :—I second it.

Sri K. Mala Kondayya —Sir, I beg to move —

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయములు చేర్పాలి.

కాని 1. “రాజకీయ బాధితులకు భూములివ్వడం సరికాదని బంజరు సాగుదార్లు తమ భూములనుంచి బయటకుపోవడానికి నిరాకరించితే అక్రమంగా అనేకమందిని అరెస్టులుచేయడం షిక్షలు విధించడం మొదలగు విషయాలను గురించి,

2. నందికొండ ప్రాజెక్టు తొలి పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చి వెంటనే పని ప్రారంభించుటకు తగిన చర్యలు లేనందుకు;

3. 15, 16 సంవత్సరాలనుంచి ఇండ్ల స్థలాలకోసం అరీలు పెట్టుకొని యీ రోజువరకు యిండ్లస్థలాలు లేక యిబ్బందిపడే వ్యవసాయ కూలీలకు యంతవరకు యిండ్ల స్థలాలు శాంక్షను చేయుటకు తగిన ప్రయత్నములు లేకపోయినందుకు విచారిస్తున్నాము.”

Sri G. Joseph :—I second it.

Mr. Speaker :—Now both the main motion and all the amendments are before the House for discussion. The first member to speak will be Sri M. Hanumantha Rao. He will get 20 minutes and the rest of the Members (except the Hon. Ministers) will get each ten minutes.

Sri T. Nagi Reddi :—Half an hour యిస్తే బాగుంటుంది. Opposition side నుంచి begin చేస్తున్నారు కనుక half an hour

[Sri T. Nagi Reddi]

[1st November 1954]

యివ్వడంవల్ల వరదాచారిగారు గంటనేపు మాట్లాడిన దానికి అర్థగంటలో జవాబు చెప్పడానికి వీలుంటుంది.

Mr. Speaker.—You proceed let us see.

Sri C. V. K. Rao.—Members అందరికీ కూడా ఒకేవిధంగా అవకాశం యివ్వడం సబబుగావుంటుంది. మొదట్లో అందరికీ 10 నిమిషాలు చొప్పున యివ్వవలసినదని కోరుతున్నాను. కొంతమందికి 20 నిమిషాలు యివ్వడం వారికి ప్రత్యేక విజ్ఞానం కేంద్రీకరించబడినదనా? అందువల్ల మిగతావారికి హక్కులకు భంగకరంగా వుంటుంది కనుగ మీరు సబబుగా నిర్ణయించాలని కోరుతున్నాను.

Sri T. Nagi Reddi :— 10 నిమిషాలు యివ్వడానికి అందరూ యింగ్లండుకు పోయి చదువుకురాలేదు.

Mr. Speaker :—Order, Order. I want hon. Members to take their seats. This is not the place where you can fight. I am giving my ruling to the point raised by Sri C. V. K. Rao. Sri C. V. K. Rao is a member of the party to this arrangement. Whenever the Opposition was initiating a debate the first member to speak was given preferential treatment, in that, he was given more time.

Sri C. V. K. Rao :—I rise on a point of order.

Mr. Speaker :—Please take your seat. Besides the first member to speak, every other member, except the Ministers, will each get ten minutes; the first member will get twenty minutes.

Sri M. Hanumantha Rao will now speak.

Sri M. Hanumantha Rao :—అధ్యక్షా! గవర్నరుగారి వుపన్యాసం చాలా పత్రికల్లో శీర్షికల్లో చెప్పినట్లు 'శుభ-ప్రియాలు శూన్య హస్తాలు' ధోరణిలో వున్నదని చెప్పక తప్పదు. మన మిత్రులు ముఖ్యంగా వరదాచారిగారు తాను ప్రతిపాదించిన thanks giving motion లో గవర్నరుగారి వుపన్యాసంలో చెప్పని impressive, progressive recording కనుపించనదా అంటే కనుపించలేదు. అసలు యిక్కడవున్నటువంటి

1st November 1954]

[Sri M. Hanumantha Rao]

ముఖ్యమైన ప్రణాళికలన్నీ కాగితపు ప్రణాళికలుగా వున్నాయి. 500 బిల్డింగ్సు కట్టించి 17 పునాదిరాయి వేశాము అని కనపడుతుంది. ప్రజల మిగతా సమస్యలు పరిష్కరించడానికి చేసిన పనులు ఏమీ లేవనటకు యీ రోజు బయటజరిగిన, జరుగుతున్న పోరాటాలే నిదర్శనం. ముఖ్యంగా 17 foundation stones వేయటకు కోట్లు ఖర్చుపెట్టి పరిపాలన చేసే ప్రభుత్వం అక్కరలేదు. ఏ ఒక్కరైనా చేయగలరు. ఇంక యింట్లో సంగతి. పెద్ద పెద్ద కంట్రాక్టర్లకు యిచ్చినాగాని - సరే కంట్రాక్టరుల మంచిచెడ్డలలోనికి పోవడంలేదు - అన్ని బిల్డింగ్సు కట్టడం ఆంధ్ర ప్రభుత్వం సాధించిన ఘన విజయాలక్రింద ప్రదర్శించడం సరికాదని నా వుద్దేశం. బిల్డింగ్సు కట్టడం మహత్తరమైన కార్యంకాదని చెప్పి నేను అనుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వం ముఖ్యంగా యీ శాసన సభకు బాధ్యులు అనుకుంటున్నాం. వారు రాజ్యాంగ చట్టం గురించి చెబుతారు పెద్ద పెద్ద వ్యాఖ్యానాలు. ఈ శాసనసభ చేసిన తీర్మానాలకు ప్రభుత్వంలో ఏమైనా విలువవున్నదా అని నా ప్రశ్న. శాసనసభ ప్రజలయొక్క అనేక కోర్కెలను గురించి కొన్ని తీర్మానాలు చేసివున్నది. ఆ తీర్మానాలను ప్రజల సమస్యల పరిష్కారం అయే పద్ధతిలో కాకుండా ప్రభుత్వం వానిని వ్యతిరేకిస్తూ ప్రవర్తించిందని నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మద్యపాన నిషేధంమీద శాసనసభ ఒక తీర్మానం చేసినపుడు - ఆ తీర్మానం మే 27 తారీకున చేసినది - మన ప్రభుత్వం, మంత్రివర్గులు అనాడు దానిని గురించి యీసడింపుగా మాట్లాడడమే కాకుండా ఆతరువాత దానిని అమలుపరచడానికి రాజ్యాంగచట్టం రీత్యా ప్రజాస్వామికం రీత్యా విద్యుక్త ధర్మమే అయినప్పటికీ - విలువ యివ్వకుండా యిక్కడవున్న 140 మంది ప్రజాప్రతినిధులు pass చేసిన తీర్మానం అమలులోనికి తీసుకురాక పోవడం ప్రజాస్వామికమేనా అని అడుగుతున్నాను. ఇక బంజర్ల విషయం తీసుకుందాము.

(At this stage the Deputy Speaker occupied the chair).

తరువాత బంజరు భూములను పేదలకు ఉచితంగా పంచాలనే టటు వంటి ఒక తీర్మానం పాస్ చేసినటువంటి విషయం అందరికీ తెలుసు. ఆరోజు ఆ తీర్మానాన్ని అందరు అంగీకరించారనే అనుకొన్నాము. కాని ఆ తీర్మానమును అమలుపరచకుండా, దాని స్థానే మరొక తీర్మానమును, మరొక

[Sri M. Hanumantha Rao]

[1st November 1954]

పద్ధతిలో అమలుపరచడం అనేది జరుగుతున్నది. ప్రజాస్వామికిము చాలా మూర్ఖవించిన ఎవంటి కాంగ్రెసుపార్టీ ప్రభుత్వాన్ని నడిపిస్తున్నదని చాలా గర్విస్తున్నారు. కాని జరుగుతున్నదేమి? ఆంధ్ర శాసనసభ చేసిన తీర్మానాలను వెనుకకు పెట్టండి ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి కాంగ్రెసు పార్టీ pass చేసుకున్నందు తీర్మానాలు అమలుకు వస్తున్నాయి శాసనసభ చేసిటువంటి తీర్మానానికి నిరుద్ధంగా కాంగ్రెసు పార్టీ నిరంగుళవిధంగా చేసిన తీర్మానాలను అమలుపరచడానికి ఈ ప్రభుత్వము పూనుకొన్నది. ఈ ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు పార్టీకి బాధ్యత వహిస్తున్నదేకాని, ప్రజలకు బాధ్యత వహించడంలేదు. వీరినిధానమెటువంటిదో ప్రజలకు బాగా అర్థమవుతుంది. మద్యపాన నిషేధం గురించి ప్రకాశంగారి వైఖరేమో తెలుసును. విశ్వనాథంగారి వైఖరి తెలుసును, దానికి కిమిటీ వేసినప్పుడు వారి వైఖరేమో తెలుసును, కమిటీ రిపోర్టు ఇచ్చినతరువాత కూడ వారి వైఖరితెలుసును. కాని, కమ్యూనిస్టులతో కలవద్దంటే, కలిస్తే వారు మింగేస్తారని వరదాచారిగారు చెప్పుతున్నారు. అంతటి సామర్థ్యము మాకు లేదని చెప్పుతున్నాను. సిద్ధాంతాలను మరచిపోయేవరకు ప్రకాశంగారిని మింగివేసినది వరదాచారిగారి పార్టీయేనని గుర్తుకు తెస్తున్నాను. నాకు సిద్ధాంతాలేవి లేవని నిన్ననే ప్రకాశం పంతులుగారు సెలవిచ్చారు. అందరు మనుష్యులను, అన్ని పార్టీలను, అన్ని సిద్ధాంతాలను మింగివేసినది తమ పార్టీవాడేనని వారికి తెలియజేస్తున్నాను. తమ నిరంకితమైయుంటి పద్ధతిలో తమ పార్టీ తీర్మానాలను అమలు జరుపుకూ, శాసనసభ చేసిన తీర్మానాలను త్రోసిపుచ్చడ మనేటువంటిది ఈ ప్రభుత్వము చేస్తున్నది. పేదలకు బంజరు భూము లివ్వాలనే శాసనసభయొక్క తీర్మానమును లెక్కనేయక ముందు రాజకీయ బాధితులకు భూములిచ్చి మీరు కదలండిని కాంగ్రెసు పార్టీ కోటిరెడ్డిగారికి హుకుం జారీచేసింది. ఎవరి తీర్మానం అమలులోకివచ్చింది? ప్రజల తీర్మానంకాదు, శాసనసభ తీర్మానంకాదు, బంజరు భూములను పేదలకు పంచిపెట్టవలెనని ఈనాడు శాసనసభ చేసిన తీర్మానమేకాదు. గత 2 సంవత్సరములుగా మద్రాసు రాష్ట్రములో రాజగోపాలాచారిగారి ప్రభుత్వంలో ఈవిషయం గురించి చాలా అందోళన జరుగుతూవచ్చింది. ఇది గమనించి రాజగోపాలాచారిగారు 1951 లో మిగిలినటువంటి రాజకీయ బాధితులకు భూములివ్వబడవు అని ఒక order పాస్ చేయడం జరిగింది. కాని మన ప్రకాశం పంతులుగారి ప్రభుత్వం

1st November 1954]

[Sri M. Hanumantha Roa]

పుణ్యమాంటూ, ఈ సంవత్సరకాలంలో ఆ బుట్టదాఖలా అయిన పిటిషన్లు పైకివచ్చాయి? ఎవరికి వ్యతిరేకంగా వచ్చాయి? పేదలకు వ్యతిరేకంగా, ఓది సంవత్సరాలు, 5 సంవత్సరాలు శివాయి జమ భూములను చేసుకొన్నటువంటి వాళ్ళకు వ్యతిరేకంగా తీర్మానాలు అమలుజరిగాయి. ఆవిధమైన తీర్మానాలు ఎవరుచేశారు. కాంగ్రెసుపార్టీ చేసింది. శాసనసభ చేసిన తీర్మానానికి వ్యతిరేకంగా వ్యవసాయ కూలీల పిటిషన్లు బుట్టదాఖలు అయ్యివి. రాజకీయబాధితులకు భూములివ్వాలి అనేటటువంటి తీర్మానం అమలులోకి వచ్చింది. కాంగ్రెసుపార్టీ ఆవిధంగా తీర్మానంచేసిన మూడు రోజులలో ఈ విషయంగురించి ఒక Special Officer ను ఈ ప్రభుత్వము వేసింది అనేవిషయం మీ గుర్తుకు తీసుకువస్తున్నాను. ఇనాం రైతుల హక్కులు నిలుపవలసిందని కొందరు సత్యాగ్రహాలు చేస్తే, ప్రభుత్వము గుర్తించకపోయినా, మేము గుర్తిస్తామని, కాంగ్రెసుపార్టీ గుర్తిస్తుందని, వాళ్ళకు కావలసిన సహాయంచేస్తామని కాంగ్రెసుపార్టీ ఒక తీర్మానాన్ని బయటపెట్టారు. దానిని విశ్వసించినటువంటి వాళ్ళకూడ ఉన్నారు. కాని దురదృష్టవశాత్తు ఆ తీర్మానంమాత్రం ఆనాటికి అమలుకు రాలేదు. కాని ఒక Special Officer ను వేసి, వెంటనే రాజకీయ బాధితులకు భూములివ్వాలనే తీర్మానం అమలుకు వచ్చింది. అంటే ఇటువంటి ప్రజాస్వామికము గురించి ఎవరైనా గొప్పగా చెప్పుకొంటున్నారంటే వరదాచారిగారే చెప్పకోవాలిగాని, ఇంకెవరు చెప్పకొలేరని చెప్పుచున్నాను. అటువంటప్పుడు రష్యాలో ఏదో జరుగుతుందని, చైనాలో ఏదో జరుగుతుందని, చెప్పతూ, మన కండ్ల యెదుట ఏమిజరుగుతుందో గమనించక పోవడం జరుగుతుంది. అది చేస్తున్నాము, ఇది చేస్తున్నాము అని వట్టి వ్యాఖ్యానాలు చేస్తూంటే ప్రయోజనంలేదు. శాసనసభ తీర్మానాన్ని ధక్కరించినటువంటి దానిని వ్యతిరేకించినటువంటి ఈ ప్రభుత్వానికి ఇక్కడ ఉండడానికి అర్హతలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు, ఈ ప్రభుత్వము తమ విద్యుత్తధర్మాన్ని నిర్వహించుకుంటే, కాంగ్రెసుయొక్క నిరంకుశవిధానాన్ని అమలుజరుపుతూ, ఆవిధానాన్ని రక్షించడానికి, ప్రజల మీద తుపాకీలువేసి, లాటీలువేసి, జైళ్ళకువేసి, ఇటువంటి నిర్బంధ విధానాన్ని ప్రయోగిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక కాంగ్రెసు పార్టీయే చాలా ప్రజాస్వామిక పార్టీ అని ప్రజా సోషలిస్టు పార్టీని జైళ్ళలోపెట్టింది. కృష్ణకాంత్ లోక్ పార్టీని జైళ్ళలో పెట్టింది. కమ్యూనిస్టు పార్టీని జైళ్ళలో

[Sri M Hanumantha Rao]

[1st November 1954]

పెట్టింది. మూడునా కలనట్లంటే, ఎప్పుడైనా ఒకకోకిలిని మింగుతూవుంటాము అప్పుట్లుగా పరదావాగారి విధానము ఉన్నది ఒక సంవత్సరం కాలంలో మూడు వార్షికాలని పొంగివేటింది ఈ మూడు వార్షికాల చాలా వ్యత్యాసం ఉన్నది. అటువంటిప్పుడు ఈ మూడు వార్షికాలను ఒకేవిధమైనటువంటి నిర్బంధ విధానానికి ఎంగుల గురిచేయవలసి వచ్చిందని ఒకసారి ఆలోచించి సత్తాజే, ఈ నిరం శివిధాన మొలుపాటిదో స్పష్టంగా విధిపడుతుందని నేను మీ గుర్తు చేస్తున్నాను. కొంతమంది స్వార్థపరులు నాకు వృత్తి పోయింది, నాకు వృత్తి చూపండి అని సత్యాగ్రహంచేస్తూ నేను జైలులో ఉండినారు, నాకు భూమి ఇవ్వండి అంటూ ప్రాయోజనశీలు చేస్తే, అటువంటివారికి సహాయం చేయడం వీరి విధానం. అటువంటివారు చేసేదే సత్యాగ్రహ ముపబడుతుంది. కాని వృత్తికోసమై పాటుబడుతున్నటువంటి మాజీ కల్లుగీతగాళ్లు, స్వయముగా పది ఏళ్ళుగా, 5 ఏళ్ళుగా సాగుచేస్తున్నటువంటి వ్యవసాయ కూలీలు, మేము దున్నే భూమి మాకే దక్కాలి అని కోరడం, దానికోసం పోట్లాడడం, దానికోసం సత్యాగ్రహం చేయడం, ఇది సత్యాగ్రహం కాదని, ఏదో దురాగ్రహమని, మరేదో అగ్రహమని వ్యాఖ్యానాలు చేస్తున్నారు. ఇటువంటి సత్యాగ్రహాలు ఎవరుచేస్తున్నారు? కమ్యూనిస్టులు కాదు. సామాన్య ప్రజానీకమే. మాజీ కల్లుగీతగాళ్లు కమ్యూనిస్టు పార్టీకి చెందినవారు కాదు. పందలకొలది వేలకొలది జనం సామాన్యజనం తమ వృత్తికోసం సత్యాగ్రహం చేస్తూంది. వారు రాజకీయ చైతన్యం ఉన్నటువంటివాళ్ళు కాదు. తమ వృత్తికోసం పోట్లాడుతున్నారు. ఇటువంటివారిని ఇంత హింసకు గురిచేసి, వీరికి వ్యతిరేకంగా కాంగ్రెసుపార్టీ తీర్మానాన్ని ప్రభుత్వము సమర్థించింది. దానిని అమలు జరిపింది. వారి అనుచరులకు, కావలసినవాళ్ళకు సహాయంచేసింది. ప్రజల యొక్క న్యాయమైన, ఫర్మమైన హక్కులను కాలదన్ని వాళ్ళను జైళ్ళ పాలుచేసి, నానా హింసలు పెట్టేందుకేనా ఈ విధానాన్ని అమలు జరుపుతున్నదని అడుగుతున్నాను. ఒక సంవత్సరకాలంలో అనేక వేలమందిని జైళ్ళలో పెట్టి, అనేక దుర్భరమైన బాధలకు గురిచేసినటువంటి ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలుగాని, ఇంకెవరుగాని support చేయడమనేది సాధ్యం కాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విధంగా తమ నిరంకుశ విధానాన్ని ఈ పద్ధతిలో అమలుజరుపుతున్నారు. ఈవేగ, కోర్టులలో ఈ కేసులలో ఎంత నరకు న్యాయం జరుగుతున్నదో ఆలోచించండి. అక్కడ తప్పుడు సాక్షు

1st November 1954]

[SRI M. Hanumantha Rao]

లను తెప్పించుకొని ఏవిధంగా చేస్తున్నారో బహుశా సంజీవరెడ్డిగారికి తెలియకపోవచ్చు. ఈ కోర్టులలో తప్పుడు సాక్ష్యాలు ఇచ్చేటటువంటి permanent సాక్షులు ఉన్నారు. ఎప్పటికప్పుడు తప్పుడు సాక్ష్యాలు చెప్పేవారుకాదు. అటువంటి వారు lawyer ప్రశ్నలు వేసినపుడు తికమక లవుతారు. ఈ permanent సాక్షులు పోలీసువార్ల వెంటఉండి, వాళ్లు ఎట్లు చెప్పాలంటే అట్లు చెప్పేటటువంటి వాళ్ళుగా ఉంటారు. అది సామాన్య ప్రజలకు నాధ్యంత్రం కాదు. ఈవిధమైనటువంటి నిర్బంధ విధానం ఎవరికి అనుకూలంగా, ఎవరికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్నదంటే, భూస్వాములకు అనుకూలంగాను, పేదలకు వ్యతిరేకంగాను జరుగుతున్నదని ఉదాహరణకు, సంజీవరెడ్డిగారిని ఓడించిన నియోజకవర్గంలో వారి మాతృ భూమిలోనే, 15 కేసులలో, 166 మందికి సంబంధించినట్టివి, ఒక కేసులో జరిమానాపడింది. మిగతా కేసులన్నీ పనికిమాలినవని కొట్టివేశారు. ఇది గమనించినట్లైతే, ప్రభుత్వము ఎవరిపక్షములో ఉన్నది ఏవిధాన మవలం బిస్తున్నది అర్థమవుతుంది. ఈ 166 మందిని ఒక సంవత్సరంపాటో ఆరు నెలలపాటో కొన్ని వందలమైళ్లు నడిపించి, వారి వృత్తులను నాశనంచేసి, వారిని నానాబాధలకు గురిచేశారంటే, ఈ కోర్టులలో ఎంత న్యాయం జరుగుతుందో అలోచించమని కోరుతున్నాను.

మొత్తం అనంతపురం జిల్లాలోనే 450 మందిపైన 45 కేసులు పెడితే ఒక్క నాలుగు కేసుల్లో మాత్రం వారికి జరిమానా విధించడంజరిగింది. ఆనాలుగు కేసుల్లో మాత్రమే జరిమానా బడి మిగతా కేసులు అన్నీ కొట్టివేయబడినాయి. అవి అన్నీ తప్పుడుకేసులని చెప్పి కొట్టివేయబడినవి. ఇది గత సంవత్సరంలో జరిగినటువంటిది. ఇటువంటి పరిస్థితులు కనుక మనం తీసుకున్నట్లైతే, ఈ నిర్బంధవిధానమును ఎవరితరపున అమలుజరుపుతోంది ఈ ప్రభుత్వం అనంటే భూస్వాముల తరపున అమలుజరుపుతోంది. ఇంక ఈ ప్రభుత్వం అనుసరించేవన్నీ నిర్బంధవిధానాలే? ప్రభుత్వం ఈ నిర్బంధవిధానాలను అమలుజరిపించడానికి అనేక ఉదాహరణలున్నాయి. కాని అన్నిటిలోకి పోవడానికి నాకు టైములేదు. ఇటువంటి నిర్బంధ విధానాన్ని అమలుజరిపినటువంటి ప్రభుత్వాన్ని ఎవరైనా support చేయడం చాలా దుర్భరమైనవిషయం. ఏటికొప్పాకలో, ఇప్పుడే మన మిత్రులు దీనిపై ఒక adjournment motion ఇచ్చారు. అక్కడ 2 వందలమందికి పైగా కార్మికులను జైల్లోపెట్టారు. ఆ రెండువందల

[Sri M. Hanumantha Rao]

[1st November 1954]

మంది కార్మికులపై నకూడా తీవ్రంగా లాఠీఛార్జి చేశారు. అక్కడ యజమానులకు, కార్మికులకు వచ్చిన తగాదా సందర్భంలో Management వారు కార్మికసంఘం ఒక agreement కు వచ్చారు. ఆ agreement ను అమలుజరుపకుండా ఆ management త్రోసిపుచ్చింది. అప్పుడు ప్రభుత్వ పోలీసులుపోయి ఎవరి పక్షాన నిలబడ్డారు? ఆ agreement ను అన్యాయంగా త్రోసిపుచ్చినటువంటి management పక్షాన నిలబడ్డారు. ఎవరు? ప్రభుత్వం? ఏ ప్రభుత్వం? ఈ ప్రభుత్వం. ప్రజాన్యాయ ప్రభుత్వం. ఈ ప్రభుత్వం ఆ కార్మికులను అన్యాయంగా గానా హింసలు పెట్టడం జరుగుతోంది. కార్మికులు, యజమానులు అంగీకరించిన agreement ను అన్యాయంగా త్రోసిపుచ్చినటువంటి management పక్షాన ప్రభుత్వ పోలీసులు నిలబడ్డారు.

Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju:—తమరు ఏటికొప్పాలో మొత్తంమీద కార్మికులకు అన్యాయం జరిగిందని మీరు సెలవిచ్చారు. ఈ సందర్భంలో అక్కడకువచ్చిన ఉద్యోగస్తులు, మీరుచేసింది బేసబలు గానే ఉందనిచెప్పినారు.

Deputy speaker.—That is not a point of order

Sri M. Hanumantha Rao:— కనుక ఈ నిర్బంధ విధానానికి చాలా ఉదాహరణ లున్నాయి. గవర్నరుగా రిచ్చిన ఉపన్యాసంలో ఒక ప్రత్యేకమైన ఉదాహరణ ఉంది. అదేమిటంటే ప్రజలు పోలీసులుకూడా చాలా సన్నిహితంగా ఉంటున్నారని. దీనినిచూస్తే నాకొక విషయం ఇదివరకు చదువుకున్నది జ్ఞాపకం వచ్చింది. దీనిని ఇంగ్లీషులో cruel joke అంటారు. దీనిని తెలుగులో ఏమంటారో తెలియదు. వివాదకరమైన ఘట్టము అని అంటారనుకుంటాను. ఇది మనకు cruel joke తప్ప వేరొకటికాదు. ఇందుకు మన 1st October నే ఒక ఉదాహరణగా తీసుకుందాము. అక్టోబరు 1 వ తేదీని ఉదాహరణగా తీసుకుంటే ప్రభుత్వంయొక్క నిర్బంధవిధానం బోధపడుతుంది. అక్టోబరు 1 వ తేదీని ప్రభుత్వం ఒక పోలీస్ ఉద్యోగస్తుని సత్కరించారు. ఈ అక్టోబరు 1 వ తేదీని మనం ఒక ఉదాహరణను తీసుకుంటే, ఈ ప్రభుత్వం చేతిలో ఎటువంటివారికి సత్కారం జరుగుతోందో తెలుస్తుంది. మనం

1st November 1954]

[Sri M Hanumantha Rao]

విశాలాంధ్ర కావాలని కోరుతున్నాంకదూ! అక్టోబరు ఒకటవ తేదీన ఒక పోలీసు ఉద్యోగస్తుని ఈ ప్రభుత్వం సత్కరించింది. నల్లొండ జిల్లాలో, 51 వ సంవత్సరంలో, terrorist అని 240 మందిని చంపి, 280 మందిని అరెస్టుచేసి వందలకొలది అక్రమాలను, హత్యలను చేసివచ్చినటువంటి ఒక పోలీస్ ఉద్యోగస్తునికి అక్టోబరు 1 వ తేదీనాడు President Medal యిచ్చారు. చాలా అహింసా medal ఇది. అహింసా medal ను ప్రెసిడెంట్ గారి పేరుతో ఇక్కడ మన గవర్నరుగారు అక్టోబరు 1 వ తేదీని యివ్వటంఅంటే, ఇటువంటి పోలీస్ ఉద్యోగస్తులను సత్కరించినదంటే ప్రభుత్వం ఈ నిర్బంధ విధానాన్ని గుర్తించి దానికోసం ప్రభుత్వం పాటుపడుతున్నదన్నమాట. ఎవరికి ప్రభుత్వంవారి చేతిలో సత్కారం జరుగుతున్నదో అర్థం చెసుకోవచ్చు. ఈ పోలీస్ ఉద్యోగస్తులు ఇక్కడి నుంచి అక్కడికి పోయినవారు. ఇక్కడనుంచి పోయినటువంటివారిలో ముఖ్యంగా పోలీసు ఉద్యోగస్తులు తెలంగాణాలో జరిపినటువంటి అత్యాచారాల మూలకంగానే అచ్చటివారు విశాలాంధ్ర ఉద్యమామునకు వ్యతిరేకంగా ఆందోళన సాగించారు. ఈఉద్యోగులు తెలంగాణాలో చాలా హింసా కాండలు, అక్రమాలు జరిపారు. వారు చేసిన ఈ అత్యాచారాలమూలకంగా తెలంగాణాప్రజలు, ఆంధ్రదేశంతోటి కలవబోమని మళ్ళీ ఉద్యమాన్ని, విశాలాంధ్రకు వ్యతిరేక ఉద్యమాన్ని సాగించారు. వాళ్ళకు మీరు ప్రజాస్వామిక పక్షాలతో చేరుతున్నారకాని, మీరు ఆ ఉద్యోగస్తులతో మీరు చేరబోవడంలేదని, ఆంధ్రదేశ ప్రజానీకంతోనే మీరు కలుస్తున్నారని వారికి నచ్చచెప్పవలసివస్తోంది. ఈ పోలీసు ఉద్యోగస్తులు అచట చేసిన అత్యాచారాలమూలకంగానే వారు ముందుకువచ్చి మాకు విశాలాంధ్ర వద్దు, మేము ఆంధ్ర ప్రజానీకంతో కలవబోము అని చెప్తున్నారు. ఈవిధంగా ఒకవైపున విశాలాంధ్ర ఏర్పడాలి, అందుకు ప్రజాస్వామికపక్షాలు అన్నీ కలవాలి అని చెబుతూ, రెండవవైపున వాళ్ళను హింసించడానికి, ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు నల్లొండ జిల్లాలో హింసాకృత్యాలు సాగించినటువంటి ఆయనను సత్కరించారు ఈ ప్రభుత్వం. మనవాళ్లు చెప్పారు terrorists అని, కాని terrorists కాదువాళ్లు. Terrorists ను చంపి ఆవిధంగా మనం ఎప్పుడూ చెడుమార్గాలను అణచడానికి చెడుమార్గాలనే ఉపయోగించకూడదు, చెడుమార్గా

[Sri M. Hanumantha Rao]

[1st November 1954]

అను మంచిలెసంతోచు మార్చాలని, అది సక్రమమైనదని మనం నిరంతరం కబుర్లు వింటూంటాం. హామీలు వింటూంటాం, కాని ఇది తీవ్రమైన అహింసాసిద్ధాంతం. ఇదితప్ప మరొకటి కన్నడంలేదు. కాని, గవర్నర్ గారు ఆక్టోబర్ 1 వ తేదీన చేసిన ఉపన్యాసమును మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. అటువంటినారుకూడ అక్రిమానికి పూనుకోవడమనేటటువంటిది చాలా విచారకరమైన విషయం.

పోతే వరదాచార్యులుగారు ఇంకొకటికూడా చెప్తున్నారు. గవర్నమెంట్ ఉద్యోగస్తులు, పాపం వాళ్లు demoralise అయిపోతున్నారని, ఇన్ని పార్టీలు వారి కార్యక్రమాల్లో కలుగజేసుకుంటూ ఎప్పటికప్పుడు, ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ, ప్రజాపార్టీ, కృషికార్ లోక్ పార్టీ, మరొకటి కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఇవన్నీకూడా గందరగోళం పెడుతుంటే వాళ్లు టికమకలుపడి demoralise అయిపోతున్నారని వారన్నారు. Services demoralise అయిపోతున్నమాట వాస్తవం. ఇదివరకు T. N. Venkata Subba Reddy గారుకూడా దీనిని గురించి గుర్తుచేశారు రెండరిక్. వారు ఇప్పుడు ఏమిచెప్తారో నాకు తెలియదు కాని, వారు అప్పుడు గుర్తుచేశారు. Service Commission ని by pass చేసి ఇతర Departments అన్నిటిలోను సీనియారిటీని by pass చేసి పొరికి హితులైనటువంటి, సన్నిహితులైనటువంటి బంధువులో, నేనీహితులో, మిత్రులబిడ్డలో నాకు తెలియదుకాని, ఎవరైనా సరే ఎప్పుడైతే ఒకవిధమైన, న్యాయమైన, సక్రమమైనటువంటి పంథాను ప్రక్కకు నెట్టి సీనియారిటీని by pass చేసి ఇంకొక్కని తీసుకువచ్చి Service Commission recommendation ను ప్రక్కకునెట్టి దానితో నిమిత్తం లేకుండా ఇష్టం వచ్చినట్లుగా తీసుకువచ్చి ఉద్యోగస్తులను వేసినటువంటి ఉదాహరణలు అనేకం Assembly వేదికనుంచే, ఇదివరకే వెల్లడై నాయి. ఇప్పుడు యింకా చెప్పగలం. అటువంటివి అన్నీకూడా జరుగుతూ ఉంటే ఉద్యోగులు demoralise అయిపోతున్నారు. ప్రకాశం పంతులుగారి మదన్సులో ఎన్నో భావాలున్నాయి. కాని అవి అమలులోకి రాకుండా కాంగ్రెస్ పార్టీ చెప్పిందే అమలులోకి వచ్చి పీడవుంది. ఎందుకని? ఈ మంత్రివర్గం పోతుంది కనుక.

1st November 1954]

[Sri M. Hanumantha Rao]

“కాంగ్రెస్ పార్టీని అనుసరించి ఉంటేనే మనకు ఉపయోగం,”
 “కమ్యూనిస్టు పార్టీ వాళ్లు న్యాయం కోసం నిలబడ్డారే మేము వాళ్ల
 మీద తీవ్రమైనటువంటి చర్య తీసుకోబోతున్నాము, నిషేధించబోతు
 న్నాము, వెనుక నిషేధించినపుడు చెప్పుకున్న దెవరితో? ఈరోజు నిషే
 ధించితే మనకు హద్దేమిటి?” అని చెప్పి మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు అన్నారు
 పాపం గతంలో. వారిపాట్లు మనకు తెలుసు. ఆయన అవిధంగా ఉపన్యాసం
 ఇచ్చారుట. కొంచెం silly గా మాట్లాడుతారని చెప్పి అనుకొందాము. ఉప
 ముఖ్యమంత్రిగారు, కమ్యూనిస్టులను arrest చేసి ఉండేవాళ్ళమే, కాని
 no confidence motion మూలకంగా arrest చేయలేదు అన్నారుట.
 ఎందుకని కమ్యూనిస్టు పార్టీని arrest చేయడం? అలాకాక, ప్రజాస్వామి
 కాన్ని కాలదన్నినవారిని ఎవరినైనా జైల్లో ఉంచాలి అనేటట్లుతే ఈనాడు
 Treasury Bench అంతా జైల్లో ఉండాలి. కారణం ఏమిటి? ప్రజాస్వామి
 కాన్ని ధిక్కరించింది ఎవరు? న్యాయమైనటువంటి, శాసనసభ pass చేసి
 నటువంటి తీర్మానాన్ని ధిక్కరించిందెవరు? సంజీవరెడ్డిగారు దానిని తూలనాడి
 ఆ మర్నాడే అవిధంగా ధిక్కరించారు, ఉపన్యాసం యిచ్చారు. ప్రకాశం
 పంతులుగారు అంతవరకు వారిమీద పెట్టుకున్న ఆశలన్నిటినీ త్రోసిపుచ్చి
 కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిన తీర్మానాన్ని పట్టవట్టి ఈ ప్రభుత్వం అంతటిచేత ధిక్క
 రింపచేశారు. కాబట్టి అటువంటివారు, కల్లుగీత సత్యాగ్రహములను వీరు
 పోత్సహించారు, వారు ప్రోత్సహించారు, వాళ్ళను arrest చేయాలి,
 వాళ్ళను జైల్లో పెట్టాలి? అన్నారు. మేము M.L.A. లం; మాకు హక్కు
 ఉన్నది. ప్రజలు మాకు హక్కు యిచ్చారు. ఇక్కడకువచ్చి మెజారిటీతో
 తీర్మానాన్ని పాస్ చేశాము. దానిని అమలులో పెట్టమంటే పెట్టడంలేదు.
 అటువంటివాళ్లు దానిని అమలు జరపడం మాకు చేతకాదని గద్దెదిగి వెళ్ళి
 పోవాలి. లేకపోయినట్లైతే దానిని అమలు జరపాలి. అందుకు ధిక్కరించి
 నటువంటివాళ్ళను జైల్లో పెట్టవలసిందిపోయి ఆరోజున శాసనసభ pass
 చేసిన తీర్మానాన్ని అమలుజరపాలి అని గడ్గోలుపెడుతున్న ప్రజానీకాన్ని
 తీసుకుపోయి జైల్లో పెట్టి ఇది ప్రజాస్వామికమని చెప్పుకోమంటే ఇది
 వట్టి కలలోనిమాట. వారిని నమ్మించి తగినటువంటిదికాని, న్యాయమైన

[Sri M Hanumantha Rao]

[1st November 1954]

చటువంటిదికాని, ఇది ప్రజలను ఆమోదించజేసి చెప్పేటటువంటి మాట మాత్రం కాదు అని సరదాచార్వలుగారిని హెచ్చరిస్తున్నాను.

“పోతే గవర్నర్ గారు చేసినటువంటి ఉపన్యాసంలో అనేక considerations ఉన్నాయి. అనేక committee లు ఉన్నాయి. చాలా కమిటీలను వేశారు. అనేకమైన considerations చేశారు. దాని అంతటిలోకి ఏమి కనబడుతున్నది? పక్షపాతం తప్ప మరొకటి కన్పించడం లేదు. ప్రజాస్వామిక పక్షాలలోకల్లా ఒకటేపక్షం ప్రజలకు అందాకీ చాలా శరణ్యమనిచెప్పి అనుకుంటున్నాను. 40 మంది కమ్యూనిస్టుపార్టీవాళ్లు ఉన్నారు. ప్రభుత్వ పక్షాలతో సమానమైనటువంటిది, నువ్వా, నేనా అని చెప్పగలిగిన పార్టీగా ప్రతిపక్షములో కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఇక్కడ కూర్చున్నది.

ఎప్పుడూ ఒకటి రెండు ఓట్లు తేడాకంటే ఎక్కువ లేదు. ఒకసారి ప్రభుత్వం నెగ్గితే, రెండవసారి ప్రతిపక్షం నెగ్గి ప్రభుత్వం వారు రాజీనామా యివ్వకపోయినప్పటికీ నెగ్గటం లేదు. ఒకసారి ప్రభుత్వం గెలిస్తే మరోసారి ప్రతిపక్షం గెలుస్తోంది. ఇది ఒక సంవత్సరంనుంచీ జరుగు తున్నటువంటి కథే.

Sri T. Nagi Reddi:— శ్రీ హనుమంతరావుగారు extra గా తీసుకొంటున్న time మేము తగ్గించుకుంటాము. Extra గా ఇతర పార్టీల వారు time తీసుకుంటే అదేవిధంగా చేయండి. ఏదైనా ఒకసారి ఒక పార్టీ తరపున మోట్లాడినప్పుడీ ఎక్కువ time కావాలనుకున్నప్పుడు, ఆ పార్టీ వాళ్లులేచి మా time మేము పోగొట్టుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం అని చెప్పే సాంప్రదాయం ఉంది. మా పార్టీ నుంచి పోగొట్టుకోడానికి నేను సిద్ధమే.

Sri G. Nagabhushanam:—Let there be no bargaining in the Assembly.

Dy. Speaker:—మీకు 10 నిమిషాలు ఉంది.

Sri T. Nagi Reddi:—నేను ఇంకా ఎక్కువ తీసివేయడానికి సిద్ధం.

Sri M. Hanumantha Rao:—ఉపాధ్యక్షా! ఈ పరిస్థితులలో కమిటీలు వేయడంలో జరిగిన పక్షపాతముద్ధికి మితంలేదని నేను మనవి

1st November 1954]

[Sri M. Hanumantha Rao]

చేస్తున్నాను. ఈ శాసనసభనుంచి వేయాలని తీర్మానించిన కమిటీలలో తప్ప మిగతా అన్ని కమిటీలలో వారి ఇష్టాలను వేసుకుంటున్నారు. ఇప్పటికి కావలసినన్ని కమిటీలను వేశారు. ఆ కమిటీలకు ఉన్నవిలువ ఎంతయ్యా అంటే, డబ్బుఖర్చు ఏమీలేదని, సంజీవరెడ్డిగారి మాటలనుబట్టి అర్థంచేసుకోడం ఎవరికై నాకద్దు. ఈ సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పిన మాట లేమంటే - కమిటీలను వేస్తాం, చాలా కమిటీలను వేస్తాం, ఇవన్నీ చెప్పినట్లు వినాలని ఏముంది అన్నారు. మద్యపాన నిషేధాన్ని గురించి విచారించడానికి వేసిన కమిటీ వారి verdict ఏదో ఇవ్వనే ఇచ్చారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఏ కమిటీలో అయినా, ఇవన్నీ సలహా కమిటీలనుకుందాం, ప్రతిపక్షానికి తగిన ప్రాతినిధ్యం ఉందా అనుకొంటే ఏమీలేదు. అనేక కమిటీలు, 40 ఉన్నా, ఎక్కడా ప్రతిపక్షానికి కమిటీలలో ప్రాతినిధ్యం లేనటువంటివే ఈ కమిటీలన్నీ. తరవాత ఏ ఒకటి రెండు కమిటీలలోనో ప్రతిపక్ష సభ్యులను వేయడం జరిగిందితప్ప, దాదాపు అన్నిటిలోనూకూడా లేకుండా ఉండడం జరిగింది. ఇది గొప్ప ప్రజాస్వామికమని ఇంకోపేరు లేదని చెప్పకోడమేకాని విశ్వనాథం పంతులుగారు వంటివారు, ఇది కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గంకాదు, ఇది మిశ్రమ ప్రభుత్వమని అనుకుందాం అనిచెప్పి సంతృప్తిపడి దానితో ఆవిధంగా కొనసాగుతూ ఉండాలని చెప్పడంకాని, ఇవన్నీకూడా భ్రమలు. ఇక్కడ ఉన్నటువంటిదిట్ట నిరంకుశవిధానం, ఒక పార్టీ నిరంకుశత్వం. దాన్ని అనుసరించి తమ స్నేహితులను, మిత్రులను, వాళ్ళను తీసుకువచ్చి ఇక్కడ కమిటీలలో వేశారు. ముఖ్యంగా అగ్రేరియన్ కమిటీతీసుకుంటే, అదిచాలా ముఖ్యమైన కమిటీఅని తెలుసు. కాంగ్రెస్ మిత్రులు, మేమూ ఆందోళనచేశాం అంటారు reforms కోసం. కాని, అంతకంటే ఎక్కువ ఆందోళన చేస్తున్నవారు ప్రతిపక్ష సభ్యులు. ఆందోళన చేసిన, చేస్తూవచ్చినవాళ్ళను వేయక, అసలు వ్యవసాయం అంటే ఏమిటో తెలియని బాపతును తీసుకువచ్చి ఆకమిటీలో నింపేశారు. తెలిసినటువంటి, ఆందోళన పడుతున్నటువంటి, నిత్యం దానికోసం హోరాహోరీగా పోరాడుతున్న ఈ ప్రతిపక్షంలోనించి ఎంతమందిని వేశారు? ఈ ప్రతిపక్షంనుంచి ఒక్క సభ్యుడుకూడా లేకుండా ఒక అగ్రేరియన్ కమిటీ వేశారు. అయితే దీన్ని ఏమనాలో, పార్టీ నిరంకుశత్వ మనాలో, పక్ష పాతం అనాలో, ఏమిటనాలో ఆలోచించుకోండి. ఇటువంటి పరిస్థితులన్నీ

[Sri M. Hanumantha Roa]

[1st November 1954]

కూడా మీరు ఆలోచించుకోండి. ఇక్కడ ఉద్యోగస్తులు demoralise అవుతున్నారంటే చాలాదు. అంతా కాంగ్రెసుపార్టీ చెప్పతున్నట్లు నాగుతున్నది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పుడు అది అమల్లోకిరాదు. చిత్రమేమంటే మన కాకాని వెంకటరత్నంగారి లాంటివారి ఫీర్మాను అమల్లోకి వస్తుంది. తీర్మానాల్లోగాని చేసిన ఉపన్యాసంలో ఒత్తిడి హెచ్చుకుండా కమ్యూనిస్టులను బుట్టలో వేస్తూ అసీ చెబితే కాకాని వెంకటరత్నంగారే మనకు అక్కడ కరణ్యం అని చెప్పి కాకాని వెంకటరత్నంగారికి మొక్కిపట్టుకుంటున్నారు. ఉద్యోగస్తులలో ఇదివరకే corruption పోలేదే అని గోరిపెడుతున్నాం. ఇప్పుడు మంత్రివర్గంలోనే corruption ప్రవేశించినది.

న్యాయకోసం నిలబడి పనిచేద్దామనుకున్న వాళ్ళను బెదిరించడానికి పూనుకోడం జరుగుతోంది. అవేనా మంచిపనులు. అయితే ఫరవాలేదు, చాలా దారుణమైనవిషయం. మునగాల పరగణాకు పోయినట్లైతే కాకాని వెంకటరత్నంగారు ఉపాధ్యాయులను 15 రోజులలో Collector transfer అవుతున్నాడు మీగతి ఏమాత్రం దోచుకుంటే చూచుకోండి చెప్పిన బెదిరింపులు, ఉపన్యాసాలు ఉన్నాయి. అలాగే ఫిర్యా, ఫిర్యాలోను గ్రామాలలోను Congress వాదులు చేస్తున్న బెదిరింపులు ఉన్నాయి. అందువల్ల ఉద్యోగులు demoralise అవుతారు. న్యాయకోసం ఎవరైనా నిలబడాలన్నట్లుంటే వాళ్లకు దమ్ములులేకుండా పోతున్నాయి అనేది మీ దృష్టికి నేను తీసుకువస్తున్నాను. మాజెస్ట్రేట్ దగ్గరకుపోయి ఫలానావిధంగా సాక్ష్యాలు వేయాలని ఉపముఖ్య మంత్రి సంజీవరెడ్డిగారి లాంటివారు చెబితే వారు ఏమిచేయగలరు. అక్కడి నిజానిజాలు ప్రజలకు తెలుసును కాబట్టి ఒక్కసాక్ష్యం సంపాదించడానికి మంత్రిగారు రావలసి వచ్చింది. మోపిదేవి అనే గ్రామంలో ఒక సాక్ష్యం సంపాదించడానికి ఉప ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళి సాక్షి వేసిన ఒక వ్యక్తిని పాపం పన్నానించి వచ్చారంటే ఏమనుకోవాలి ఆలోచించండి. ఈ ఉద్యోగస్తులకు వరువు ప్రతిష్టలు ఎక్కడ నిలబడతాయి? పక్షపాతంతో రెప్ప వారు ఎలా ఆలోచించకలుగుతారు? భయభ్రాంతులు రెప్ప వాళ్ల బుర్రలలో ఏమిఉంటుందో మనం అర్థంచేసుకోవచ్చు. అందుచేత

1st November 1954]

[Sri M. Hanumantha Rao]

demoralise అయిపోతున్నారు. Administration అంతా కూడా ఏకొద్ది మంది స్వలాభం కోసమో, వాళ్ల యొక్క బెదిరింపుల కోసమో, నడుస్తోంది. ఆశలకు బెదిరింపులకు లొంగివుండే పరిస్థితి తప్ప, న్యాయం కోసం, ధర్మం కోసం నిలబడాలనే ఆశక్తి వాళ్లలో క్షీణించిపోతున్నమాట వాస్తవం. అందుకు మన ప్రభుత్వమే కారణం అని చెబుతున్నాను. ఇటువంటిది మన ప్రభుత్వం. మనకు అనేక సమస్యలు ఉన్నాయి. ఈ సమస్యలను పరిష్కారం చేయలేకపోయింది. ఏవైనా చేసినట్లైతే అవి దిగజారుతున్నాయి. బంజరు భూముల సమస్యను పరిష్కారం చేస్తూంటే అది దిగజారింది. ఇంకా ఈ రోజున అనేక కలవరాలు వస్తున్నాయి తప్ప, పరిష్కారం చేయడానికి ప్రత్యేక మార్గం లేదు. వందల కొద్ది జైల్లకుల పోయి వారి సమస్యలు గుర్తుచేస్తున్నారు ప్రజలు. అలాగే మద్యనిషేధం విషయంలో అసెంబ్లీ నిర్ణయాన్ని కాల దన్నితే అది ఊరుకోదు. దానిని తప్పని సరిగా ఈ ప్రభుత్వంచేత అమలుజరిపిస్తాం. దీన్ని తోసిపుచ్చి అయినా ఈ ప్రభుత్వాన్ని నిలద్రొక్కుకుండాం అని చూస్తున్నారు. మనకు అనేక ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. 17 foundation stones వేశారు. పెద్ద ప్రాజెక్టు ఇంతవరకు ఒకటి లేదు. మేము దానికి ఒక పరిష్కార మార్గం సూచించాము. దాని వివరాలలోనికి నేను పోను. మనం ఏమీ బాధ తీసుకోకూడలేదని చెప్పిన ఉపన్యాసాలు మీరు వినే ఉంటారు. ఏమిటి ఇంతవరకు పరిష్కారం అయింది? ఒకదానికీ కూడా నామకరణం లేదనే విషయం నేను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను ఆలోచించి ఇటు వంటి పరిస్థితులలో ఈ ప్రభుత్వాన్ని support చేయవలసిన అవసరం కాని, support చేస్తే ఈ రాష్ట్రం బాగుపడే పరిస్థితిగాని లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నరు ఎంత ఉపన్యాసం చేసిన, record ఉపన్యాసం చేసినా...

The Hon. Sri N. Sanjeeva Reddi :—Major Projects గురించి ఏదో మార్గం చూపించాము అని చెప్పారు, అదేమిటండి?

Sri M. Hanumantha Rao :—కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చేముందే ఒక ప్రాజెక్టు చెప్పి దానికోసం చాలా ప్రచారం చేస్తున్నది. నందికొండ ప్రాజెక్టు చాలా పెద్ద ప్రాజెక్టు. దాదాపు చాలామంది దానికి సుముఖత చూపారు. దీనికోసం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో పోరాడాలి. మనకు

[Sri M. Hanumantha Rao]

[1st November 1954]

ఏటేటా 5 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం ఉన్న ఈ మద్యపాన నిషేధాన్ని రద్దుచేస్తే తప్పనిసరిగా మనకు కొంత ఖజుు చేకూరుతుంది. మనకు ఉన్న ఈ projects అన్నీ మనం కట్టుకోవచ్చు. మనం కేంద్ర ప్రభుత్వంనుంచి ఏటా ఈ సహాయం కావాలని కోరక్కరలేదు. అంతా తెస్తామంటే సేముకూడా చేతులు కలిపాం. అదీకాకుండా మేము అన్ని ప్రాజెక్టులను సమర్థిస్తాం అని, చేస్తాంఅంటే మేము అడ్డుపడ్డం ఎందుకని మేము కూడా ఊరుకున్నాం.

ఏమైంది? ఒకదానికి, వేరొకదానికి పితలాటకంపెట్టి సంజీవరెడ్డిగారి మీద పోటీ Planning Commission Planning Commission మీద పోటీ మన సంజీవరెడ్డిగారు. వారికి విరుద్ధంగా వీరు, వీరికి విరుద్ధంగా వారు మాటలుచెప్పి, జనం నెత్తిమీదమాత్రం టాపీపెట్టి, మొత్తం ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని Major Projects నిర్మాణ కాకుండాఉండడం మనం చూస్తున్నాం. ఇటువంటి స్థితిలో, యీ పరిస్థితులలో నేను ముఖ్యంగా గవర్నరుగారి పుష్కలసంపాద మాట్లాడుతూ మనవిచేసేది ఏమిటంటే, యీ ప్రభుత్వమాటకు విలువ వున్నదా? అంటే, 'లేదు', అది మీకు తెలుసు, మన అందరికీ తెలుసు.

మద్యపాననిషేధం గురించి, సారా గురించి, చేసిన ప్రకటనలు యే గాలికి పోయాయో అందరికీ తెలుసు.

కుష్మస్వామి కమిటీవిషయంలో, కుష్మస్వామి కమిటీ సిఫార్సులు అమలు జరుపుతామని, కనీసం పుష్కలస్వామిలకు రు 5/-లు అయినా పెంచుతామని అధిక శాఖామంత్రిగారు చెప్పినట్లు, విద్యా శాఖామంత్రిగారు హామీయిచ్చినట్లు, ముఖ్య మంత్రిగారు వారి పుష్కలసంపాద హామీ యిచ్చినట్లు, యివన్నీ చూశాము. ఈ హామీలూ అన్నీ యెగిరిపోయాయి.

ఇక యీనాం రైతులనుగురించి, 1952 నుంచీ అమలుజరుపుతామని, ఒకసారి, 1947 నుంచీ అమలు జరుపుతామని ఒకసారి, రెండు, మూడు విధాలుగా ప్రకటనలు రావటం, చూస్తే, ఈనాంరైతులకు కావలసిన ముఖ్యకోర్కెలు యీరోజున issue చేసిన Ordinance లో లేకపోవటం విన్నాం, మనంకూడా చూస్తున్నాం. ఇదిపోనీ, యీపరిస్థితులలో, రు 10లు లోపుగవున్న భూమినిస్తూ తగ్గిందికదా, రద్దు అయిందికదా అంటే తప్పని సరిగా సంతోషిస్తాము, మేము బాగా హర్షిస్తాము, ఇందులో సందేహం

1st November 1954]

[Sri M. Hanumantha Rao]

లేదు. ఈ పరిస్థితులలో యిదేమైనా సిద్ధాంతము, యేమైనా సూత్రము, పేదలను రక్షించాలని హృదయం వుండి వున్నట్లైతే, యిన్ని అఘాయిత్యాలు యెందుకు? దీనిని, యీ no confidence motion ముందు వుండగా, యీ రోజున నిర్ణయించటం యెందుకు అనేటవంటిదే ఆలోచించ దగినటువంటి విషయం. అయితే యిందులో economic holding అన్నారు. Economic holding అనటం పొరపాటు. గవర్నరుగారి వుపన్యాసంలో రు. 10 లకు లోపు భూమిసిస్తు అయితేనే uneconomic holding అయి, ఆపైది economic holding అనటం పొరపాటు. Economic holding వారిగా కూడా మనం చాలా kind consideration, revenue విషయంలో చూపించాలని చాలా కాలంగా ఆందోళన వుంది. ఎవరిమీద పన్నులు వేయటం జరుగుతుందో వివరంగా వచ్చి వచ్చుడు మనం ఆలోచించుకోవచ్చు. కాని, యీ పద్ధతి ఆలోచించి నప్పుడు వీరి విధానంలో యేపేరుపెట్టి పన్నులు మళ్ళీ ప్రజలనెత్తిన వేయడానికే సిద్ధం అవుతున్నారో తెలియదు. ఈ పరిస్థితిని మనం ఆలోచించ వలసింది. ఇదే విధంగా, అనేక పద్ధతులలో యీ ప్రభుత్వము ఒత్తిడి వచ్చినపుడు వాగ్దానం చేయటం, దానినుంచి తప్పుకోవటం, యేదైనా గట్టిగా నొక్కి అడిగినపుడు, యిదిగో యీ వాగ్దానాన్ని అమలు జరుపుతామని చెప్పటం, కనుక మా మాటలు వినండి అని చెప్పటం, మరునాడు దానిని కాస్తా లేకుండా చేయటం, ఇదంతా ఒక నిలకడలేని పద్ధతిని, శాసన సభచేసిన తీర్మానాలను అమలు జరుపకుండా, నిరంకుశ పద్ధతిలో జరుపుతున్న ప్రభుత్వాన్ని, దీనిని యీ శాసన సభ్యులు హర్షించలేరు. ఇది శాసన సభ్యులయొక్క గౌరవ ప్రతిష్టలకు యిది భంగకరం. ఈ ప్రభుత్వము office లో continue కావటం, ఫోరం అని చెప్పి నేను ముఖ్యంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ శాసన సభను సమావేశపర్చకుండా, విడుదలపాటు చాలా యిటువంటి ఫోరకలిగా ప్రకటనలు జరుగుచున్న సమయంలో, శాసనసభా తీర్మానములను తిరస్కరించి, తీర్మానాలను వాళ్ళ యిష్టంవచ్చినట్లు అమలు జరుపుతున్న సమయంలో, అనేకమందిని,

[Sri M. Hanumantha Rao]

[1st November 1954]

ఈ శాసన సభాకార్యక్రమములను నిర్వహించు జరుగుచున్న వాని, ఘోషణలకి అనుగుణంగా ప్రజలు చెప్తూ ఉన్నా, యిప్పుడు శాసనసభ్యులను సమావేశపరచి, యిదిగో శాసనసభ అభిప్రాయమును అనుసరించడానికి మేము ఆలోచించి, జరుపుకొంటున్నాం అని యేమైనా చెప్పాలి. శాసనసభ 5 మాసాలవారు వాయిదా వేసేవేస్తే మేము పడేపడే గవర్నరుగారికి విజ్ఞప్తిచేశాము. శాసనసభను ఛిక్కిరించిన ప్రభుత్వము office లో వుండడానికి వీలులేదు. కాబట్టి యీ ప్రభుత్వం వెంటనే రాజీనామా యివ్వాలి. లేకపోతే, శాసనసభ తర్మాచము వెంటనే అమలులో కై నా రావాలి అని చెప్పే మేము కోరాం. అందుకుగాను వెంటనే సమావేశం జరగాలి అని చెప్పాం. అది తీరస్కరించారు గవర్నరు మెంటువారు. కాబట్టి, వీటినన్నింటినీ బట్టి గవర్నరుగారి పుష్కలము ప్రభుత్వం తయారు చేసిన పుష్కలము. చాలా నిరంకుశంతో కూడుకొన్నదైతే ప్రభుత్వం ప్రజల సమస్యలను పరిష్కారము చేసేటటువంటి ప్రభుత్వం కాదు. ఈ ప్రభుత్వం యీ విధంగా office లో కొనసాగటం సరికాదు, యిది వుండ కూడదు అని చెప్పి నేను మరొకసారి మనవిచేస్తూ, విరమిస్తున్నాను.

Sri G. Nagabhushanam:—Mr. Speaker, I thank you very much for the chance given to me to speak next to Sri M. Hanumantha Rao. Mr. Hanumantha Rao was speaking about dictatorship and about Congress. I want to answer it because eminent observers like Mr. Bevin and Mr. Attlee proved the case, in a recent publication in Madras Mail. Mr. Bevin and Mr. Attlee who recently went to Moscow and China have said that there was Stalin dictatorship and Party dictatorship in Russia. So also, it is the case in China. (Interruption)

Sri K. Krishna Rao:—Are we in Moscow or are we in Kurnool?

Sri G. Nagabhushanam:—I am answering, Sir.

1st November 1954]

The Hon. Sri N. Sanjeevi Reddi —We have been silently hearing the speeches from the other side. Can they not show the same consideration for the speakers from this side?

Sri G. Nagabhushanam —I am glad that the publications made in Madras Mail and articles published by eminent people who went to Moscow and China proved that there is even today party dictatorship in China and Moscow. This is my answer to Sri Hanumantha Rao. The communist party is dictatorship and this is because it is based on force and coercion. Therefore the basic principles of communism is dictatorship and force and that is their main slogan and they live upon it. Let not Mr. Hanumantha Rao preach that we are dictators and the Congress party is ruling Andhra Desa under dictatorship. We believe in Satya and Ahimsa. We are showing it in our foreign policy and even today great men like Mr. Chou-en-lai are honouring our leader Pandit Nehru wherever he goes and it shows their regard for Satya and Ahimsa. Therefore Mr. Hanumantha Rao need not speak on the floor of the Assembly that we are dictators. On the other hand, dictatorship is only known to the communists; they are practising dictatorship in the night like Rakshasas and they hold public meetings in the night. Every thing is done in India in secret, and conspiracies are being held. We the Congress people believe in Satya and Ahimsa, liberty and freedom of speech under Article 19 of the Constitution. Let us be proud of our basic principles. But the principle and object of Soviet people is to establish proletariat dictatorship. (Laughter) It is not mere laughing. Let them read their record. Very many hon. Members here have not read the Russian Constitution. That is the unfortunate position.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—Point of order.

[1st November 1954]

Sri G. Nagabhushanam:—I am not yielding.

Deputy Speaker:—Let me hear the point of order.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu.—On a point of order, Sir, ఇప్పుడు వారు ఇష్టంవచ్చినట్లు మాట్లాడుకోవచ్చు, కానీయంశి. ఇక్కడ Members గురించి వారు Stalin Constitution చదువు కోవాలి, అది చదవాలి, అనిచెప్పి అదోవిధంగా మాట్లాడటం మంచిది కాదు. అందువల్ల అలాంటివి రాకుండా వుంటే debates సక్రమంగా జరుగుతవి. వారు మాట్లాడింది, అదోరకంగా చాలా insinuating remarks తో కూడుకొని ఉన్నది. అలాంటివి లేకుండా శ్రీ నాగభూషణంగారు మాట్లాడటం మంచిది. అందుచేత, యికముందు శ్రీ నాగభూషణంగారు అలాంటివి మాట్లాడకుండా చేయమని కోరుతున్నాను. ఆవిధంగా మాట్లాడుతే అందుకు మీరు ruling యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

Deputy Speaker:—ఇందులో point of order అనేది యేమీ లేదు. అయినప్పటికీ, మీరు speech చేసినప్పుడు యెట్లాగైతే Treasury Benches silent గా వున్నారో, అదేవిధంగా వారు speech చేసినప్పుడు కూడా మీరు వినండి. అది Chair సహిస్తుంది. అందుచేత silent గా వుంటే Chair వుభయత్రా యెంతో సహిస్తుంది.

Sri G. Nagabhushanam:—Sir, I am very, very sorry whenever I get up, some of the Members do not allow me to speak; I am speaking about the basic principles of Russian constitution. I am very sorry if I made any allegations against any Member. I am not making any personal reference and I am not making any personal allegations. I feel the honour and respect of the Members on the other side are as sacred as mine. Therefore, I am only speaking of the basic principles of communism and Gandhism. I am proud of Gandhism. We believe in peace and evolution, not force, dictatorship and revolution. That is the fundamental difference between Russia and India.

1st November 1953]

[Sri G. Nagabhushanam]

Then, Mr. Hanumantha Rao has spoken about Committees. He said that in a large number of Committees, communists were not represented. On the Committee of H R E. Act, Education Committee and Rule Making Committee, and several other committees, communists are represented. To make an allegation that there are committees on which communist members are not represented and that those committees are only intended to spend money is really unfair and beside the point.

Then, coming to the Address of the Governor, I would like to say it is a record of events. I have not come across and I may tell, as a student and a public man, such a record of events anywhere in the history of India. Therefore, what has been achieved in Andhra in one year is marvellous. We have done so much and we may congratulate the ministry for their great performance in one year. Sri Venkateswara University is the greatest achievement. They have distributed about 13 lakhs of acres to the poor people. The Government have also appointed a Land Reforms Committee. They have granted complete remission to all people who pay Rs 10/- or less land revenue. Also the Government are going to bring legislation in regard to inams. Therefore, in all aspects of land problem, the Andhra Cabinet has been considering and doing their best.

In regard to electricity extension schemes, let me tell the hon. Members, taking Andhra as a whole we have supplied electricity, not only in Circars, but also in Rayalaseema. In Anantapur district we have supplied electricity for Uravakunda, Gooty, Dharmauaram, Hadiri, Pamidi and several other places in such a short time. In regard to irrigation projects also, we have laid foundations and they are not, as Mr. Hanumantha Rao says, paper foundations. They will come up in course of time. We have no patience

[Sri G. Nagabhushanam]

[1st November 1954]

because we are judging from a revolutionary point of view. Let us go slowly and let us follow the peaceful and voluntary methods of Mahatma Gandhi. Let us not follow revolutionary methods. Let the Opposition Members speak what they like. 'Slow and steady wins the race'. Let us not commit mistakes. I know why the communist friends on the other side are urging the Government to do things in a hurry. It is because they want the Government to commit mistakes. Therefore, I want the Government to go slowly and with determination.

The Government have allocated about Rs. 30 lakhs for the hill tribes and for the first time a Director is appointed to take care of the hill tribes. An amount of Rs. 13.0 lakhs has been granted for the provision of house-sites to Harijans. Regarding the development of industries, steps are being taken and committees have been formed and it requires some time, because for a plan to be prepared, we want capital. All these are necessary and development of industries takes time. In regard to the handloom industry, I may say that we have not done much. It is because the Government of India appointed a Committee consisting of eminent people and their recommendations took about six months or one year and the recommendations are to be put into practice. They have recommended that there is internal market in India itself and therefore the best thing is to monopolize the internal market itself. Therefore the Andhra Government have opened several sale emporiums throughout Andhra to improve handloom industry. After studying the market conditions, we can study the production. In that way the handloom industry is tackled slowly and things that are done in haste will fall. Therefore, let them not think in revolutionary communism. But communism will fall like pack of cards and it will go down, because it is based on force and violence. Just like the fall of Mogul Empire after the fall of Aurangzeb, communism

1st November 1954]

[Sri G Nagabhushanam]

will fall like a pack of cards because it is based on hatred, violence and dictatorship. Let them not take pride that they have done things. Therefore, I say that what has been done within this year in Andhra is a record of events and the Ministry can take pride in it because no Ministry in India has done so much. Instead of complimenting the Government, they have taken advantage of criticizing the whole picture by saying that nothing has been done. On the other hand, much has been done. The people are happy and there is no agitation anywhere in Andhra Desa. It is only the communist friends that go to villages and carry on such propaganda necessary for their own purposes and they are responsible for the disturbances in the villages. In spite of several prisoners being released there is still maintenance of law and order. Here, I am asking one word. Let them show me other states where inspite of these things law and order is maintained. We have been maintaining it and we have been providing all amenities to the poor people. In course of time the Andhra State is bound to make progress and it will go steadily towards prosperity.

Then, regarding the Religious Endowments Board Act, I was a member of the Committee and we have revolutionized its working. Let them not think that we Congress people are capitalists. We are much more revolutionary. Our great Vinoba Bhave is a non-official member and what non-officials can do can be seen from what Shri Vinoba Bhave has been doing. He has collected about 35 lakhs of acres of land on account of integrity and character. Sir, I am reading a few sentences here. 'Democracy tends for the moral progress of humanity whereas communism degrades humanity because it is based on dictatorship and force. Democracy believes in freedom and affords opportunities to all to think and progress morally whereas dictatorship degrades humanity and creates fear'. Therefore, Sir, in that way Shri Vinoba Bhave has done much and we have produced Vinoba Bhave, a man known throughout the world. We are as much progressive, but our methods are quite different from the communists. We

[Sri G. Nagabhushanam]

1st November 1954]

believe in peace and evolution and Shri Vinoba Bhave says that land belongs to the community. Therefore, I request the Government to go slowly and to follow peaceful methods and also believe in voluntary agreement.

Sri K. Narayana — అధ్యక్షా ! బంజరుభూములు పేదరైతులకు హరిజనులకు, భూములు లేనివారికి ఇస్తామని ప్రభుత్వం వారు చెప్తున్నారు. అనేకమంది పేదవారు వాటికి దరఖాస్తులు పెట్టుకొన్నారు. ఈ భూములకు దరఖాస్తులు పెట్టుకొన్నటువంటి గ్రామాలలోని డిప్యూటీ మేయరు మనవిచేస్తున్నాను. మీరు ఎంక్వయిరీ చేయవచ్చును. పాలకొండ తాలూకాలో పనసతోట అగ్రహారము అనే గ్రామములో 200 ఎకరాల బంజరుభూమి ఉన్నది. దానిలో బీదవారు సాగుచేసుకుంటున్న భూమిని కూడా లాక్కుంటున్నారు. హరిజనులకు 7 సం॥ లుగ కొన్ని లక్షలరూపాయలు ప్రతి జిల్లాలోను ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఈ డబ్బులో చాలాభాగం ఉద్యోగుల బత్తాలకు ఖర్చు అవుతోంది. కాని ఒక సెంటు భూమి అయిన హరిజనులకు శ్రీకాకుళము జిల్లాలో ఇచ్చినట్లు లేదు. ఇండ్లస్థలాలు గ్రామాల చుట్టుపట్ల వుంటవి. విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలల్లో, ఇండ్ల నివేశస్థలములకు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. తినటానికి తిండి వుండటానికి యిల్లులేనివారిపై ఈ ప్రభుత్వం దయచూపడంలేదు. గ్రామాల్లో Elementary Schools లోగూడా ఒక మాష్టరు పదవి అయినా హరిజనులకు యివ్వరు. వీరు ఎక్కడో, డిక్టాలు లాక్కునో, కూలిచేసుకొనో జీవించవలసి వస్తోంది. ఏమిటో. ఈ అన్యాయము. ప్రభుత్వంవారు హరిజనులపట్ల తగినంత శ్రద్ధ చూపడంలేదు.

విశాఖపట్నంజిల్లా వీరవిల్లి తాలూకాకు కడప కోటిరెడ్డిగారు మేనెల 30 వ తేదీన వెళ్ళారు. అక్కడ 4 ఎకరాల 30 సెంటు భూమిని హరిజనులను తీసుకొనమని చెప్పారు. కాని రెవిన్యూ ఉద్యోగులు వారికి భూమిని ఇవ్వ నిరాకరించారు. నేను నాజిల్లానుండి 54 మైళ్ళు వెళ్లి చూసినాను. దిక్కు దివాణములేనట్లు ఉంది. ప్రభుత్వం హరిజనులకు సరిఅయిన పద్ధతులలో సహాయము చేస్తేనే తప్ప, పరిపాలన సక్రమముగా జరుగదు. ప్రభుత్వంమీద ప్రజలు గోలపెడతారు. ప్రభుత్వం నిండలపాలు అవుతుంది. ఈ పద్ధతి ఏమీ బాగులేదు. హరిజనులకు నివేశస్థలాలు ఇస్తాము అన్నారు. పెంటకుప్పలు చూపిస్తున్నారు. వీటికే నా ఆటంకాలు ఉన్నవి. 7 సంవత్స

1st November 1954]

[Sri K. Narayana]

రాలక్రిందట శాంక్షను అయినస్కీములు ఎందుకు అమలుపెట్టలేదు. ఇంకా కొంతమంది ఉద్యోగస్తులను వేసుకొనవలెను.

అసెంబ్లీలో 7 పార్టీలకాని గ్రామాలలో 32 పార్టీలు వున్నవి. ప్రతిమనిషికి ఒకపార్టీ. హరిజనులకు బంజర్లు, ఇళ్ళకు నివేశనస్థలాలు ఇస్తామని, మంచినీళ్ళబావులు తవ్విస్తామని ఎన్నాళ్ళక్రిందనో తీర్మానముచేసినారు. 1937-39 సంవత్సరాలలోను 1946-47 సంవత్సరాలలోను కాంగ్రెసువారు ప్రచారము చేశారుగాని ఇంతవరకు జరుగలేదు. ప్రకాశంపంతులుగారు వచ్చేరుగాని వారకూడా మానందాలచ్చారు. ఇది మన దురదృష్టం. ఆర్డర్లు అమలుజరుపనపుడు వాటిని కాన్సెలు చెయ్యడమే మంచి సబబైనది. అనేకమందిమీద క్రిమినలు కేసులు రుద్దుతున్నారు. శ్రీకాకుళంలో 600, విశాఖపట్నంలో 280, ఇళ్లస్థలాలు వున్నవి కాని హరిజనులకు డబ్బు లేదు. 7, 8, సంవత్సరాలనుండి అలాగావుంది. చీపురుపల్లి తాలూకాలో సుమారు 30 వేల ఎకరాలు ఉంది. కొంతమంది 50,000 అనికూడా అంటున్నారు. సర్వేచేసిన తరువాత పేదనైతులు, కూలీలు హరిజనులు కాకుండా సిరిజనులు కూడా నాశనము బొతున్నారు. స్కీము సక్రమముగా అమలుచెయ్యడానికి వీలులేకపోతే రద్దు చేయించుట ధర్మము. గాంధీగారి సిద్ధాంతమని చెప్పుకొనడమేగాని ఏమీ జరగడంలేదు. అది సక్రమముగా చేసి ప్రజలకు సౌకర్యములు కల్పించి ప్రజలలో అలజడిలేకుండా చెయ్యవలెనని నేను కోరుచున్నాను. మేమేమీ రాజ్యాలు ఏలాలనికోరడంలేదు. పూర్వంలాగకాదు. ఇప్పుడు బర్మా మనకులేకుండా పోయింది. ఆంధ్రదేశంలో ప్రజ కట్టడానికి గుడ్డ, తినడానికి తిండి, ఉండడానికి ఇళ్లు లేకుండా ఉన్నారు. పెంటుభూమిలేదు. 10 పెంటలు భూమిలో 60, 70 కుటుంబాలవారు ఉన్నారు. పాలకొండ తాలూకా మండల కుర్తిలో 600 జనాభాకు 7 పెంటలుభూమిఉంది. గ్రామకంఠంలో భూమంతా పెద్దరైతు కొన్నాడు. అందరిమీద క్రిమినలు కేసులు పెట్టేరు. హరిజను లకుడబ్బులేదు. ఈ రోజులలో డబ్బుఉంటేనే రివెన్యూ, డబ్బుఉంటేనే పోలీసునండి. బంట్లాతుకూడా రాడండి. ప్రేమలేకుంటే, మనము ఎప్పుడూ కూడా మోసముచేస్తే దేశముఎలాగ బాగుపడుతుంది. హరిజనులకు ఒక పెంట భూమిఅయినా లేకపోతే ఎలాగోతమరే పరిశీలించవలసి ఉంటుంది. ఉద్యోగస్తులను వేయించండి. కేవలం ఈ అన్యాయాన్ని అరికట్టండి. అన్యాయత బలిసిపోయింది. మనము ఏమిచెయ్యగలము. ప్రజలను నిండిస్తే

[Sri K. Narayana]

[1st November 1954]

నమిప్రయోజనము. మీరు అర్హులై స్వేచ్ఛా ద్వారా చచ్చినట్లు నిరూపించు కార్యక్రమము చెయ్యవలసిందే. మామాట ఎవ్వరు వింటారు. పోషన పట్టు వెకిలే ఒంట్లోతుకూడా 0.2.0 యిచ్చుటతో బోషకు పోసియదు. మీరా వెళ్ళిక్కరలదు అర్హులనిపిస్తేచాలు. మాలాంటివారికి యీబాధలు ఎందుకొ కలగాలి. ఈ తాలూకాలలో కల్గిన కష్టాలు తెలుసుకున్న చేదు ఎందుకు యీ శాశ్వత సభ్యుడుగా ఉండడం. చావడమే మేలని నా అంతరాత్మ చెబుతున్నది. ఈ స్కీములు అన్ని నెరవేరుస్తారని వ్రాద్దిస్తూ నేను విరమించు కొంటున్నాను.

P. Gunnayya.—అధ్యక్షా! గవర్నరుగారు 29 వ తేదీన నాలుగు గంటలకు మన ఆంధ్రదేశం బాగోగులకొరకై ఆంధ్రదేశ ప్రజలకు ఉపన్యాసము యిచ్చినందులకు గవర్నరుగారికి, అధ్యక్షులవారికి నా హృదయ పూర్వకమైన అభినందనములను సమర్పిస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము యింగ్లీషులో వున్నప్పటికి ఒక బి. ఏ. స్టూడెంటుకు ఇచ్చి చదివించుకొని విన్నాను. విన్నతరువాత అంతా బాగుందనుకున్నాను. కాని ప్రభుత్వం గతసంవత్సరంలో 5, 6 మాసాలు అసెంబ్లీ లేకుండా చేసినందున మాలాంటివారము గ్రామాలలో తిరగడానికి అవకాశములు కల్గినవి. ఏ గ్రామము వెళ్ళినప్పటికీకూడా ప్రభుత్వానికి సంవత్సరంనుండి వారుచేస్తున్న ఘనకార్యాలకై అభినందనలు తెలియ జేస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి అనేకవిధముల స్తోత్రాలుచెప్పేరు. కాని కొన్ని చిన్న చిన్న విషయాలలో కొన్ని కొన్ని గ్రామాలలో ప్రశ్నించేరు. ఇదివరకు ఎట్టేటు, జమిందారీగా ఉన్నప్పుడు 2, 3 ఎకరాల చెరువులు ప్రతిసంవత్సరం పాలునుబట్టి మరామత్తు చేసేవారు. ఇప్పుడు మన ప్రజా ప్రభుత్వం వచ్చినతరువాత తహసీల్దార్ రివెన్యూ యిన్స్పెక్టర్లు, ఫిర్యా యిన్స్పెక్టర్లు, ఎక్కువ అయివారు. ఒక డివిజన్ కు ఒక సబ్ కలెక్టరు ఉంటే ఆయన కలంపోటుతో పనిజరిగేది. ఇప్పుడు రివెన్యూ కలెక్టరుకు రివెన్యూ కలెక్టరు, తహసీల్దార్లు, రివెన్యూ ఇన్స్పెక్టర్లు, ఉన్నారు. జమిందారీచట్టం వచ్చినతరువాత ఎట్టేటు మేనేజరని, అసిస్టెంటు మేనేజరని, అసిస్టెంటు తహసీల్దారని ఫిర్యాకు 20 గ్రామాలకు వక రివెన్యూ ఇన్స్పెక్టరని, పెద్దఉద్యోగస్తులను ఎక్కువచేసినారు.

1st November 1954]

[Sri P. Gunnayya]

గ్రామాలకు వెళ్ళి పన్నులు తీసుకోడం కూపాయికి అణావంతుల కొంతకొంతా కొట్టడం జరుగుతోంది. వాళ్ళు అనేది సమంజే, అయ్యా మా గ్రామస్తులు ఇంతసిస్తు ఇస్తున్నారు. చూడండి మీ కావాలన్నా ఎట్టేటు తాసిల్దారు, రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరుగాని ఆడిగి వాళ్ళ ద్వారా పికిషనులు ఇస్తే చిచ్చు చిన్న చెరువుల మరమ్మత్తుకూడా పెద్దవిగా భావించి ప్రజలకు సరిపోయిన పనిని చేయించలేదని. ప్రతి గ్రామంలోకూడా, మూడు సంవత్సరాలైనది. వోట్లు పుచ్చుకున్నావు పెద్దమనిషిని, చెరువు మరమ్మత్తుకై నా సహాయము చేయలేవు అంటున్నారు. ఏ ఆఫీసరు దగ్గరకు వెళ్ళినా పలుకడు, వెళ్ళి ఆంధ్రప్రభుత్వంతో చెప్పకో అని చెబుతున్నాడు. మొన్న పూజ్యులైన విశ్వనాథం పంతులుగారు పొందూరు వచ్చినపుడు అనేకమందిరైతులు తాసిల్దారుగారి దగ్గర మా దగ్గర ఏమేమో అన్నారు. చెవులు మూసుకునివున్నాం. ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరాలైనది. చీపురుపల్లి వాండ్రంగిగడ్డ గురించి విశ్వనాథంగారితో చెపితే, కలక్టరుగారు నిన్నునో మొన్ననో వెళ్ళినట్లు ప్రజలు వ్రాశారు. వచ్చే బడ్జెట్ లోనైనా ఎట్టేటు గ్రామాలలో మరమ్మత్తుకొరకు ఏక్కు-వడబ్బు ఇచ్చి ఆంధ్రప్రభుత్వం ఎక్కు-వ కీర్తిని సంపాదించాలి అని, Chief Minister గారు ఇంకా పదినం సంవత్సరాలు ప్రభుత్వం పరిపాలన చేయాలని నా కోరిక. రైతుకు మూల ధనమైన చెరుకు సర్కారు జిల్లాలో ఉన్నది. మా జిల్లాలో జమిందారులు, పెద్దరైతులు కొన్ని ఫాక్టరీలు కట్టారు. మా జిల్లాలో బొబ్బిలి, సీతానగరం, రాయగడలో మిల్లులు వున్నాయి. కనీసం లక్షలన్నులు చెరుకురైతులు పండిస్తారు. పార్వతీపురంలో, దాని మీదమదుపు పెట్టుకుని అప్పుచేస్తున్నారు. నాలుగు సంవత్సరాలకు పూర్వం టన్నుకు రు 54 లు ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు చూస్తే టన్నుకు రు 39-20 లు యిస్తున్నారని. టన్నుకు బస్తాపావు దిగుబడి వుంటుంది. రు 100 లు వస్తుంది. ఇందులో గవర్నమెంటుకు ఏమాత్రం పన్ను యిస్తున్నారు. 2 బస్తాలకు రు 3 లు యిస్తున్నారు? మొత్తానికి టన్నుకు రు 20 లు తీసుకోండి. సగానికేసగం లాభాలు వున్నాయి, మాచెరుకు వుండిపోయింది. ఒక రోడ్డు వేయించండి అంటే దానికి డబ్బులేదు, ప్రభుత్వంతో చెప్పమంటున్నారు. ప్రభుత్వం యీ ఫాక్టరీలను తీసుకుని run చేయించడమో వారికి తగిన instructions ఇచ్చి వదుపాయములు చేయడమో జరగాలి. ఇంక తూకం విషయంలోకూడా చాలా గొడవగా వున్నది. ఎక్కు-వదానికి తక్కు-వతూకం జరుగుతోంది.

[Sri P. Gunnayya]

[1st November 1954]

గతసంవత్సరం 50 సెంటల్లో రూ 1000 లు వచ్చాయి. ఈసంవత్సరం రూ 500 లు వస్తాయి. 20 హెక్టార్లకువేయిట్లు 10 హెక్టార్లకువేయిట్లుగా తూచినారు. పాట్లీ లీడరయిన తోటరామస్వామిగారికి— ఈ బోగట్టా తెలుసు. తూకానికి ఉయ్యోరుఫాక్టరీలో ఏదో ఏర్పాటు చేశారుట. బండి వెడుతూనే వేరేతూయకుండానే తూకం తెలియజేస్తుంది, రైతుచిట్టి రైతు, ఫాక్టరీచిట్టి ఫాక్టరీవారు తీసుకుంటారు. దీన్ని అన్నిచోట్ల ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. చెరుకురిజర్వేషను పార్వతీపురంలో కొన్ని గ్రామాలకు తీసివేస్తే మంచిదని నాలభిప్రాయము.

Sri G. Rama Rao :—అధ్యక్షా! గవర్నరుగారి ఉపన్యాసం విన్న తరువాత దేశంలోవున్న నూటికి అరవై మంది వ్యవసాయ కూలీలు, పేద రైతులయొక్క living conditions బాగుపడతాయేమోనని చూసాను; ఈ విషయంలో మాత్రం ఏవిధంగాను బాగుపడజేసితి గవర్నరు మెంటు పోలీసులో కనబడకపోవడమే నిరుత్సాహంగా తోచింది. ప్రభుత్వ స్వాగీసంలో వున్న బంజరులు చాలా వున్నాయి, కంట్రీలులోవున్న భూములు వున్నాయి. స్వయంగా lease కు ఇవ్వవచ్చును. పట్టాలు మంజూరు చేయవచ్చును. గత ఏడు సంవత్సరాలనుంచి ఈ విషయంలో శ్రద్ధతీసుకోకుండా ఈ విషయం వచ్చేటప్పుడు కూలీలమీద పోలీసులచేత దండయాత్ర చేయిస్తున్నారు. ఈ విషయంలో పూర్తిగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం భూస్వాముల తరఫున పనిచేసి వ్యవసాయ కూలీలమీద దండయాత్ర చేయిస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది. G. O. ను తీసుకునివచ్చి రాజకీయ బాధితుల పెరుషెట్టి అనేక గ్రామాలలో పోలీసులు దాడిచేయడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం చేతుల్లో అనేక బంజరులు వున్నాయి. వాటి విషయంలో అనాదిగా చేస్తున్నవాడిని తొలగించడానికి plans వేస్తోంది. సాగుచేసేవాళ్లను తొలగించే ఏర్పాట్లు వుండడంమూలంగా కూలీలకు భూములు దక్కకుండాపోయే పరిస్థితివున్నది. లంక భూములను వేలం వేయడంవల్ల అవికూడా వ్యవసాయ కూలీలకు దక్కకుండా పోతున్నాయి. రైల్వే పోరంజోకుల్లో ఎన్నాళ్లుగానో సాగుచేస్తూ ఉన్నాడు ఆ భూములు పండ్ల పరిస్థితివస్తే, వాటిని భూస్వాములకు ఈయడం కూలీలు ఇబ్బందులకు తట్టుకోలేకపోడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ స్వాగీసంలోవున్న దేనాదాయ భూములన్నీకూడా వ్యవసాయకూలీలకు కాలుకున్న అవస్థలు తప్పేదిలు

1st November 1954]

[Sri G. Rama Rao]

బాగుపడే అవకాశం కలుగుతుందని ఆశించాము. ఈ విషయంలో కూడా చాలా అశ్రద్ధ జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ స్వాగతంలో వున్న భూములను కూడా దఖలుపరచక పోడానికి కారణం ఈ అశ్రద్ధగానే కనిపిస్తోంది. ఒకటి రెండు విషయాలు మనవిచేస్తాను. కొల్లేరు బంజరులను పూర్తిగా మిసహా యించారు. కొల్లేరు ప్రాంతంలో జీవించే కూలీలు విడివిడిగా కొద్ది భూమిని తీసుకుని 2, 3 పుట్టు సంవత్సరానికి పండించుకొనేవారు. ఇప్పుడు పెద్ద ఘాస్వాములకు ఇంజను సాగుకు భూములు ఇస్తున్నారు. ఇంజను దారునికి 400, 500 ఎకరాలు ఇచ్చి, అతని ఇష్టంవచ్చినవారికి ఇవ్వాలంటే దోపిడిచేయడం ప్రారంభమయింది.

ఇంజను పెట్టకుండా అక్కడ వూరికే సాగుచేసుకుంటున్న రైతులపేర్లు అడంగుల లెక్కలలో కనపడవు. ఆవిధంగా కృత్రిమంగా ఒక భూస్వామికి పెద్ద అధికారాలు భూములను యిచ్చేసి పెద్ద పెద్ద రాజుల లాగా పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు దోపిడి చేస్తుంటే మొన్న కోటిరెడ్డిగారు వచ్చి నప్పడు చెప్పాము. కొన్ని వందలమంది రైతులు వారికి ఈ విషయం మనవిచేశారు. మీ ఇష్టంవచ్చినట్లు చెప్పడానికి ఏలులేదని స్వయంగా వినకుండా, పెద్ద భూస్వాములను వెనకేసుకుని కలెక్టరు రిపోర్టు చూపించక పోవడం యీరోజువరకు ఏమీ చెప్పకపోవడం రహస్యం ఏమిటని అడుగు తున్నాను. కృష్ణాజిల్లాలో పెంజెండ్ర గ్రామంలో ఈ బంజర్ల తీర్మానం వచ్చినతరువాత 4, 5 ఎకరాలు సాగు చేస్తున్నవారు పెద్ద భూస్వాములను దోపిడి చేయడానికి చూస్తున్నారని వారిని రక్షించడానికి Magistrate దగ్గరకు వచ్చారు. వచ్చి, వారందరిమీద 144 సెక్షను పెట్టాలని చెప్పారు. Magistrate యీ వ్యవసాయ కూలీలపై నేరంలేదని 144 సెక్షను యివ్వడానికి తలపటాయించారు. Case pending గా వున్నది. Counter petition కూడా వచ్చింది. అయినా D. S. P. 144 section జారీ చేయడంలోని రహస్యం యేమిటో అడుగుతున్నాను. Judiciary లో కూడా ప్రభుత్వం చొరబడి Magistrate పని సక్రమంగా నిర్వహించ నివ్వనట్లు కనపడుతుంది. అదే విధంగా వెంటుకూరు వ్యవసాయ కూలీలు 40 ఏండ్లుగా గ్రామ కంఠం, పోరంబోకులను సాగుచేసుకుంటూ వుంటే కలెక్టరు ఆ భూములను resume చేసినందువల్ల petitions రాశాము. మూడు నెలలయినా వాటినింగిటి యేమీపట్టించుకోక పోవడంలోని అర్థం

[Sri G. Rama Rao]

[1st November 1954]

ఏమిటని అడుగుతున్నాను. ఇంకా అనేక చోట్ల యీ విధంగా ప్రభుత్వం జోక్యం కల్పించుకొంటున్నది. ఇక వ్యవసాయ కూలీలకు యింట్ల స్థలాల మంజూరు విషయం కూడా చాలా అక్రెడ్జి చేస్తున్నది. బ్రిటిష్ వాళ్లు పున్నప్పడు స్థలాలు యిచ్చారు, loans యిచ్చారు. కాని ఈ ప్రభుత్వం ఆ భూములు resume చేసుకొని penalty వేస్తున్నది. సెనాల్డీలు వేస్తుంటే, వసూలు చేస్తుంటే వ్యవసాయ కూలీలస్థితి ఎట్లా అభివృద్ధి అవుతుందో చెప్పమని అడుగుతున్నాను. కొల్లేటి లంకలో పోలుకొండి గ్రామంలో వ్యవసాయ కూలీలు చాలా సంవత్సరాలుగా సాగుచేశారు. కాని వాటిని తిరిగి యింకొకరికి lease కు యిచ్చారు. గత అసెంబ్లీ సెషనులో కొటిరెడ్డిగారికి ఈ విషయం చెబితే enquiry కి పంపించారు. అయితే అక్కడి రెవెన్యూ యిన్స్పెక్టరు డబ్బు కాజేసి యింక్వయిరీ చేయకుండా రిపోర్టు పంపించారు. 4 వందల ఎకరాలను పెద్ద భూస్వాములకు అడంగులలో రాయడం ఎక్కడి న్యాయమో ఆలోచించమని అడుగుతున్నాను. ఈ విధంగా అన్యాయాలు జరుగుతూవుంటే వ్యవసాయ కూలీలకు ప్రభుత్వం ఏమి సహాయం చేసింది అని అడుగుతున్నాను. అందుచేత policy విషయమై గవర్నరుగారి పుష్కలసంపై నా నిరుతోసహాన్ని తెలియపరుస్తూ విరమిస్తున్నాను.

Sri K. Krishna Rao :—అధ్యక్షా! మనముందున్న తీర్మానం యీ సభకు గౌరవ ప్రదంగా వున్నాదా లేదా అనే విషయంకూడా ఆలోచించాలి. గవర్నరు ప్రజాప్రతినిధులకంటే గొప్పవాడని కాంగ్రెసువారు Justice party వారివలె May it please your Excellency అని అంటున్నారు. అసలు ఆయన శ్రీ త్రివేదిగారే కాని His Excellency Trivedi గారు కాదు. శ్రీ వరదాచారిగారు ఆ విధంగా అడ్డం చాలా అశ్చర్యంగా కనపడుతున్నది. రెండవది address యివ్వడంలో మీరేదో democracy నేర్చుకొండని గవర్నరుగారు పాఠాలు చెప్పారుకాని మొట్టమొదట democracy ఆయనే నేర్చుకోవడం మంచిది. ఇది ప్రజాతంత్రపు లోబాలు. ప్రభుత్వంలో లెజిస్లేషనుకు గౌరవం యివ్వాలి. అంతేగాని సభా గౌరవం వాపాటించకుండా యిష్టంవచ్చిన విధంగా తీర్మానం యివ్వడం చాలాపొరపాటని ఆయన తెలుసుకోవాలి. I. C. S. Officers ప్రజాప్రతినిధులుకారని కాంగ్రెసువారే చెప్పారు ఇట్టి I. C. S. Officers గవర్నరుగారు

1st November 1954]

[Sri K. Krishna Rao]

వుండి, తాము మంత్రులుగా వుండడం, తమ ఆత్మగౌరవానికే హానియని కొన్ని రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసు మంత్రులే చెప్పారు.

త్రివేది I C S. Officer అయి వచ్చినవారే. వారిని పొగడుతూ తీర్మానం యివ్వడానికి సాహసించారు శ్రీ వరదాచారిగారు. వరదాచారిగారు మాట్లాడుతూ దేశంలో అరాజక పరిస్థితుల దృష్ట్యా నిర్బంధ విధానం అమలుపరచాలని చెప్పారు. ఈ విధంగా రైతులు ఎదురు తిరుగుకుండా చూద్దామనుకుంటున్నారు. ఇది మొట్టమొదట కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకంగానని చెబుతారు. కాని క్రమక్రమంగా అన్ని ప్రజాతంత్ర పార్టీలమీద యీ విధానం ప్రయోగించబడుతుంది. ఈ విధంగా హిట్లర్ ట్ ఫాసిజమ్ హయాంలో మొదట కమ్యూనిస్టులమీద దాడి జరిగింది. తరువాత మిగతా ప్రజా తంత్ర పక్షాలమీద దాడి జరిగింది. సత్యాగ్రహం చేసే హక్కు ప్రజలందరికీ వుంది.

ఈనాడు సత్యాగ్రహాలు చేస్తున్నటువంటి వారందరు కూడ కమ్యూనిస్టు పార్టీకి చెందినటువంటి వారు అనుకోవడం పొరపాటు. వారు సామాన్య ప్రజలు, రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు, కార్మికులు మాత్రమే అనే విషయాన్ని తెలుసుకోవాలి. అంతేగాని ఈవేళ కమ్యూనిస్టులే ఇదంతా చేస్తున్నారు, వీరే చరిత్ర నిర్మాతలు అనుకోవడం పొరపాటు ప్రజలే చరిత్ర నిర్మాతలు కాని మరెవరుకాదు. కనుక సత్యాగ్రహాలు చేస్తున్నటువంటి ప్రజలందరిపై న కూడ ఒక red paint పుయ్యడం చాలా పొరపాటు దేశంలో మార్పు వస్తూఉంటుంది. 1937 సంవత్సరంలో ఏమి జరిగిందో ఒకసారి ఆలోచించుకొందాము. రాజగోపాలాచారిగారి ప్రభుత్వం రావడంతోటి మొట్టమొదట అండమాన్ ఖైదీలను విడుదలచేసింది. వారు terrorists లో ఖచ్చితమైన terrorists. వారిపై కోర్టులు కొన్ని వోల్ట్ తీర్చులిచ్చాయి. వారు ఈవేళ High Court లో గూడ convict అయినారు. వాళ్లందరిని విడుదలచేసింది అప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము. కాని ఈవేళ ఇక్కడ కొంతమంది సత్యాగ్రహాలు చేస్తున్నారంటే పూర్తిగా తిండికిలేనటువంటివారే. ఈవేళ ఎన్నో గ్రామాలలో 1, 2 ఎకరాల శివాయి జమా భూములు సేద్యముచేసుకొను చున్నటువంటి వాళ్ళమీద కేసులు పెట్టడం జగురుతుంది. పోనీ వారికి ప్రభుత్వము వేరే పని చూపిస్తుందా అంటే, లేదు, వారికి తిండిపెడుతుందా అంటే అదీ లేదు. ఈవేళ నిరుద్యోగులకు ఏలాటి సహాయమైనా చేస్తున్నారా అంటే లేదు.

[Sri K. Krishna Rao]

[1st November 1954]

ఇంగ్లాండులో parish relief అనేది ఉన్నది. ఇక్కడ కూడ దేవా
లయాలలో తిండి పెట్టేవారు. కాని ఈవేగ్ unemployed ఒకదా
చూపిస్తుందా ప్రభుత్వము అంటేలేదు. ఈవేగ్ Railway లో advertise-
ments చాలా చూస్తున్నాము. ప్రతివాడు ఒక application వేయడం
జరుగుచున్నది. అందులో ఒక certificate కావాలి అని ఉంటుంది. ఆ
certificates యివ్వడానికి మా స్కగరకు చాలామంది రావడం, వారికి
certificates యివ్వడమే ఒక పని అవుతుంది. కనుక ఆంధ్ర ప్రభుత్వము
కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వముయొక్క పద్ధతిని అవలంబిస్తే బాగుంటుంది. పని
మంది ఉద్యోగులు కావాలని advertise చేయండి, దరఖాస్తు form కు
ఒక రూపాయ, దానివెంట పంపించవలసింది అయిదురూపాయలు అని
వేయండి. ఈవిధంగా చేసి చూడండి. మీరు ఎన్ని లక్షల రూపాయలు
వస్తాయో చూడండి. ఈ నిరుద్యోగ నిర్మూలనకు ఏదైనా కృషిచేశారా
అంటే ఏమీలేదు. మీరేమో democratic రాష్ట్రం అంటున్నారు. కాని
unemployment తొలగించడానికి ఏమీచేయడంలేదు. unemployment
యొక్క census తీసుకోవడం, వారికి తగిన benefits ఇవ్వడం ప్రతిదేశం
లోను ఉంటున్నాయి. కాని అటువంటిదేది ఇక్కడ జరుగలేదు. మీరు
గొప్పవాళ్ళని చెప్పుకొనేది మాత్రము ఉన్నది. ఇటువంటి అహంకార
మనేది ఒకటి దేశములో ఉన్నది. ఈనాడు ప్రజలు సత్యాగ్రహాలు చేస్తు
న్నారంటే, దానికి కారణం ఏమిటి, అనేది నిదానంగా తెలుసుకోవాలి.
ప్రజలలో ఈనాడు అసంతృప్తి కలిగిందంటే, దానికి కారణమేమని జాగ్ర
త్తుగా పరిశీలించాలి. రాజగోపాలాచారిగారి ప్రభుత్వము అండమాన్ దీవుల
పై దీలను విడుదల చేసిందంటే కారణమేమిటి? వాళ్ళకు సత్యాహింసలలో
నమ్మకం లేకపోవచ్చు. నేను చెప్పేది international గా తీసుకున్నప్పటికీ,
Vinayak Damodar Savarkar ను గూడ విడుదలచేశారు. ఇక్కడ
నుంచి వెళ్ళిపోయినటువంటి అతనిని మరల హిందూదేశమునకు తీసుకు
వచ్చారు. ఆయన ఒకరిని చంపాడు అని చెప్పబడింది. అటువంటి అతనిని
విడుదలచేసి వెళ్ళిపోయిన అతనిని తిరిగి తీసుకువచ్చారు. దీనికి కారణం
ఏమిటి? అసలు ఈవేగ్ ప్రతివారికి సత్యాహింసలలో నమ్మకం లేకపోవచ్చు.
కాని వాళ్లు వెళ్లుకూడే మార్గము, వాళ్ళ దేశభక్తిని వారి తహతహను
గ్రహించవలసి యుంటుంది. ఈవేగ్ ప్రతిపక్షంలో వారు no-confidence
motion అనేదితెస్తే, వాళ్లందరిని arrest చేస్తామనేటువంటిది చాలాపొర

1st November 1954]

[Sri K. Krishna Rao]

బాటు. అది సరియైన పద్ధతికాదు. ఈరోజు anti-social elements అంటే కమ్యూనిస్టులు అనే విధంగా, వాచుట ఒక పర్యాయపదం అవుతుంది. anti-social elements అని గవర్నరుగారు చెప్పారు. Communists అనే word, charge sheets లో చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యం వస్తుంది. Communists and other rowdies అని గాని, Communists and other anti-social elements అనిగాని వ్రాస్తే దాని అర్థమేమిటి. కమ్యూనిస్టులన్నా, rowdies అన్నా, anti-social elements అన్నా ఒకటే అని అర్థమవుతుంది. కమ్యూనిస్టులు జైళ్ళకు వెళ్ళితే, వారికి ప్రత్యేకమైనటువంటి treatment ఇవ్వవలసిందని, ఒక circular ఉందని జైళ్ళ అధికారులు చెప్పారు. కమ్యూనిస్టులు కొంత మెజారిటీతో వచ్చారంటే ఇది ప్రజల యొక్క సమ్మతాన్ని తెలియపరుస్తుందికదా, కనుక కనీసము మీ attitude అయినా మార్పుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. కాంగ్రెసు వాళ్లు జైళ్ళలో ఉండినమాట నిజమే, బహుశా వాళ్లు పడిన బాధలు మరెవరు పడియుండలేదు. వారు జైళ్ళలో పడినతరువాత, వారికి కొన్ని గుణపాఠాలు వచ్చాయి. Constitution లో ఇచ్చినటువంటి ఈ fundamental rights ఎట్లా వచ్చాయంటే, వాటికొరకు వాళ్లు డెబ్బలాడారు. అయితే ఈవేళ మీరు "His Excellency may it please" అని ఏ నోటితో అంటున్నారో, ఆనోటితోనే డెబ్బలాడే వాళ్లందరిని arrest చేయడని అంటారంటే, Justice party వారి వంశ పారంపర్యంగా ఘనీభవించిన పద్ధతితో నడుస్తున్నారని నేను చెపుతున్నాను.

తరువాత planning విషయం చెప్పారు. ఆ విషయంలో డబ్బుగురించి చెప్పారు. loans కు వడ్డీలు చెల్లించాలని ఈ plan లో కొంత కొంత fulfil అయిందని ఈ విధంగా అన్నారు. దీనిఅర్థం 10,000 రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాలని అనుకొన్నప్పుడు, దానికిగా ఖర్చుపెట్టినది రూ.5,700 లు మాత్రమేనని దీనిఅర్థం. మాకు కావలసింది ఎంతడబ్బు ఖర్చుపెట్టింది అనే విషయంకాదు మీరు ఈ plan ప్రకారం, ఎన్ని కాలువలు త్రవ్వినారు ఎన్ని మైళ్లు రోడ్లువేశారు ఎన్ని rural dispensaries కట్టారు అనేదే మాకు కావాలి. ఈ వేళ ప్రజలకు ఏలాటి వసతులు కల్పించారు, educational facilities గాని, roads విషయంలోగాని, ఆస్పత్రుల విషయంలోగాని, ఇటువంటి వసతులు ఎంతమట్టుకు మీ plan ప్రకారం జరిగింది అని చూస్తే, అయ్యో ఇది చాలా దారుణంగా కనిపిస్తుంది.

[Sri K. Krishna Rao]

[1st November 1954]

ఇదేమి కొత్త plan కాదు. మూడు Postwar five years plan ఉండేది. దాని figures చూస్తే దాని ప్రకారం 1/10th కూడ ఆ plan fulfil డోకాలేదు. ఈ వేళ మీరు bureaucracy కి pay చేస్తున్నారు. డబ్బు కంట్రాక్టర్లు తిరడం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా ఖర్చులోమాత్రం ఏమీ కాలేదు. 57% ఖర్చయిందంటే 101% ఎందుకు కాలేదంటాను. డబ్బు ఎంత ఖర్చయిందనే విషయంలో దాని percentage బాగానే ఉంటుంది. కాని మాకు ఈవేళ కావలసింది ప్రజలకు ఏవేవసతులు ఎంతమట్టుకు చేశారు, వారి ఇబ్బందులు తోలగించడానికి ఏమేమి చేయగలిగారు అనేటటువంటిదేకావాలి. రెండవది plan గురించి Parliament లో discuss చేస్తారు. కాని ఇక్కడ అదేమి జరగడంలేదు. ప్రభుత్వముయొక్క plans ఇక్కడ ఏమిటి, దాన్ని గురించి ఒక debate గాని, discussion గాని ఉన్నదాలంటే లేదు. ఇక Budget discussion తీసుకొంటే, అబద్ధాలు ప్రసంగము కేవలము ఒక ఊహగానమనే చెప్పాలి. దాంట్లో చెప్పేది ప్రభుత్వము ఎంత ఖర్చుపెట్టినది కాదు, ఇంతఖర్చు పెట్టబోతున్నామని చెప్పుతారు. ఆవిధంగా అది ఒక imagination అన్నమాట. దానివల్ల ఏమి ప్రయోజనం లేదు. మీ plans ఏమిటో మాకు చెప్పాలి. ఎందుకంటే బ్రిటీష్ వారు ఉన్నప్పటినుంచి ఎన్నో పనులు neglect చేయబడినవి. అట్లా neglect అయి పోయినవాటిని బాగుచేయవలసి వుంటుంది. కనుక ఈ plans ను గురించి అసెంబ్లీ discuss చేయాలని నేను చెప్పుతున్నాను. ప్రభుత్వము ఈ వేళ కొన్ని కొన్ని Nation Building Departments విషయంలో ఏవిధమైన పంథా అవలంబిస్తున్నది. వాటిని గురించి ఇక్కడ చెప్పారు. వీటిని గురించి ఈవేళ ఈ అసెంబ్లీలో కొన్ని తీర్మానాలు వచ్చాయి. ఇవి తీసుకొన్నట్లయితే వీటికి ప్రజలయొక్క సహాయం తప్పకుండా వస్తుంది. ఉదాహరణకు నందికొండ ప్రాజెక్టు మీరు కట్టదలచుకొంటే గుంటూరు జిల్లానుంచి మీకు కావలసినంత loan తీసుకురావచ్చు అప్పుడు ఖచ్చితంగా గుంటూరు M. L. A. అను పడుతాను. అక్కడ ప్రజలు loan ఇవ్వడమేకాదు. వాళ్లనుండి voluntary labour ఇతర సహకారమంతా లభిస్తుంది. ఎందుకంటే ఆ ప్రాజెక్టువల్ల ఆజిల్లా ప్రజలు ఎంతో బాగుపడుతారు కనుక వారితో కావలసిన పనిచేయించవచ్చును. తప్పకుండా చేస్తారు. మీకు కావలసినంత capital labour human power అవిధంగా తీసుకు రావడానికి ఆసకాళం ఏర్పడుతుంది. అటువంటి విధానాన్ని అవలంబించవచ్చు.

1st November 1954]

[Sri K. Krishna Rao]

ఈ విషయంలో Soviet Russia కూడా సహాయం చేస్తుంది. వీరిని గురించి భయపడనక్కరలేదు. ఆ మనుష్యులు ఇక్కడికివచ్చి dominate చేయరు వాళ్లు తమ machinery కూడ ఇస్తామని చెప్పుతున్నారు. వారి సహాయం తీసుకుంటే ఖర్చు తగ్గుతుంది. కనుక వారి help కూడ తీసుకొని మీ plan అంతా economic గా తీసుకురావలసిందని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Sri M. V. Subba Reddi:—ఉపాధ్యక్షా! అసెంబ్లీ సమావేశం దాదాపు 5 మాసాల పైబడి వాయిదావేస్తే ఏవో చాలా మహత్తరమైన విషయాలను ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదేమో ప్రజలయొక్క ఆర్థిక ప్రతిపత్తిని పెంపొందించేసి వాళ్లకు ఉన్నటువంటి సమస్యలను పరిష్కారం చేసేటటువంటి విధానాన్ని సూచించేటటువంటి అంశాలతో కూడుకున్నటువంటి ఉద్దేశ్యం ఏమైనా గవర్నర్ గారి ఎడ్రెస్ లో ప్రతిపాదించబడినదేమోనని ఆశించాం. అయితే ఎడ్రెస్ లో, ఒక encyclopedia మాదిరిగా నక్షత్రమండలం క్రింద ఉన్నటువంటి అంశాలనన్నిటినీ పేర్కొంటూ ప్రభుత్వం యొక్క నివేదికను మనముందర ప్రవేశపెట్టడం ఇప్పుడు జరిగింది. కాని అసలు ప్రజల సమస్యల పరిష్కారంకోసం ఏమాత్రమూ సూచనలు ఇందులో లేకపోవడం చాలా శోచనీయమైనటువంటి విషయం. ఇంత జరిగిన తరువాతకూడా ఈ ప్రభుత్వం యింకా భూసంస్కరణలను గురించి ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఉండవలసినటువంటి భూమి ప్రమాణాన్ని గురించి ఇంకా అనేక సంస్కరణలను సూచించడంకోసం ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. అందుకోసం అంతటితో సంతృప్తి చెందమని చెప్తున్నారు. స్వరాజ్యంవచ్చి 6, 7 సంవత్సరములు అయినది. కేంద్ర ప్రభుత్వం J. C. Kumarappa గారి కమిటీని వేసింది. ఆయన చాలా విప్లవాత్మకమైన సూచనలను చేశాడు కాని ఏ రాష్ట్రంలోనూ వాటిని అమలుపరచడం లేదు. ఈ నాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కమిటీలనుచేసి వారి నివేదికలతో తృప్తిపడుతూండమని చెప్తున్నారు. కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యంకోసం పోట్లాడే దినాల్లో సూచించినటువంటి ఆ సంస్కరణలతో మేము సంతృప్తి చెందుతాము. పోతే యివై నా ఇప్పుడై నా ప్రవేశపెట్టడానికి కాంగ్రెస్ సిద్ధపడితే భూస్వామ్య సంస్కరణలో మార్పులు తీసుకురావడంకోసం వాటిని ఈవిధంగానైనా ప్రవేశపెట్టడానికి సిద్ధపడితే అందుకు మా పజ్జాసోషలిస్టు పార్టీ

[Sri M. V. Subba Reddi]

[1st November 1954]

సర్వసంసిద్ధంగా ఉన్నది. ఈనామలు రద్దుచేస్తున్నామని ఇంకా ఆనేక మైనటువంటి సంస్కరణలను సూచిస్తూ ఎప్పటికప్పుడు వాటిని వాయిదా వేసింది. ప్రత్యక్షమైనటువంటి ప్రకటనలు, ప్రమాణాలు అంతాచేస్తూ అన్నింటిని దిక్కరించి, చివరకు ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. దాని యొక్క నివేదికకోసం ఎదురుచూడమని చెప్తున్నారు. ఇలాంటి కమిటీలను నియమించడం, ఆ కమిటీలు నివేదికలను అందచేయడం, మమ్మల్ని చదవ మనడం మరిల వాటిని ఎసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టడం ఇంతవరకు జరిగింది. అసలు అవి ఎసెంబ్లీలో చర్చకు పెట్టడం కాలయాపనకాదుకదా అసలు చర్చల్లో అవి నెగ్గితే వాటిని అమలుపరచకుండా ఒహిరంగంగా, చాలా అక్రమంగా ఈ ప్రజాస్వామిక యుగంలో Parliamentary విధానాలను అతిక్రమిస్తూ వాటన్నింటిని త్రోసిపారేయడం చూస్తున్నాము. దానికో సమే ప్రభుత్వం ఈనాడు అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రత్యేకించి ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతోంది. ఇప్పుడు వీరు కనుక భూసంస్కరణలను సూచించే రిపోర్టును ఈ ప్రభుత్వం ఈ ఎసెంబ్లీ ముందుకు తీసుకురావోయేటటువంటిది, ఒకవేళ తీసుకురావడం జరిగితే తప్పకుండా నెగ్గుతుంది కానీ అవి ఆచరణలోకిరావు. అలాగ కనుక వారు ఏదైనా భూసంస్కరణలనుగాని, బంజరుల పంపకం విషయమైగాని ఏదైనా బిల్లు శాసన సభముందు ప్రవేశపెట్టినట్లయితే అది అమలులోనికి వచ్చేటట్లుచూచి ప్రజలయొక్క పరిస్థితిని బాగుచేయాలనేటటువంటిదానికి ప్రతిపక్షం, మా ప్రజాసోషలిష్టు పార్టీ ఎప్పుడూ సర్వ సంసిద్ధంగానే ఉన్నది. కాని అవిధంగా శాసనసభలో నెగ్గినవి అమలులోనికి రావటమంటూ జరగదు. ఈ విధంగా మనం ఈనాడు ఆచరణలో అనుభవిస్తున్నాము. అలాంటపుడు ఈ శాసనసభలో నెగ్గిననూ ప్రయోజనం లేదుగదా అని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత బ్రహ్మాండమైనటువంటి ఈనామల రద్దు చట్టాన్ని ఎసెంబ్లీ సమావేశంలో ప్రవేశపెట్టుతామని వాల్తేరు session లో ఒక ప్రకటన చేశారు. 1948వ సంవత్సరం ఆప్రాతంలో, మద్రాసు రాష్ట్రంలో కళా వెంకట్రావుగారు Revenue Minister గా ఉన్నప్పుడు ఆయన భూసంస్కరణలను, ఈనాం రద్దు చట్టాన్ని ఆరుమాసాలకులోపుగా ప్రవేశపెడుతున్నామని చెప్పి వాగ్దానం చేశారు. కాని ఈ సంవత్సరములలోనూ అటువంటి సక్రమమైన చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టలేదు. ఈ విధంగా వాగ్దానాలుచెయ్యడం జరుగుతూవచ్చింది. తరువాత కరివెనలో తీర్మాగ్రహం తీసుకువచ్చిన తరువాత సంజనరెడ్డిగారు వారు చెప్పేదానికి

1st November 1954]

[Sri M. V. Subba Reddi]

ప్రజానాపలిష్టులు కోరేదానికి ఏమీ భేదంలేదంటున్నారు వారు షేము చెప్పినటువంటి సూచనలను రాబోయేటటువంటి శాసనసభా సమావేశంలో అతిత్వరలో ప్రవేశపెట్టే ఈనాం చట్టంలో పొందుపరుస్తాము అని Select Committee లో ఈ ఈనాం రద్దు సమస్యను బాగుగా పరిశీలించి ఒక చట్టాన్ని రూపొందించుకోవచ్చు అనిచెప్పి వాగ్దానం చేశారు. అసలు ఈ విషయంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు కోరేదానికి P. S. P. వారు కోరేటటువంటి దానికి భూమికి ఆకాశానికి ఉన్నంత న్యత్యాసంఉంది. మాకు ఏమీ అభిప్రాయభేదం లేదని సంజీవరెడ్డిగారు అంటున్నారు. అసలు ఈ ఈనాములు రద్దు చేయాలని ప్రభుత్వానికి యిష్టంలేదు. ఈ ఈనాందారు మంత్రి వర్గంలో అధికారంలో ఉండి ఆ అధికారాలను ఉపయోగిస్తూ ఈ ఈనాములను రద్దుకాకుండా స్వయంగాచూచి వారి వారియొక్క స్వప్రయోజనములకోసం ఉపయోగించుకుంటున్నారు. రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కమిటీ ఈ ఈనాముల విషయంలో ఒక తీర్మానాన్ని ఈనాముల రద్దు విషయమై చేసింది. తరువాత ప్రభుత్వాన్ని నిర్వహించే అధిష్టానవర్గం, శాసనసభా పక్షాల్లోకల్లా మెజారిటీ పక్షమైన కాంగ్రెస్ లెజిస్లేచర్ పార్టీ ఆ తీర్మానాన్ని అంగీకరించింది. ఆ తీర్మానాన్ని ఈ మంత్రివర్గంలో ఉన్నటువంటి ముగ్గురు మంత్రుల సమక్షంలో, అందులో మన రెవెన్యూ మంత్రిగారైన కోటిరెడ్డిగారుకూడా ఉన్నారు. అయినాకాని ఆ తీర్మానమును ఈ రోజుకు కూడా అమలుజరుపలేదు. ఈ ఈనాముల రద్దు చట్టాన్ని, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘం అంగీకరించినా అమలుజరుపలేదంటే ఇది ఎంతటి ఘోరమైన కృత్యమో ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వంనుండికానీ లేదా, ఒక మంత్రినుండి గాని ప్రకటన లేనిదే సత్యాగ్రహాన్ని విరమించామని మమ్మల్ని విమర్శించారు. నేను చెప్పాను ఉద్దేశ్యపూర్వకంగానే చేశాం. ఎందుకంటే మంత్రి కేవలం ఒకవ్యక్తిమాత్రమే. మంత్రి ప్రకటనా ప్రధానంకాదు, మంత్రివర్గ ప్రకటనా ప్రధానంకాదు. అసలు ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న కాంగ్రెస్ సంస్థకు సంబంధించిన ప్రతినిధి మంత్రివర్గంలో ఉండి ఆపార్టీ pass చేసిన తీర్మానాన్ని అమలుజరుపలేకపోతే ఆమంత్రిపై క్రమశిక్షణ చర్య తీసుకొని అతడు ఆస్థానంలో ఒక్క నిమిషంకూడా ఉండడానికి అవకాశం లేదు అని అతనిని గద్దెనుంచి దిగమని కాంగ్రెస్ కమిటీ బై టికి పిలుస్తుందో లేదో చూద్దామని మేము సత్యాగ్రహాన్ని నిలిపివేయడం జరిగింది. తరువాత ఎసెంబ్లీలో పాస్ అయిన తీర్మానాన్ని అమలుజరుపకపోవడంలో

[Sri M. V. Subba Reddi]

[1st November 1954]

కాంగ్రెస్ పార్టీ ఈవేళ ప్రజాస్వామిక Parliamentary విధానానికే విరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తోంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇప్పుడొక దివాలాకొరు పార్టీగా తయారైంది. Assembly లో pass అయిన ఒక తీర్మానమును మా పార్టీ యొక్క సిద్ధాంతాలకే విరుద్ధమైనాకాని దానిని ఖచ్చితంగా తలవొగ్గి అమలుపర్చాలి అని చెప్తున్నాను కాని ఇప్పుడు మన Revenue మంత్రి గారు దానిని అమలుపర్చడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా అనే అనుమానం వస్తోంది. అయితే ఇప్పుడు ఈనాముల రద్దుకు సంబంధించిన విషయం గవర్నరు ప్రసంగంలో రాలేదుకాబట్టి ఈనాముల రద్దుకు సంబంధించిన సవరణలు గవర్నర్ గారి ప్రసంగంతో ఆమోదింపబడితే అది అవిశ్వాస తీర్మానంగా పాటించబడుతుందా అని మొన్న party leaders meeting లో ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారిని అడిగితే ఆయన దానిని పాటించడానికి వీలు లేదని నిర్బోహమాటంగా ఎలాంటి జంకూ గొంకూ లేకుండా చెప్పారు.

The Hon. Sri T. Viswanatham:—వారు సరిగా చెప్పలేదని చెప్పి నేను contradict చేయవలసి ఉంటుంది. ఇటువంటిది ఎక్కడో private గా Speaker గారి chamber లో అయినటువంటి conversation ను ఇక్కడికి తీసుకురావద్దని, తీసుకురావడం మంచిదికాదని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

Sri M. V. Subba Reddi:—ఆయన నేను చెప్పినది సరిగ్గా లేదంటున్నారు. ఆయన అలా చెప్పినప్పుడు అక్కడ ప్రత్యక్షంగా Leader of the Opposition ఉన్నారు. వారుకూడా హార్నిస్తున్నారు. అదే దానికి నిదర్శనము.

The Hon. Sri T. Viswanatham:—నేను జవాబు చెప్పదలచుకోలేదు. జవాబు చెప్పవలసినదే చాలా అవుతుంది. మాట్లాడినదానిని అర్థంచేసుకోవాలి.

Sri M. V. Subba Reddi:—మీరు మాట్లాడిన మాటలు మీకే కాని ఇతరులకు అర్థంకానటువంటి ఆసహాయస్థితిలో మీరు ప్రవర్తిస్తున్నారని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను.

1st November 1954]

Sri T. Nagi Reddi — వారు contradict చేయడలుచుకో లేదం టున్నారు కాబట్టి దాదాపు సగం నిజమే అని అంగీకరించారనుకుంటాను.

Sri M. V. Subba Reddi:— అసలు ఈ ఈనాం రద్దుకు ప్రత్యేకంగా ఈ మంత్రివర్గంలో రెవెన్యూ మంత్రిత్వం నిర్వహిస్తున్న కోటిరెడ్డి గారు సిద్ధంగా లేరు. ఆనాడు మనం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యంలో స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడేటప్పుడు బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రి చర్చిల్ “I am not presiding over this British Empire for the liquidation of that Empire” అని అన్నాడు. ఈ బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యానికి ప్రధానమంత్రి త్యాన్ని వహిస్తున్నది ఈ సామ్రాజ్యాన్ని అంతరింపచేయడానికి కాదు, దీనిని రద్దుచేయడానికి కాదు అని అన్నాడు. అప్పుడు మనం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య తత్వాన్ని నిరశించాము. అలాగే మన రెవెన్యూ మంత్రిగా రై న కోటిరెడ్డిగారుకూడా నేను ఇనాందారునై యుండియు ఈ ఈనాము లను రద్దుచేయడానికి రెవిన్యూ మంత్రిత్వం వహించటంలేదని అంటున్నారు. అప్పుడు గాంధీగారు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాద తత్వాన్ని నిరశించారు. గాంధీగారు బ్రిటిష్ జాతిమీద నాకు ద్వేషంలేదుగాని, వారి సామ్రాజ్యవాద తత్వం అంటే ద్వేషం నాకుంది. మనకు స్వరాజ్యంవచ్చిన తరువాత అధికారాన్ని చేబట్టినటువంటి ప్రభుత్వం సరిగ్గా బ్రిటిష్ వారి యొక్క విధానాన్నే అనుసరించడం చాలా విచారకరమైన విషయం. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం యొక్క ధనిక తత్వాన్ని సహింపలేక అసమానత్వాన్ని దేశంలో రూపుమాపి ఆర్థిక ప్రతిపత్తి పెంపొందింపచేసి దేశంలో అందరికీ తిండి గుడ్డ దొరికేవరకు ఈపోరాటం ఆగదనిచెప్పే ఈ సందర్భంలో గాంధీ గారి వారసులమని చెప్పకొంటూ ప్రజాస్వామికము గురించి గంభీరంగా ఉపన్యాసములు చెప్పేవారు ఎసెంబ్లీలో పాస్ అయిన తీర్మానం అది పార్టీ విధానానికి విరుద్ధమైనానరే, దానికి తలవొగ్గి అయినానరే అది గట్టిగా అమలుజరగాలి, జరిగితీరాలి. అదే ప్రజాస్వామికమని అర్థంచేసుకోలేని అజ్ఞానావస్థలో, సంకుచితమైన ధోరణిలో యీ ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్నదంటే అది చాలా శోచనీయమైన విషయం.

ఈ ఈనాం రైతుల విషయంలో 1947వ సంవత్సరపు రెంట్ రిడక్షన్ చట్టాన్ని అమలు జరిపితే ఎన్నో లక్షోపలక్షల ధనం ప్రభుత్వానికి వస్తుంది. లోటుబడ్డటు పూర్తిచేయడంకోసం ఈ sales tax అభివృద్ధిచేసి,

[Sri M. V. Subba Reddy]

[1st November 1954]

సామాన్యమైనటువంటి కొనుగోలు వస్తువులపై, పేదప్రజలపై నిత్య జీవి
తానికి అవసరమైన వస్తువులపై ఏమాత్రము పెంచకూడదని దాన్ని మన
హాయిచే దృష్టితో ప్రభుత్వం ఉండాలనే నిబంధనలు ఖచ్చితంగా చెప్పి
టికీ, ఇంకా sales tax మరి రూపాయికి నాలుగు పైసలు పెంచడం
కోసం ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. ఈ ఉదాహరణ రద్దుచేసి 1947వ సంవ
త్సరపు శిస్తు తగ్గింపు చట్టాన్ని అమలుచేస్తే ఎన్నో లక్షల రూపాయలు ప్రభు
త్వానికి అదనంగా ఆదాయం వస్తుంది. అవిచేయక ఏవేవో హాంకతిరు
గుడు మార్గం చెబున్నారు. పోతే పదిరూపాయలు లోపుశిస్తు అంతా
మాఫి చేస్తాం అనిచెప్పి ఈ విశ్వాసరాహిత్య శీర్షాచంబుంది బైటపడ
టానికి ఒక పెద్ద స్టంప్ వేశారు ఆంధ్రకేశరి శ్రీ ప్రకాశం పంతులు
గారు. ఆ పదిరూపాయల శిస్తు తగ్గించాం అనేది సర్కారు జిల్లాల్లో ఒక్క
దానికీకూడా ఉపయోగపడదు. ఏమంటే ఒక ఎకరం ఉంటేకూడా 14
లేక 16 రూపాయలు నీటితీరువ సెస్స్ అంతాకూడా కలిసి ఉంటుంది.
బహుశా కావచ్చు. రాయలసీమలో కొంతమందికి ఇక్కడ రెండు ఎక
రాలు ఉన్నవాళ్లకు మేలుజరిగితే జరగవచ్చు. అయితే ఇది దురదృష్టవంశ
మైన విధానం అని నేను చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే దరిద్రదశలో ఉన్న
టువంటి వాళ్లకు బిచ్చగానికి ఎప్పుడు బిచ్చంవేస్తే అప్పటికి సంతోషపడి
ధనంవంతునియొక్క ధాతృత్వానికి సంతృప్తిపడి ఎప్పుడూ తాను బిచ్చ
మెత్తుకుంటూ ఏవిధంగా బానిసైపోయి ఉంటాడో అలాగే ఈ అసంఖ్యా
కులయిన పేదప్రజలను ఏదో మభ్యపెట్టి తన ధనిక తనాన్ని పోషించుకో
డానికి ఆవిధంగా ప్రజలను మభ్యపెట్టడానికి ఉపయోగపడుతుందేకాని,
దానివల్ల ఏమీ ప్రయోజనంలేదని చెబుతున్నాను ఇకపోతే అనేకమైన
విషయాలు ఈ బిల్లులో ఉన్నాయి. అసలు ఉన్నటువంటి వ్యవస్థను
మార్పుచెయ్యడంకోసం సూచించిన విధానాలేమీ లేవు. తరువాత ఈ బం
జర్లు భూముల పంపకం విషయంలో పెద్ద పెద్ద ధనవంతులు అందరు వాళ్ల
వాళ్ల పరిసరాల్లో ఉన్న భూములన్నీ ఆక్రమించుకొని, అక్కడ బంజరు
భూములనేటటువంటివి అసలు నిజంగా సాగుకు లాయకీ అయిన దానిలో
అవకాశ పదార్థాలు పండించడానికి, ఉత్పత్తి చేయకలిగిన బంజరు భూములు
లేవు అనే చెప్పుచున్నా. ప్రతి ప్రభుత్వోద్యోగి కూడ 12 లక్షలు
ఎకరాల బంజరు భూములు ఉన్నాయి అంటే మీరు చాలా సంతోషి
స్తున్నాడు. ఏమిటో ఎంతోంది? ఎక్కడ ఉంది? సాగుకు లాయకీ అయి

1st November 1954]

[Sri M. V. Subba Reddy]

నవి అని అడుగుతున్నారు. ఫలానా వోట్ల ఉన్నవంటే అవి ఎంతమాత్రం నిరుపయోగం అయిందేకాని, ఉపయోగకరమైంది ఏమైనాఉంటే అది ధన వంతుల ఆక్రమణక్రింద ఉంది. దాన్ని re-survey చేయించి re-settlement చేయించితే ఇంతకంటే ఎక్కువభూమి దొరుకుతుంది అది నిజంగా సాగుకు లాయి అయిన భూమి. అది నాధించేవరకు బంజరు భూములను గురించి ఏదో మీరు సాధించాం అంటే ప్రయోజనలేదని చెబుతున్నారు. అది వాస్తవంకూడా.

ఇకపోతే అడవిప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి ఎందుకుపనికిరాని కొండలను గుట్టలనుకూడా రిజర్వ్ చేసి, ప్రభుత్వం వాటిని reserve areas క్రింద చేసి అక్కడ అడవి areas లో ఉన్న ప్రజలను నానా భీభచ్చం చేస్తున్నారు. వాటిని గురించి బనగానపల్లె సంస్థానంలోను నందికోటూరు తాలూకా బేతంచెర్ల తాలూకాలోను ఇంకా అనేక వోట్ల, నేను మొన్న కృష్ణాజిల్లాలోకూడా పర్యటనచేసినప్పుడు కొంతభూమి అక్కడ నాకు చూపించారు. అది రిజర్వ్ భూమికి రానిప్రాంతం. అలాంటివి ఈ reserve areas నుంచి మినహాయించి ఆ భూములను పంపిణీచేయడానికి ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉండని మన అటవిక శాఖ మంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు అనేకసార్లు ప్రకటించారు. ఇప్పుడైతే నా అలాంటివి వెంటనే, సవ్యంగా పంచిపెట్టడం మంచిదని సూచిస్తూ ఈ విషయం ఇందులో చేర్చనందుకు నా విచారాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

Sri M. Kune Rao :—అధ్యక్షా! మొత్తంగా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఈ రోజున పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్లో నాటు పొగాకు పండించే రైతాంగం గురించి కాని ఏ ఒక్కమాట లేకపోవడం చాల బాధగా విచారకరంగా ఉంది.

అయిదు మాసాల తరువాత అయినా ఈ శాసనసభా సమావేశం ఈ రోజున ఏర్పరచారంటే, మొత్తంగా ప్రభుత్వ దృష్టికి, ఈనాడు లక్షలాది ఎకరాలలో కోట్లాది రూపాయల విలువగల పంటను పండించి ఆ పండిన పొగాకు అంతా విడుదలకాక, మొత్తంగానే పుట్టి 5 వందల రూపాయల విలువగల పొగాకు, రెండు వందలనుంచి 5 వందల వరకు విలువగల పొగాకు ఉంటే ఎకరానికి 15 వందల విలువగల పొగాకు ఈనాడు కొనేవాడు లేక, పుట్టికి 190 రూపాయలు పన్ను కట్టుకో

[Sri M. Kune Rao]

[1st November 1954]

లేక దాన్ని ఏమిచేయాలో అతీగతీతక ఆఖరికి పేడసిట్లు కొట్టుకోవలసి వస్తున్నది. ఈవేల ఈ ప్రభుత్వ హయాంలో, దీన్ని అనేకనార్లు లోగడ కర్నూలులో కాని తరువాత వాల్తేరులో కాని మంత్రివర్గ దృష్టికి తీసుకువచ్చాం. ముఖ్యంగా తిమ్మారెడ్డిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాం. అయితే ఈ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వ వ్యవహారం దీన్ని మొత్తంగా ఆలోచిస్తాం, చర్చిస్తాం అని చెప్పారు. ఈవేల దాదాపు మొదటి పంట అయి రెండవ పంటకు నాట్లు సీజన్. ఈవేల పైరైతుకు ఈ విజ్ఞాల్లో, ఏమి చేయాలనేది చాలా ఘోరింగా కనిపిస్తున్నది. మొత్తం ఆ పొగాకు ఎకరానికి వెయ్యి రూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టాలి. ఆ పెట్టిన పెట్టుబడికి ఈ ప్రభుత్వం ఏమైనా పెట్టుబడి సౌకర్యము కలిగించిందా అంటే ఒక్క కాసీకూడా లేదు. కాని పొగాకు కొని వ్యాపారంచేసే వ్యాపారస్తులకు మటుకు Bank పెట్టుబడి సౌకర్యం కలుగజేస్తుంది. నిజంగా రైతులకు పెట్టుబడి సౌకర్యాలు కలిగించాలని మేము పదే పదే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. అదేమీ లేదు సరికదా, ఈ వ్యాపారస్తులు మొత్తంగా రైతాంగం ఒక్కర పుట్టికి రు 25/- లు కమిషన్ నూటికి మూడు రూపాయల దగ్గరనుంచి 12 రూపాయలవరకు వడ్డీ. పెట్టుబడి పెట్టి మొత్తం పండించే పంట ఈవేల వెయ్యి రూపాయలు ఖరీదుచేసే జల ఎద్దులు పెడితే గాని దాదాపు వంద అడుగుల లోతునుంచి సీరురాదు. అనేక శ్రమలకోర్చి పండించే పంట ఒక నెల రోజులు వండిరిమిద ఎండాలి. ఈరకంగా ఈ నెల రోజుల్లో ఏ వర్షంవచ్చినా కూడా ఈ లక్షలాది విలువగల పొగాకు అంతా నాశనం కావలసిందే. ఇన్ని గండాలు దాటిన తరువాత ఆపంట చేతికివస్తే ఈవేల ఈ అప్పులు తీర్చే దానికి తహతులేదు. అమ్ముడుపోక మొత్తంగా ఈ పరిస్థితులను ఈ అన కాశాన్ని తీసికొని వ్యాపారస్తులు అంతా కూడా డబ్బు ఇస్తావా? చస్తావా అని అడుగుతున్నారు. రెండవ పంటకు మళ్ళీ season వచ్చింది. ఈ భూములలో ఏపంట వేయాలని రైతులు చాలా బాధపడున్నారు. మన వరదాచాచిగారు మాట్లాడుతూ వ్యంగ్యంగానో లేక తెలియకనో సత్యాగ్రహాలు list చదువుతూ రేపు పొగాకు సత్యాగ్రహం కూడా ఉంటుందన్నారు. కాని ఒక్క విషయం పెద్దలను గుర్తించమని కోరు తున్నాను. అనేక విధాలుగా వాళ్లు జీవితాలు ఆ భూమిమీద, ఆధారపడి వున్నవి. ఆ భూమిమీద వచ్చే పంటమీద, ఆ పంట ఫలించిన తరువాత

1st November 1954]

[Sri M. Kune Rao]

అది విడుదలకాక, కొనేవారు కూడ లేక, బాధపడుతుంటే పెట్టుబడి పెట్టిన డబ్బు ఇస్తావా, చస్తావా అని బజారులో పెట్టినప్పుడు మరి ఆ రైతు ఏమి కావాలో వరదాచారిగారు గాని, కనీసం ప్రభుత్వం గాని ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచించకపోవడం మా దురదృష్టం. మొత్తం ఆంధ్ర రైతాంగంయొక్క దృష్ట్యా అయినా వరదాచారిగారు కూడా గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. అయితే ఇది Central Government దృష్టికి ఎందుకని పోలేదంటే ఇతర దేశాలలో ఈ నాడు పొగాకు వ్యాపారం నిలిచిపోయినట్లు ఈ వేళ రిపోర్టులు వస్తున్నాయి. ఈజిప్టుదేశానికి, జపాన్ దేశానికి, ఇరాక్ ఇరాక్ దేశాలకు కూడా వ్యాపారం జరుగుతుండేది. ఈ పరిస్థితి పొగాకుతో బాటు నాటు పుగాకు కూడా ఈనాడు మొత్తంగా నూటికి అయిదుపాళ్ళు ఎగుమతి అయినా పూర్తిగా నిలిచిపోడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈ పొగాకుమీద వచ్చే పన్ను 37 కోట్లలో సుమారు 17 కోట్ల రూపాయలు ఈ ఆంధ్ర దేశం నుంచే వెనుకొంది. అటువంటప్పుడు మన ఆంధ్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఎందుకు అడగటం లేదు, ఎందుకు నిగ్గతీయడంలేదని నేను అడుగుతున్నాను. కోటానోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టి పండించిన లక్షలాది రైతాంగం బైటపడే మార్గం ఏమిటని కూడా చెప్పకపోవడం చాలా దురదృష్ట కరమైన విషయం. అయితే తిమ్మారెడ్డిగారు నేనూ రైతునే, నాకూ అనుభవం ఉంది అన్ని పరిస్థితులు చూస్తున్నాను. ఈనాడు పొగాకు పరిస్థితి ఎలా గుండ్ చాటుకు పరిస్థితి అలాగే ఉంది. వేరుశనగ పరిస్థితి అలాగే ఉంది. జనుము పరిస్థితి అలాగే ఉంది. ఈ అన్నిటిని గురించి మేము మొత్తంగా పీటీఐను తీసుకొని వీలైన సానుభూతిని తెలుపుతాము అని చెప్పి వీళ్లకు ఏమీ సహాయం జరుగకుండా అధ్యాన్నంగా ఉండడం మాస్తే ఇప్పటికీ కూడా ఈ ప్రభుత్వం కదలకుండా అధికారంలో కూర్చోడం మాస్తే ఇది ఏమీ ప్రజాస్వామికమో అని చెప్పి ప్రజానీకం అని అంటూ, పండించిన పుగాకు లక్షలాది, కోట్లాది ఖరీదుచేసినాకూడా దానిమీద, పంట మీద పేదనీళ్ళు కొట్టుకొనడానికి అవకాశం యిచ్చిన పరిపాలన, యెటువంటి పరిపాలన అనేది ముఖ్యంగా అందరూ కూడ గుర్తించారని అనుకొంటున్నాను.

[Sri M. Kune Rao]

[1st November 1954]

తరువాత, యివ్వార్ దీనిని రైతాంగం మొత్తం అంతా కూడా జిల్లాలలో యిది ఒక పెద్ద చావు బ్రతుకు సమస్యగా తీసుకొని, యేమి చేయాలి, రాష్ట్రం మొత్తంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి గాని, కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి గాని, దీనిని యేరకంగా తీసుకురావాలి? ఒక ప్రక్క వర్జీనియా పుగాకు గురించి యెంత మొత్తంగానో యేమో, అక్కడ గుంటూరు జిల్లాలో రైతాంగం వాళ్ళ ఒత్తిడిద్వారా ఒక మార్గం చూచు కొంటున్నారు. మనం కూడా ఒక మార్గం చూచుకోవాలి అని దానికి నిర్ణయాలు తీసుకోకుండా వుంటే మా జిల్లాలో వుండే కాంగ్రెసు నాయకత్వం వహించిన శ్రీ అల్లూరి బాపిడుగారు, శ్రీ అల్లూరి సత్యనారాయణ రాజుగారు, ఇది ఒక stunt, ప్రతిపక్షులకు యిది ఒక అవకాశం, కాబట్టి రైతాంగం యెవరూ మోసపోవద్దు అని చెప్పారు. నేను ఒక్కటే అడుగు తున్నాను. వీరిలో ఒక ఆయన యివ్వార్ జిల్లా కాంగ్రెసు నాయకులు, ఒక ఆయన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకులు, వీరు యిద్దరూ యీరోజున చెప్పేది ఎట్లా వుండంటే, యీ వ్యవహారం లేంపకాయ కొట్టేవాళ్ళు వారే తిరిగి దానికి మందు వేస్తామని చెప్పేవాళ్ళు వారే, ఆలాగున వుంటుంది యీ పరిపాలన. ఎందుకంటే ఈనాడు యిట్టి దుర్గతి పట్టింది, యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వముయొక్క హయాములోనే. మొత్తంగా వాళ్ళ చేతనైతే వాళ్ళకు యేమైనా దమ్ములు వుంటే, యీ ప్రభుత్వము లొంగదీసుకొని, యీ రైతాంగాన్ని యీ పరిస్థితినుంచి బయట పడే దానికి మార్గం చూడాలి. అదీ కాకుండా మొత్తంగా యీ రైతాంగం యొక్క దుస్థితికి, రైతాంగం యొక్క అధోగతిపాలుకి, మొత్తంగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అనేది కూడా వాళ్లను చూడకుండా, పేపరు ప్రకటనలలో మాత్రము “యిది అంతా మేము చూచుకుంటాము, చేస్తాము మీరెవ్వరు ప్రతిపక్షుల మాట వినవద్దు” అని ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఈమధ్య, శ్రీ సంజీవయ్యగారు రనుకుంటాను, మా జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు, యీ పుగాకు రైతులంతా వేలాదిమంది మొత్తంగా యెవరైతే నేమి అని, ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువెడితే మంచిదని కొవ్వూరు తాలూకాకువచ్చి ఆపెద్దలే, అరైతులే వచ్చారట. “జడారకులు నాయుడుగారు వున్నారట, మిమ్మల్ని యెదో మాట మాట్లాడమంటున్నారంటే, ఒక మాట చెబుతున్నారట. కాబట్టి నేను ఒక మాట మాట్లాడుతాను” అన్నట్లుగా “ఏదో మొత్తంగా చూస్తున్నారే, అది అంతా తిమ్మారెడ్డిగారి

1st November 1954]

[Sri M. Kune Rao]

వ్యవహారం” (తరువాత తిమ్మారెడ్డిగారు వెళ్ళారనుకుంటాను) “అన్నీ మేము చూస్తున్నాం” అని చెప్పటం జరిగింది. ప్రతిపక్షం యేదో ప్రచారం చేస్తున్నదని, ప్రతిపక్షం సత్యాగ్రహాలు సాగిస్తున్నదని, ప్రతిపక్షం ప్రభుత్వమును నెట్ట జూస్తున్నదని, యెన్నో రకాలుగా ప్రచారం చేసినా, యీ రోజున ఆంధ్ర ప్రజానీకం చమ్మే పరిస్థితులలో లేరు. ఎందుకంటే, యివ్వాలి బంజర్ల పంపకంలో కానీ యండి, రైతాంగం యొక్క పరిస్థితిలో కానీ యండి, కూలీల పరిస్థితిలో కానీ యండి మొత్తం అన్ని తరగతుల ప్రజానీకానికి నేటివరకు యీ మూడు సంవత్సరాల పరిపాలనలో యేవిషయంలోనూ కూడా యీ ప్రభుత్వం solve చేయలేక పోయింది. ఉదాహరణకు, బంజరు భూములు యిస్తామని చెప్పారు, మొత్తంగా అందరూ సంతోషించ తగ్గ విషయమే. ఉదాహరణకు మా కొల్లేరు విషయమే. ఇవ్వాలి మొత్తంగా మా జిల్లాలో యిచ్చే బంజర్ల మాట యేమిటయ్యాలంటే అవి un-surveyed భూములు కాబట్టి మేము un-surveyed భూములు యివ్వము అని అన్నారు. Reserved forests కాబట్టి, అడవిభూములు గనుక యివ్వము. చెరువు గర్భాలు కాబట్టి చెరువు భూములు యివ్వము అని అన్నారు. మరి యొక్కడై నా వున్నవా అంటే, మా జిల్లాలో కొన్ని వందల యెకరాల పోరంబోకులు వున్నా, ఆ భూములుగూడా యివ్వమన్నారు. అవై నా వరద వస్తే మునిగిపోతాయి, నీళ్లు లేకపోతే యెండిపోతాయి. అయితే ఆ కొల్లేరు సరిహద్దులలో వున్న కొన్ని వందల యెకరాలు యిస్తామనడం అయినది. అదేరకంగా ఒక మిత్రుడు చెబుతున్నాడు. విశాఖపట్నం జిల్లా మొత్తంగా బంజర్లు పంపకం జరుగుతుందని చెప్పి తరువాత యిది Estates Abolition Act వచ్చిన తరువాత, మిగిలిన బంజర్లు యివి మొత్తంగా తగాదాలలో వుంటాయి, తగాదాలు చెలరేగబోతాయి, కాబట్టి ఎనిమిది తాలూకాలలో అదివరకు వచ్చేటట్లైతే Abolition Act క్రిందకు వస్తే, యీ యెనిమిది తాలూకాలలోని భూములు యివ్వమన్నారు. మిగతా పది తాలూకాలలో కూడా, అక్కడ భూములు యివ్వము, ఇది రామ పాదసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రిందికి వస్తే, దానికి యిబ్బంది కనుక యిది యివ్వమన్నారు. ఇక పోతే రైతువాగీ తాలూకాలలో అయినా యిస్తారేమో అనుకుంటే ఒక్కటి కూడా యివ్వము అని అన్నారు. కనుక మాతాలూకాలో యిబ్బందులు ఒకటే అనుకుంటే, యిక్కడ వున్న యిబ్బందులు

[Sri M. Kune Rao]

[1st November 1954]

ఏమి వున్నాయో అనుకుంటే, యిది అగ్ర పంచాయితీబోర్డు ప్రెజిడెంట్ల సమితిగా తయారవుతోంది.

తరువాత forests విషయం చూద్దాము. (ముఖ్యంగా శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు యిప్పుడు యిక్కడ లేరు.) పెదవేగి, మొండేరు ప్రాంతాలలో కొన్ని వందల యెకరాల forests వున్నవి. అవి Zamindari forests. యితవరకు వాటిని reserved forests గా ప్రకటించారు. అవి సాగుకు పూర్తిగా వీలుగావుండే ఫారెస్టులు. వాని చుట్టూ దాదాపు 10, 14 గ్రామాలలో పెదలై స వ్యవసాయ కూలీలు వున్నారు. కాని ఆ పేదలకు వాటిని సాగుకు యివ్వరు. అడవులుగానే వుంచుతామన్నారు. కాని, మాగంటి బాపిసీడుగారు మొండేరు ఫారెస్టు (అది రాణీగారి ఫారెస్టు) ని, బినామి పట్టాలు సంపాదించి, రైతులు forests గా వుంచమంటే, వారు కంపలు నరకడం మొదలు పెట్టారు. ఒక ప్రక్కన కంపలు నరుకుతూ, కమ్యూనిస్టుల సత్యాగ్రహాలంటారు మాగంటి బాపిసీడుగారి లాంటి ఆయన. ఆయన సామర్లకోటలో నెలకు రు 900/- లు వచ్చే పెద్ద వుద్యోగంలో వున్నారు. పెద్ద కాంగ్రెసు నాయకులు. ఆయనకు ఆ మొండేరు అడవి కావలసివచ్చింది. వారు చాలా త్యాగంచేశారు. ఆయన మొత్తంగా పోలీసులను పంపి, దగ్గరవుండి, అడవులను నరికిస్తున్నారు. ఇది యేమిటయ్యా అంటే, అది రాణీగారి దగ్గర కొన్నా మన్నారు. అక్కడ రైతులు, పంచాయితీ బోర్డు వాళ్ళి కూడా, నరికించ వద్దని చెబుతున్నారు. వారిని కూడా రేపు కమ్యూనిస్టులని అంటారు. కర్నూలు వచ్చిన తరువాత దాదాపు 5, 6 రోజులు శ్రీ తిమ్మారెడ్డి గారి దగ్గరకు వచ్చి, యింకా మిగతా పరిచయం వున్న మంత్రుల దగ్గర కూడా చెప్పుకున్నారేమో. ఇప్పుడు 144 సెక్షను కేసులు తయారుగా వున్నాయి. ఇప్పటికీ కూడా తేలలేదు. పెదవేగి forest ను అక్కడి రైతులు, కూలీలు అందరూ కలసి, అలాగే వుంచా లంటున్నారు. అయితే, దానిని వారు పేదలకు యివ్వమంటున్నారు. కాని చుట్టూ ప్రక్కల వున్న 20 గ్రామాలలో వున్న వందలాది రైతులకు స్వంత పట్టాలు వున్నాయి. ఆ భూమిని పట్టాలుగల ఆసాములకు బినామి పట్టాల క్రింద యీ అడవిలోని 17 వందల యెకరాల భూమిని వాళ్ళు తాళ్ళులు పెట్టాలని చూస్తుంటే, అక్కడ వాళ్ళు దానికి కంపలు వేస్తూ

1st November 1954]

[Sri M. Kune Rao]

వుంటే, నూడతీయటం, ఆరకంగా జరుగుతూవుంటే, యెన్నో petitions యిచ్చినా, వాటికి అధోగతి తప్ప వేరేమీలేదు. ఆరైతులు మనకు యెందుకు వచ్చింది; అక్కడ మొండేరులో వ్యవహారం చూస్తున్నాంకదా. అని అనుకొని పూరుకొన్నారు. యీ నిరుపయోగమైన అడవులను మాకు సాగుకు యివ్వమని అడుగుతూంటే, వారు సాగుకు యివ్వటంలేదు.

ఇక మూడవ విషయం యేమిటంటే, మన గంజి రామారావుగారు చెప్పారు, యీ యింజనుదార్లు వ్యవసాయం, యివ్వాలి యెవరయితే యింజనులు పెట్టుకుంటారో, వారికే సాగుకు యిస్తామనిరి. కాని శ్రీ కోటిరెడ్డిగారితో మొన్నను interview చేసినప్పుడు కూడా చెప్పారు. “మీరు పెద్ద పెద్ద ఖబుర్లు చెబుతారు. ఎక్కడనుంచి తీసుకువస్తారు. యిన్నివేల రూపాయలు” అని అంటే వాళ్లు వాయిదాల ప్రకారం యెక్కడైనా అప్పు తెచ్చుకునే మార్గములేనప్పుడు, ఆ పంటలను మీరే స్వాధీనం చేసుకోవచ్చుకదా. అప్పుగూడా రాబట్టుకోవచ్చుగదా” అంటే “డబ్బు లేదు” అన్నారు. అక్కడ పెద్దరైతులు tractors ను కొనటానికి రు 25,000, రు 15,000, రు 17,000 అప్పులు పెడుతున్నారు. “రైతులు అందరికీ, కొనే శక్తిగల వాళ్ళకే కాక, అక్కడవున్న వ్యవసాయ కూలీలకుకూడా కొల్లెరులోని ఆ అప్పులు భూములకే పెట్టమన్నాము. పాకి వాళ్లకు మీరు ఎందుకు అప్పులు పెట్టకూడదని అంటే”, ఏ ఒక్క విషయం గూడా అసలు వినుపించుకోకుండానే “మీరు యెప్పుడూ యిట్లాగే మాట్లాడుతారు” అని బయటకు పని వుందని వెళ్లిపోయినారు. కాని దరిమిలా మళ్లీ యేమి చెప్పారంటే, (Interruption) సరే, సంతోషము, చాలా సంతోషము వున్నమాట యిప్పుడైనా చేస్తున్నారు. ఆరకంగా, యీ పరిస్థితులలో మీరు యెందుకని దానిని అభిసందిస్తున్నారో తెలియటం లేదు. కాబట్టి, యీ చర్యను నేను నిరసిస్తున్నాను.

Sri T. Lakshminarayana Reddi :—I will speak tomorrow, Sir.

Sri G. Nageswara Rao :—అధ్యక్షా! ఇప్పుడు గవర్నరుగారు, ఉపవ్యాసంలో, అసలు వ్యవసాయ కూలీలయొక్క సమస్యల గురించిగాని, పేదరైతులయొక్క కష్టాలను గురించిగాని ఏమీ పేర్కొనలేదు. అసలు

[Sri G. Nageswara Rao]

[1st November 1954]

ముఖ్యంగా ఒక వుదాహరణ చెప్పాలంటే యిప్పుడు తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలో అక్కడవున్న Field Labourers Co-operative Societies వారు లంకభూములను సాగుచేస్తున్నారు. 1953 ఆగష్టులో విషరీతమైన వరదలు వచ్చాయి. ఆ వరదలవల్ల లంకభూములలో యిసుక మేటలు వేయటం, కొన్ని సదీపాతం అయిపోవటం జరిగింది. దానివల్ల, యీ సొసైటీలు చాలా నష్టంపొందాయి. అందుచేత ప్రభుత్వం కిన్సు remission యివ్వాలని బకాయలు రద్దుచేయాలని వా రెన్నోమార్లు ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తులు చేశారు. అయితే, ప్రభుత్వమువారు మొన్నటి వరకు ఆ remissions యెక్కువ సొసైటీలకు grant చేయలేదు. అయినప్పటికీ, బకాయలు వున్నాయని చెప్పి లంకభూములను సొసైటీలకు యివ్వలేదు. అంటే, యీ సంవత్సరం ప్రభుత్వం ఒక విధానమును అవలంబించినది. అదేమంటే గతమూడు సంవత్సరాల సగటు రేటుయిస్తే, ఆ రేటుకే సొసైటీలకు యిస్తాము. లేకపోతే, ఆ లంకలను పాటకు పెడతాము, అనే పద్ధతిని ప్రభుత్వము అవలంబించింది. అయితే, యీ పద్ధతివల్ల, ఒక్క సొసైటీకూడా, సాగుచేస్తాము అని తీసుకోలేదు. నూటికి యే ఒకటి రెండు సొసైటీలో చేసుకున్నా యోతప్ప, తక్కిన సొసైటీలు “మాకు అక్కరలేదు, మాకు నష్టం వస్తుందని చెప్పాయి. అవి యిసుకమేటలు వేశాయి. కొన్ని సదీపాతం అయిపోయాయి. అందుచేత అంత ఎక్కువ రేటుకు మాకు అక్కరలేదు అని చెప్పారు. అయినా ఉనా హరణకు రాజోలుతాలూకాలో రు 5,500 లు సగటు రేటుగల లంకను ఒక సొసైటీవారు తక్కువరేటుకు యివ్వమంటే, ప్రభుత్వము యివ్వకుండా పాటకు పెడితే, రు. 3,500 లకు ఒక భూస్వామి పాడారు. అట్లాగే పాటకు పెట్టినలంకలన్నీ సగానికి సగంకు పాటదార్లు పాడుతున్నారని లేక సగాని కంటే కొంచెముపై గా పాడుతున్నారు. తగ్గించి అయినాకూడా యీపెద వారువుండే F. L. C. Societies కు యివ్వమని మేము రాయభారం వెళ్ళాము. గోదావరి జిల్లాలోని F. L. C. సొసైటీలు సుమారు 70 telegrams శ్రీ సంజీవిరెడ్డిగారికి, కోటిరెడ్డిగారికి 80 Petitions చాకా వంపించారు. రివెన్యూ మంత్రిగారు 21.9.54 దేదిన కాకినాడ వచ్చినప్పుడు వెళ్ళి సొసైటీల కష్టాలు వివరించాము. ఒక మెమో రాండుకుకూడా యిచ్చాము. ఆంధ్రరాష్ట్ర వ్యవసాయ కులీనసంఘం తరపున

1st November 1954]

[Sri G. Nageswara Rao]

ఒక పార్లమెంటు సభ్యుడు, నేను, గుంటూరు బాపనయ్య, M. L. A గారు మేము అంతా 9-8-54 న కర్నూలు వచ్చి సొసైటీల కోర్కెలను, కష్టాలను కూడా వివరించాము. ఒక మెమోరాండం కూడా ఇచ్చాం. అయినప్పటికీ కూడా అసలు సగటు రేటు అనేదాన్ని తగ్గించకుండా సగటు రేటుకు అయితేగానీ F. L. C. సొసైటీల కిస్తామని చెప్పి, ఆచరణలో చాలా తక్కువ మొత్తాలకు భూస్వాములకు కట్టబెట్టారు. అయితే ఈ విధానము పేద ప్రజలపట్ల ఎందుకు అవలంబించవలసివచ్చింది? ఈ సొసైటీల యొక్క తీవ్ర ఆందోళన పార్లమెంటు సభ్యుల శాసనసభ్యులయొక్క ఆందోళన ప్రభుత్వము ఎందుకు గుర్తించలేదు? అని చెప్పి నేనడుగుతున్నాను. ఈ కారణమువల్ల సొసైటీలకు చాలా చిక్కులు ఏర్పడినవి.

F. L. C. సొసైటీలకు నష్టానికి తగినంత రెమిషను ఈరోజువరకు ముట్టలేదు. నదీపాతమై పోయిన ఆ లంక భూములకు దామాషాను అసలు రేటునుంచి యింకా తగ్గించలేదు. అందుచేత మేము సొసైటీల కోర్కెమీద మెమోరాండములు మంత్రిగారికి ఇచ్చి ఎకరానికి రు. 25 మించీ మించకుండా సొసైటీలకు ఇవ్వాలని వాటికి తగినంత రెమిషను ఇవ్వాలని పాటకు పెట్టిన లంకలను ఆ దేపాత రేటుకు సొసైటీలకు ఇవ్వాలని; ఆ పాటలను కన్ఫరమ్ చేయకుండా ఆ లంకలను సొసైటీలకే ఇవ్వాలని కోరాము. సొసైటీలకు లీజుకిచ్చిన లంకలలో పుగాకు పండించకూడదనే ఒక షరతువుంది. ప్రయివేటువ్యక్తులు పండించుకోవచ్చు. అందుచేత ఇదిచాలా అన్యాయము. కొన్ని కొన్ని లంకలలో పొగాకు, వ్యాపార పంటలు తప్ప మరేమీ పండవు యీ సొసైటీల వారు వాటిని లీజుకు తీసుకుని నష్టపడుతున్నారు. వాళ్ళు పండిస్తే వాళ్ళమీద వందరూపాయలు పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు. అందుచేత ఈ వ్యాపార పంటలను కూడా అనుమతించాలి. రెండవది సొసైటీలన్ని లీజుకిచ్చిన amount లే కాకుండా అదనంగా ఒక రూపాయికి 0.54 చొ॥ పెస్తున్న ప్రభుత్వానికి చెల్లించాలి. ఇదిచాలా భారంగావుంది. సొసైటీలకు అసలు నష్టము వస్తుంది. నష్టము వచ్చినప్పుడు వాళ్ళ లీజు amount కాకుండా ఈ అయిదు అణాలు, 4 పైసలు చెల్లించటమనేది రద్దు చేయమని కోరాము. కొన్ని తగ్గించమని ఎప్పుట్నుంచో ఆందోళన చేస్తున్నారు. అదికూడా ప్రభుత్వం ఈ రోజుకూడా దృష్టిలోకి తీసుకున్నట్లులేదు. బకాయి చెల్లించలేదనే కారణంగా కొత్త పేటతాలూకా వుచ్చిలి F. L. C. సొసైటీని పర్మనెంటుగా డిబార్ చేసినది. అసలు యీ సొసైటీ లంక

[Sri G. Nageswara Rao]

[1st November 1954]

పంటలు సప్తపడటానికి ప్రభుత్వమే కారణం. లంకలు చాలా ఆలస్యంగా గ్రాంటు చేయటమువల్ల యిది జరిగింది. ఇటువంటి నిషేధాలను తొలగించాలని కోరాము. ప్రభుత్వం బకాయిలను చెల్లించలేకనే కారణంగా ఈ విధంగా సొసైటీలను పర్మనెంటుగా డిబారు చేస్తూవుంది. ఇటువంటి సంస్థలను చాలా వుండవచ్చు. అందుచేత ప్రభుత్వము F. L. C. సొసైటీలయొక్క ఆందోళనను గుర్తించకుండా లంకలను పాటకు పెట్టి ఎక్కవ డబ్బు రాబట్టుకోవడమే ప్రభుత్వ విధానము అయినది. యిటువంటి విధానము ప్రభుత్వం అవలంబించటము F. L. C. సొసైటీలపట్ల ఘోర అన్యాయం. ఇకచూస్తే ఈ లంకభూములను అసలు బంజరు భూముల పథకములో చేర్చాలని కూడా నేము మెమోరాండంలో కోరాము. అప్పటికికూడా అసలు యీ లంకభూములు బంజరుభూములుగానే వుండేవి. 35 సం॥ ల నుంచి F. L. C. సొసైటీలు సాగుచేస్తూ లీజుకు పనికిరాని భూములను వాళ్లు ఎంతో శ్రమధారపోసి వందలాది రూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టి మొదటినుండి హరిజనులు సాగుచేస్తున్నారు. మొదట్లో ఎకరానికి 4 రూ॥ లు 7 రూ॥ లు శిస్తుకట్టేవారు యిప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వములో ఎకరానికి 250 రూ॥ ల వరకు పెరిగింది. అందుచేత ఈ పరిస్థితుల్లో లంకభూములను, ఈ బంజరుభూముల పథకాల్లో చేర్చి సొసైటీమెంబర్లకు పంపకము చేయమని మేము కోరాము. ఈ రోజుకాక పోయినా ప్రభుత్వము కేప్తైనా లంకభూములను బంజరు భూముల పథకంలో చేర్చి ఈ F. L. C. సొసైటీ మెంబరులకు పంపకము చేయాలనిచెప్పి కోరాము.

ఇక బంజరుభూముల తీర్మానము ఇక్కడ ప్యాసు అయింది. అయినప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వము ఇప్పటికికూడా శాసనసభ అగీకరించిన తీర్మానమును సక్రమంగా అమలుజరపడము లేదు. అయితే దీనిని సక్రమంగా అమలు జరిపించేందుకు ఎన్నో అభ్యంతరాలను కల్పించుచున్నారు. పోరంజోకులు పంపకము చేయబడవని, అదేవిధంగా సర్వేకాలేదనే కారణంతో అనేకవేల ఎకరాలను పంపకమునుండి మిసహాయించారు. అమలాపురం తాలూకాలో సుమారు 8 వేల ఎకరాలు వుంటే 800 ఎకరాలు మాత్రమే పంచుతామని అట్లాగే వేలొలది ఎకరాలు వుండే తాలూకాల్లో 10, 20 ఎకరాలు పంపకానికి వస్తుందని ప్రభుత్వము లెక్కలు వేస్తున్నది. పైగా ఆ బంజరుభూమి ప్రక్కనవున్న

1st November 1954]

[Sri G. Nageswara Rao]

ఏ రైతుకుగాని ఏ భూస్వామికిగాని అవుసరమవుతుంటే ఒక ఎకరము పల్లపు భూమికాని రెండు ఎకరాలు మెట్టగాని మార్కెట్టు రేటుకు అమ్ముతానంటుంది. వ్యవసాయపు కూలీలకు సాద్యమైనంతవరకు భూమి ఇవ్వాలి. అంటే ఈ నిషేధాలన్నింటిని బట్టి అసలు వ్యవసాయ కూలీలకు ఇవ్వగల భూమి ఎక్కడవుంది అని నే నడుగుతున్నాను. అదే విధంగా పోరం బోకలు నిషేధించటము జరుగుతోంది. పోరంబోకులు అంటే ముఖ్యంగా బండిదారి, కాలిదారి మురుగు కద్యము మరొక సమిష్టి వుపయోగానికి కావలసినదిపోగా మిగిలే దానిని బీదలకు పంపకము చేయాలని మేము అడుగుతున్నాము. కాని ఈ రోజున ఉన్న నిషేధములవల్ల వ్యవసాయ దారులకు పంపకము చేయడానికి ఒక సెంటుకూడా వుండదన్నమాట. పోరంబోకలు వ్యవసాయ కూలీలకు పంపకము చేయడానికి సిద్ధంగాలేని మన ప్రభుత్వము ఎన్నో ఎకరాల పోరంబోకు భూములను రాజకీయ బాధితులకు ఇవ్వదలచింది. ఆ రాజకీయ బాధితులకు పంచుచున్నట్లే భూములను పేదప్రజలకు ఎందుకు పంపకము చేయకూడదని నేను అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా ఈ రోజు అంతర్వేదిలో రాజోలు తాలూకాలో 580 ఎకరాలు 42 సెంట్లు అబ్బూరి సూర్యనారాయణ రాజుగారు అనే భూస్వామికి కాలుకుయిస్తే ఇప్పటికి ఆయన ఆ భూమిని సాగు చేయలేదు. ఈరోజు పేదప్రజలు నాల్గుపెడతే అభ్యంతరాలు కలుగ చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. వాళ్ళకు భూమిని పంపకము చేయటానికి ప్రభుత్వము సిద్ధంగావున్నట్లు కన్పించడములేదు. బంజరుభూమిని ఎవ్వరయితే 10, 12, 20 సెంట్ల నుంచి సాగుచేస్తున్నారో అటువంటి శివాయి జమాదారుల యొక్క హక్కులను గుర్తించి తీరాలనిచెప్పి ఈరోజు ఆంధ్రప్రజలు అంతా ఎలుగైతి చాటుతున్నారు. అందుచేత రోజూ గుంటూరు జిల్లాలో వందలాది ప్రజానీకము జైలుకు పోతున్నారు. ఇది అన్ని జిల్లాలో ప్రారంభమౌతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వ విధానం మార్పుకోరాలని చెప్పి నేను విజ్ఞప్తిచేస్తూ ఇంతటితో నేను విరమిస్తున్నాను.

[1st November 1954]

Sri B Sankarayya — అధ్యక్షా! గవర్నరుగారు ప్రసంగించినట్లు మేము ఏదో చాలా చేశాము అని చెబుతున్నారు. కాని ఒక ప్రధాన విషయము తీసుకున్నప్పటికీ కూడా ఈ ప్రభుత్వము ప్రజలపై పునః విలబడి వుందో లేక భూస్వాములపై, జమీందార్లకు సహాయముచేస్తూ ఉందో స్పష్టముగా కనిపిస్తుంది. ఇప్పుడు ఈనాందారుల విషయము తీసుకుంటే ఇలాముల రద్దు కమ్యూనిస్టుపార్టీ చెప్పిందేకాదు, లోక్ పార్టీ చెప్పిందికాదు. కాంగ్రెసు పార్టీ ఈనాములకు రద్దుచేయాలని చెప్పింది. ఇదివరకు జమీందారీ రద్దుచట్టము ప్యాసు అయినప్పుడు ఆరు నెలలలోనో సంవత్సరములోనో ఈనాము రద్దు బిల్లుకూడా తీసుకువస్తామన్నారు. ఇదివరకు ప్రకాశంగారు జమీన్ ఈనాందారీ ఎంక్వయీ కమిటీలోవుండి కమిటీ రిపోర్టులోకూడా శోత్రీయందారీ విధానము దేశానికి నష్టకరమన్నారు. రైతుకు ప్రభుత్వానికి మధ్య దళారీలు గావుండి రైతులయొక్క దేశముయొక్క ఆదాయాన్ని నష్టపరిచేటటువంటి ఈ విధానం రద్దు చేస్తేనేగాని మనదేశము అభివృద్ధి చెందదు. ఇప్పుడు ఏ యీనాం గ్రామములలో చూసినప్పటికీ ఒక్క చెరువు అయినా మరమ్మతు చేసినప్పుడా? ఏ యీనాము గ్రామములో చూసినప్పటికీకూడా పంటలు సరిగా పండుచున్నాయా? అటువంటి పరిస్థితిలో వాయిదా వేయడము దేశానికి? ఈ ప్రభుత్వము ఇప్పుడు తేబోతున్న బిల్లులో రైతులకు ఎంతో అన్యాయము చేయటానికి తలపెట్టబడి ఉంది మాజిల్లాలో సోమవరప్పాడు గ్రామములో తరతరాలుగా భూమిని అమ్ముకొనుటకు కొనుక్కొనుటకు హక్కుగలిగి అనుభవిస్తున్న రైతులకు బ్రీబ్యునల్సు కుడివరము హక్కులేదని తీర్పు ఇవ్వబడింది. టైటిల్ డీడ్స్ లో ఏదో చిన్న లోపము వుందని, భూములపై రైతులకు హక్కులు లేవు అన్నారు. ఈ తరతరాలుగా సాగుచేసి అనుభవిస్తున్న రైతులు యీరోజు ఏమికావాలి? ఎప్పుడు అయితే యీ తీర్పులు వచ్చినవో అప్పుడే మానేజిమెంటు చేసేటటువంటి దొడ్లారు సోమవరప్పాడులో వుండే బీటి భూములన్నిటినికూడా ప్రక్కన వుండే రైతులకు పుల్లంకి ఇచ్చామని చెప్పి ఇప్పుడు రెండు గ్రామాలలో వుండే రైతులకు పెద్ద తగాయిదాలుపెట్టి గండరగోళము చేస్తున్నారు.

ఈనాందార్లకు నష్టపరిహారము ఇవ్వటానికి ఎవ్వరికీ అభ్యంతరము లేదు. ఈనాందారులలో చిన్న చిన్న వారికి నష్టంనస్తుందని చెప్పడం న్యాయం కాదు. కాంగ్రెసుపార్టీ చేసిన తీర్మానముల ప్రకారము ప్రభు

1st November 1954]

[Sri B Sankarayya]

త్వము ఎంతవరకు నడుస్తుందంటే భూస్వాములకు, యీనాందార్లకు, జమీందార్లకు అనుకూలముగా ఉన్నంతవరకే. ఎప్పుడైతే యీనాందార్లకు, జమీందార్లకు నష్టంవస్తుందో అప్పుడు కాంగ్రెసు తీర్మానములతో పనిలేదు. భూస్వాములను బలపరచడమే ప్రభుత్వముయొక్క పని అని స్పష్టమగుచున్నది. అన్ని పార్టీలు అంగీకరించిన సమస్య ఈ ఈనాందార్ల సమస్య. వాటిని రద్దుచేయటానికి ఇప్పటికీ పూనుకోలేదు. ఈనాముల విషయములో అసెంబ్లీ చేసిన వాగ్దానములను ఛిక్కరించారు.

బంజర్ల విషయములో అసెంబ్లీ తీర్మానము స్పష్టముగా ఉంది. సాగుకు లాయకైన భూములన్నింటిని పేదలకు పంచాలి అని ఉన్నది. కాని ప్రభుత్వము యేమిచేస్తున్నది? ఎన్ని సంవత్సరాలనుంచో సాగుచేస్తున్నా విరవలూరు, చెరువుతట్టు భూములు చేస్తున్నవారిని మూడు రోజులులో ఖాళీ చేయకపోతే పశువులను మేపిస్తామని ఆర్డరుపంపి బెదరించుతున్నారు. అసెంబ్లీ తీర్మానాన్ని యెందుకు అమలుజరపడంలేదు? సమిష్టి ప్రయోజనానికి భంగంలేనట్టి చెరువులోతట్టు భూములు పేదవానికి ఎందుకు ఇవ్వలేదు? పైగా మేపించేస్తాం అని నోటీసులు యెందుకు పంపేరు? అక్కడి రైతులందరు దానిని ఎదుర్కొనడానికి సిద్ధపడ్డారు. ఈ విధముగా గుంటూరు లోనేకాదు అన్నిచోట్లకూడా ప్రభుత్వము రైతులను రెచ్చగొట్టుతూఉంది. మాజిల్లాలో ప్రభుత్వ పంపకము క్రిందకు వచ్చేది 4000 ఎకరాలు మాత్రమేనట. తోపు పోరంబోకులు, చెరువు పోరంబోకులు, డొంక పోరంబోకులు ఇవ్వడానికి వీలులేదని ఉద్యోగస్తులు లిస్టులు చదువుతున్నారు. ఈవిధముగా మిసహాయిస్తే అనేక గ్రామాలలో పెంటుభూమికూడా పంపకానికి లేదంటున్నారు. మాజిల్లాలో పెద్ద పెద్ద భూస్వాములకు వందలకొద్ది ఎకరాలు లీజుకు ఇచ్చేరు. ఈ విధముగా బంజర్లను లీజుకు ఇవ్వడము అన్యాయము. ఇప్పుడు అది రద్దుచేసి పేదలకు ఇవ్వమని కోరినచోట్ల 144, 107 సెక్షన్లు పెట్టడం జరుగుతున్నది. జరుగుమల్లిలోను అనేకమందిని ఆరెస్తుచేసి కేసులు పెట్టేరు బంజర్లను కావాలని కోరోపేదలను జైళ్లకు పంపడం న్యాయమా? అసెంబ్లీ తీర్మానము అమలుపరచడమేనా? ఇది ఈ సమస్య సుభువుగా త్వరగా పరిష్కారముచేస్తే కొన్ని లక్షలమంది శ్రేష్టవారికి భూములువచ్చే అవకాశం ఉంది. కాని ప్రభుత్వము ఏ విధమైన పథానము అవలంబిస్తున్నది. మాజిల్లాలో అనేక వందలమంది బీదలపై కేసులు జరుగుతూ ఉన్నాయి.

[Sri B. Sankarayya]

[1st November 1954]

దీనిని ఏవిధమైన ప్రజాస్వామికమంటారు? శాసనసభా తీర్మానములను అమలుపరచకపోవడమే ప్రజాస్వామ్యమా?

ఇక ఇళ్ల విషయములోకూడా ఇదే విధముగా ఉంది. గ్రామములో పేదలు కట్టుకున్న ఇళ్లను దొంగల రెండవ కాల శిస్తులు వేస్తున్నారు. నెల్లూరు జైలులో నిర్బంధముగా రివెన్యూ ఉద్యోగస్థులు దగ్గరుండి అచేత్యమునండి కాపురముంటున్న పేద మహమ్మదీయులను ఇళ్లనుండి వెళ్లగొట్టారు. ప్రభుత్వ తాబేదార్లకు ఇచ్చేందుకుగాను 40, 50 సంవత్సరాలనుండి కాపురం ఉన్నవారిని వెళ్లగొట్టి కేసులు నడుపుతున్నారు. ఇళ్లు లేనట్టివారికి ఇళ్లు ఇస్తామని చెప్పే ప్రభుత్వము 40, 50 సంవత్సరాలనుంచి ఉన్నవారిని వెళ్లగొట్టుతూ శాసనసభ తీర్మానాన్ని అమలుపరుస్తున్నదా? ఇది సబబేమో ఆలోచించండి. ఇది ప్రతి వారికి కనబడే నగ్నసత్యం. కల్లు సత్యాగ్రహం అని వరదాచారిగారు ఎగతాళిగా చెప్పారు. అసెంబ్లీ నిర్ణయాన్ని అమలు పరచవలెనని సత్యాగ్రహం చేసిన వారిని అపహాస్యం చెయ్యడం ఏ విధముగానూ ఊహించవలసినదికాదు. చాల వెనుకబడి అధమస్థిలోనున్న గీతకార్మికులు ఇంత అధికముగా ముందుకు వచ్చారంటే వారి వృత్తిపోయి ఎంత బాధలు పడుతున్నారో తెలుస్తుంది. ఇనాందార్లకు జమీందార్లకు నష్టపరిహారము ఇచ్చిన ప్రభుత్వము ఏన్నో సంవత్సరాలనుండి ఉన్న వృత్తి పోగొట్టి కల్లుసత్యాగ్రహం చేస్తున్నారని అపహాస్యం చేస్తే సరిపోతుందా?

K.C. Canal విషయములో 6000 క్యూ సెక్కులు ప్రవహించేట్లు రీమోడల్ చేయాలని ఖోస్లా కమిటీ చెప్పిందా? ఇండియాకు ఉన్న Highest authority చెప్పినదానిని కాదని కుటిల రాజకీయాలను వెనుక పెట్టుకొని 3000 క్యూ సెక్కులతో ప్రారంభం చేస్తున్నామంటున్నారే? ఎందుకు ఇలా మార్పు జరిగిందో చెబుతారా? మాజిల్లాలో (2,00,000) రెండు లక్షల యకరాలకు నష్టపడకుండా సహాయము చేయవచ్చు. కరువు ప్రాంతాలైన కడప, కర్నూలు జిల్లాలకు ఈ నీరుపయోగించుకొనవచ్చును కదా! Highest authority చెప్పినదానినికూడా ఈ విధముగా దిగజార్చడం న్యాయమా? ఈ విషయాలన్నింటివల్ల ఈ ప్రభుత్వము ఎంతమాత్రము సరిగా పనిచేయడంలేదని చెబుతూ నేను విరమించుచున్నాను.

Mr. Speaker:—The House will now adjourn to meet again at 11 A. M. tomorrow, the 2nd November 1954.

The House then adjourned.

1st November 1954]

PAPERS LAID ON THE TABLES OF THE HOUSE

- * 1. PUBLIC SERVICE - Disciplinary Cases - enquired into by a Judge of the High Court-Exclusion from the Commission's purview-Regulation under proviso to Article 320 (3) of the Constitution of India. (G. O. Ms. No. 776, Home (Services-A), dated 2nd June, 1954.
2. BOARDS-District-Bellary. Kurnool and Ananthapur-Exclusion of certain taluks - Notified. (G. O. Ms. No. 2024, Local Administration, dated 29th September, 1953, of the Government of Madras.)
- @ 3. ORDINANCES-State-Indian Bar Councils (Andhra Amendment) Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance No. I of 1954).
- £ 4. ORDINANCES - State - Sri Venkateswara University (Amendment) Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance No. II of 1954).
- & 5. ORDINANCES - State - The Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Andhra Amendment Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance No. III of 1954).
- **6. ORDINANCES - State - The Andhra Tenants Protection Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance No. IV of 1954).
7. Rules made under sub-section (1) of Section 16 of the Andhra Requisitioning of Buildings Act, 1954 (Andhra Act XI of 1954).
8. Motor Vehicles - Taxation - Levy of tax on transport vehicles plying on routes which have to be recorded as Inter-State Rules after formation of Andhra State. (G. O. Ms. No. 1780, Public Works and Transport, dated 17th July, 1954).
9. Motor Vehicles - Taxation - Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Rules, 1953 - Amendment to Rule 16. (G. O. Ms. No. 515, Public Works and Transport. dated 5th May, 1954)
10. Motor Vehicles - Taxation - Taxation of Goods and Vehicles plying on Inter-State routes between the

[1st November 1954]

- Andhra and the Madras States. (G. O Ms. No 1173, Public Works and Transport, dated 3rd August, 1954).
11. ORDINANCES - State - The Societies Registration (Andhra Amendment) Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance No V of 1954).
  12. ORDINANCES - State - The Madras District Boards (Amendment) Andhra Second Amendment Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance No. VI of 1954).
  13. ORDINANCES-State-The Madras Tenants and Ryots Protection (Andhra Amendment) Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance No. VII of 1954).
  14. Amendments to Rules under State Aid to Industries Act, 1922. (G. O Ms. No. 1435, Development, dated 19th August, 1954).
  15. PUBLIC SERVICES-State and Subordinate Services-Matters in which Madras Public Service Commission was consulted before 1st October, 1953, and final orders were not issued on its recommendations before that date - Consultation with Andhra Public Service Commission-Not necessary-Regulation under the proviso to Article 320 (3) of the Constitution. (G. O. Ms No. 2010, Home (Services), dated 15th October, 1954.)
  16. Amendments to Rules made under The Madras Co-operative Societies Act, 1932. (G. O. Ms. No. 1026, Development, dated 14th June, 1954).

(Sd.) G. V. Chowdary,
Secretary to the Assembly.

* Sent by post on 22-6-1954.
 % " " " 28-6-1954.
 @ " " " 14-7-1954.
 £ " " " 26-7-1954.
 ₤ " " " 20-8-1954.
 ** " " " 17-8-1954.

1st November 1954]

APPENDIX

Special address by the Governor, His Excellency Shri Chandulal Madhavalal Trivedi, under Article 176 (1) of the Constitution of India to the Members of the Andhra Legislative Assembly at the Assembly Chamber, Kurnool, at 4 P. M. on Friday 29th October 1954.

Friday 29th October 1954.

HIS EXCELLENCY THE GOVERNOR'S ADDRESS.

His Excellency on arrival was received at the entrance to the Legislative Assembly Buildings by the Speaker (the Hon Sri N. Venkatramaya), the Deputy Speaker (Sri P. Suryachandra Rao) and the Secretary to the State Legislature

His Excellency and the Speaker were led in a procession by the Secretary to the Legislature, Military Secretary and Aide-de-camp to the Governor and conducted to the dais.

The arrival of His Excellency the Governor was announced by the Deputy Secretary to the Members who stood up as His Excellency entered the Chamber. The Members sat down after the Governor took his seat on the dais. The Hon. Speaker sat on the left side of His Excellency.

His Excellency then delivered the following address:—

Mr. Speaker and Honourable Members of the Legislative Assembly,

1. It is my privilege to address you again today. May I also take this opportunity of welcoming you cordially and also extending to you my hearty greetings. Our infant State has completed its first year, and won the approbation of all those who have been watching its progress. We have during this short period not only overcome several difficulties, but also have had some notable achievements to our credit. There are still several problems before us which, I have no doubt, we will approach with confidence and with a firm resolve to settle quickly.

[1st November 1954]

2. To mark the birth of our new State my Government granted general amnesty to all prisoners convicted by Courts in this State, and ordered their release on Sankranti which fell on 13 th January 1954. Six thousand prisoners convicted under the State Acts, and sixty-eight convicted under the Central Acts, were released as a result of the general amnesty. This was hailed all round as a bold step, and the House will be glad to know that it has had practically no adverse effect on peace and security

3. In pursuance of the resolution adopted by this House in the beginning of March 1954, a separate High Court for the State of Andhra has been established at Guntur with effect from the 5th July 1954, and with it, life in the State has become fuller.

4. All necessary steps have been taken to present to the States Reorganization Commission the views of this Government, in favour of the formation of Vasalandhra, so that Andhra may grow to its full stature.

5. You are aware that there was little or no residential accommodation available for the staff that moved to Kurnool, consequent on the location of the Capital. Temporary accommodation was, therefore, provided for them in tents. The tents are not, however, suitable for permanent residence, nor has private enterprise come forward to undertake any large-scale building construction. My Government have, therefore, launched upon a building programme by no means insignificant. Five hundred units have already been completed for the different categories of the staff. This number will not be sufficient to accommodate the families of even half the existing number of employees. My Government propose, therefore, to construct a further batch of 500 quarters.

As the present Hostel for the Legislators is inadequate and does not provide all necessary amenities, my Government propose to construct a new Legislator's Hostel at a cost of Rs. 8.5 lakhs on the left bank of the river Hundri. The new Hostel will have all modern amenities for the convenience and comfort of the hon. members of this House.

1st November 1954]

The construction of a block of three buildings in the premises of the Chief Secretariat to provide accommodation for the offices of the Secretariat, which are at present scattered in different parts of Kurnool is almost complete, and the buildings were formally opened on 21st October, by Union Minister for Communications. It is indeed a happy thought that these buildings are named after the late Potti Sriramulu, who is held in high esteem by every household in Andhra. The building intended for the offices of the Chief Engineer, Public Works Department (General and Buildings), the Special Chief Engineer (Irrigation) and the Highways Branch is almost completed.

6 I mentioned in my last address that the proposals for a new food policy formulated by my Government were under consideration by the Government of India. Under the policy, as finally approved by the Centre, my Government arranged to procure and export rice to Madras and Travancore-Cochin States. A total quantity of about 2,36,000 tons of rice was procured on Government account up to 10th July 1954, when the Government of India de-controlled rice completely throughout India and promised to take overall stocks of rice remaining unlifted by that date. As a result of the procurement and export operations undertaken by my Government, the prices of paddy and rice were maintained at satisfactory levels.

When the State was inaugurated, the First Five-year Plan as worked out by the Government of the Composite State, totalled Rs. 54.71 crores for the Andhra State. Of this, nearly Rs. 30 crores represented expenditure on capital works on irrigation and electricity such as Tungabhadra and Machkund, and the rest was accounted for by new schemes in other fields of development, viz., Agriculture, Rural Development, Industry, Road Development and Social Services.

The Plan has been revised by my Government in consultation with the Planning Commission, and now stands at Rs. 69.89 crores, involving an increase of a little over Rs. 15 crores. This increase is due to the inclusion of new schemes such as 17 medium and small irrigation schemes, the Krishna Regulator Scheme, ten additional road works and certain other schemes under Public Health, Education,

[1st November 1954]

Forests. Amelioration of Backward Classes, etc. Under the Revised Plan, 61 per cent of the total allotment for the Plan period is earmarked for Irrigation and Power Projects, 9.5 per cent for Agriculture, nearly 5 per cent for Roads, and 8.25 per cent for Public Health, etc

My Government gratefully acknowledge the assistance of the Government of India towards bridging the gap between the amount required and the resources available for implementing the Five-Year Plan. This assistance is in the form of a loan of Rs. 375 lakhs for the second half of 1953-54 and an offer of a loan of Rs. 700 lakhs for 1954-55. The gap has, by no means, been fully bridged, and it is essential therefore to raise additional revenues.

Work on the Krishna Regulator Road-cum-Bridge has commenced. Most of the medium and small irrigation schemes for the permanent improvement of areas liable to scarcity have been sanctioned, and provision in the budget for 1954-55 has also been made. The House will be glad to know that Progress of the schemes under various heads of development under the Plan has been generally satisfactory, and that the overall Progress works out to nearly 57 per cent of the original plan. Work in the twentytwo National Extension Service Blocks, which were inaugurated in April 1954, has made a good beginning, and I can testify from my personal observations during tours to the enthusiasm and earnestness of the people for work and effort in these areas. Several impediments in the way of the implementation of the schemes, which were almost inevitable in the earlier months, have been, or are being, tided over, and progress now shows signs of gaining momentum. I have every hope that by the end of the Plan period the achievements will be more or less according to the targets in the Plan.

The First Five-Year Plan period will end by 31st March 1956. In April 1954, the Planning Commission made certain suggestions regarding the formulation of schemes under the Second Five-Year Plan for the period 1956-61, and these are now under the active consideration of my Government. My Government have been endeavouring to see that the Second Five-Year Plan is formulated by the people themselves at the village and district

1st November 1954]

level. The Village Plan will be linked with the Taluk Plan, the Taluk Plan with the District Plan, and the District Plan with the State Plan which will form a part of, and be organically linked with, the All-India Plan. The district will be the pivot of the Second Five-Year Plan, but emphasis will be laid on the betterment of living conditions in villages. It is expected that the whole country would be covered by the National Extension Service Programmes by the end of the Second Five-Year period, it has been suggested, therefore, that even in the non-extension areas, planning should be on the same lines as in the extension areas.

The heads of departments concerned undertook a joint tour in the Community Project areas at the end of July 1954 to study the working of the two projects in this State. The position in regard to the execution of the programmes in the Projects was discussed at a conference held early in August 1954, and measures were devised to remove bottle-necks and to achieve the targets within the programme period. My Government have taken steps to implement those measures. In particular, we are fully seized of the importance of good, alert, efficient, progressive, and co-ordinated administration as a vital factor in sound and real development, and are therefore bestowing continuous attention on measures calculated to enhance promptness, efficiency and progressive spirit in all grades of the public services.

7. The per capita consumption of electricity in the Andhra State at present is only of the order of 5 units, and this is very low as compared with the corresponding figure of 15 units for the whole of India. Andhra is particularly backward with regard to rural electrification, as only 2 per cent of its 16,000 villages receive supply at present. In the First Five-Year Plan, a provision of about Rs. 1 crore per annum has been made for rural electrification. At that time of the inauguration of the State, a large number of schemes for extension of electricity supply, which had been sanctioned, were either pending execution, or partly executed and kept in abeyance owing to the then prevailing financial stringency. My Government soon realized the need for rapid development of electricity supply, particularly in rural areas. As a first step, they withdrew

[1st November 1954]

the voluntary loan contribution scheme which in a way prevented the building up of load. They also sanctioned a large number of schemes which were deferred in the Composite State up till 1st October 1953 and also some new schemes. Sanctioned schemes costing about Rs 5 crores are ready for execution. The staff needed for the execution of the extension schemes has also been sanctioned. There are prospects of obtaining additional power from the Governments of Mysore and Madras for distribution in the Ceded Districts and Chittoor area respectively. On the completion of the extension schemes on hand and with the power development anticipated, the number of villages and towns served with electricity in this State will increase from 400 to 500. About 30,000 to 40,000 rural consumers are expected to be served among whom 5,000 to 6,000 will be those engaged in cottage industries.

Some more schemes costing about Rs. 2 crores, are under scrutiny by my Government. The main difficulty in the way of sanction and execution of the schemes is finance. My Government are exploring all possible avenues to secure the necessary funds including loan facilities from the Government of India.

At the end of the First Five-Year Plan, the per capita consumption in the State is expected to increase to about 10 units. The Second Five-Year Plan for Power Projects is being formulated with a view to increasing the per capita consumption to 20 units at the end of the Second Plan period.

During February 1954, the Supreme Court declared void the Madras Electricity Supply Undertakings (Acquisition) Act, 1949, under which some private and local authority electrical undertakings were acquired by the Government. The Andhra Electricity Supply Undertakings (Acquisition) Bill, 1954, passed during the Waltair session of this House, validates the action taken by the Government under 1949 Act and also gives power to Government to acquire any of the licensee undertakings still operating in this State. It is now proposed to undertake the nationalization of the remaining private electric supply undertakings.

1st November 1954]

8 All road works in this State are generally carried out by the Highways Department, though the authorities who pay for the works are different, depending on the classification of the roads. The policy of my Government is that they should be directly responsible for all roads of State importance, that is, State Highways and major district roads including portions of State roads within municipal limits, and that only roads of local importance, i.e., other district roads and village roads, should be left with the local bodies. In pursuance of this policy, all State Highways and an appreciable mileage of major district roads have been taken over under the control of the Government. The remaining major district roads will be taken over from the local bodies as and when the State's finances permit.

9 The seasonal conditions were latterly tending to become unfavourable in certain tracts of Rayalaseema, but recent rains have happily minimized damage to standing crops. My Government are watching the situation carefully and I need hardly assure the House that we will take appropriate relief measures, if and when necessary.

10. My Government have appointed a Land Reforms Committee to examine the question of land reforms in the State and to make recommendation, having regard to the existing social conditions and needs. The Committee will, among other things, consider questions relating to farm tenancy, fixation of limits to the size of holding and improvement of agricultural prosperity.

The poverty of the majority of our ryot population is recognized by all. Measures to grant them relief have been under consideration of the various States for a long time. My Government examined the question of exempting un-economic holdings from the payment of land revenue with a view to affording relief to the poorer classes of ryots. They have decided that as an act of social and economic justice all persons liable to pay to the Government in the aggregate Rs. 10 or less by way of land revenue, water-rate and cesses should be exempted from payment thereof. This is a step which I believe is without precedent in any other part of our country. The revenue that is thus foregone is between Rs. 130 and Rs. 150 lakhs, but what is lost to the Government is a gain to the poor ryots.

[1st November 1954]

Having regard to the deficit in the current year's budget, which will necessarily increase as a result of the exemption of uneconomic holdings from payment of land revenue, to which I have just referred, my Government will shortly be coming before you for raising additional resources in the nature of increase in Sales Tax, change over from Sales Tax to purchase tax in respect of certain commodities and sales tax on mill cloth of specified counts, surcharge on land revenue and imposition of full assessment on certain classes of minor inams.

With a view to provide employment to agricultural and industrial labour in the State, my Government have undertaken the question of organizing different types of Co-operative societies for them and to extend to them the necessary financial and other assistance. Two new Co-operative Land Colonization Schemes have been recently sanctioned by my Government. The general principles underlying the revised land assignment policy of the Government are applicable to these schemes also.

11. The scheme for the relief of handloom weavers sanctioned through the agency of the Co-operative Societies in June 1952 was continued up to February 1954. A State Handloom Committee has now been constituted with Officials and non-officials representing various interests of the industry, to advise Government on matters relating to the development of the industry. A loan of Rs. 20 lakhs have been sanctioned to the Andhra Handloom Weaver's Co-operative Society to enable it to purchase the stocks of hand-loom cloth accumulated with its primary societies and arrange for their sale. Andhra's share of the Handloom Cess Fund was tentatively fixed at Rs. 47.70 lakhs, and it was subsequently raised to Rs. 49.63 lakhs. During 1953-54, schemes costing about Rs. 38.95 lakhs were sanctioned, but much progress could not be made in their implementation, as the sanction of the Government of India was received late at the end of the financial year. During 1954-55, a sum of Rs. 3.40 lakhs under grants and Rs. 42.96 lakhs under loans have so far been sanctioned by the Government of India. The approved schemes mainly comprise grant of loans towards the working capital of societies and the share capital of the weavers admitted into the co-operative fold, expansion of the organization of internal

1st November 1954]

marketing and propaganda for sale of handloom cloth, research and improvement in design and better technique, rebate on the sale of handloom cloth, loans to the Andhra Handloom Weavers' Co-operative Society and the Andhra Co-operative Spinning Mills, Guntakal. When the schemes are implemented in full, it is hoped that the condition of the weavers will appreciably improve.

12. It is the policy of my Government to encourage the Khadi Industry in the State. The Khadi scheme consists of two parts Intensive and Extensive. Under the Extensive part, all facilities are given to the residents of the selected areas in the matter of spinning and weaving of Khadi. In the Intensive Khadi Scheme areas, my Government also produced Khadi on Government account by purchasing the surplus yarn produced by the spinners and converting the same into cloth and dispose of it by sale to local residents, residents of other areas and to Government departments.

A State Khadi and Village Industries Board consisting of officials and non-officials has been constituted. It will advise on measures to be taken by the Government for the development of Khadi and other village industries.

13. A scheme for the Development of palm products in the State has been approved by my Government. It has the three-fold objective of providing employment for ex-tappers, making a nutritive food article available to the people under hygienic conditions, and ensuring economic exploitation of the natural wealth of lakhs of palm trees in the State. It has been decided to run experimental centres in the nature of production-cum demonstration, one for each district, in addition to the starting of two Neera Bhavans in two urban centres, one at Kurnool another at Roddam. Neera required for these centres and Bhavans will be purchased from licensed tappers who will be paid Re. 0-3-6 per gallon. Two pilot units on factory basis of one ton capacity each for production of sugar from Neera will also be started. A Committee styled 'The Palm Products Development Committee', consisting of both officials and non-officials, has been constituted at the State level to assist in the formulation of policy, supervise the actual working and review the progress of the scheme from time

[1st November 1954]

to time. The aim is ultimately to cover all districts and bring all juice-yielding palms under the scheme, providing employment to every tapper and at the same time utilizing to the full the economic value of the palm trees.

14. The Kuppuswami Committee has submitted its report on Elementary Education, and the financial and other implications arising out of the recommendations of the Committee are under examination. Copies of the report are already in the hands of the Honourable Members of the House. It is estimated that if all the recommendations are to be implemented, the ultimate recurring cost to Government would be of the order of Rs 3 crores and the non-recurring cost about 4 crores on the basis of existing numbers.

The whole subject of reform of Secondary Education in the light of the report of the Secondary Education Commission is being closely examined by experts. The Central Government has put forward a scheme of assistance to the State Governments for diversification of courses in Secondary Education. The scheme is under the consideration of my Government.

In the field of University Education, the most outstanding achievement has been the inauguration of the Sri Venkateswara University on 2nd September 1954 at Tirupati, which should help to bring higher education closer within the reach of the backward districts of Rayalaseema.

We are embarking on an expansion of the National Cadet Corps in our colleges and schools, thanks to the increased financial assistance from the Government of India. Our expanded scheme provides for a net increase of 33 officers and 1,331 cadets. The significant feature of the expansion scheme is the raising of Senior and Junior Division Girls' Units. Provision has also been made for the raising of Engineering, Medical and Air-Wing Units.

15. In the field of Public Health and Medicine, the Lakshmipathi Committee's report on the indigenous systems of medicine is under examination.

1st November 1954]

The B.C.G Mass Vaccination Scheme, for which we have received very generous assistance from the UNICEF by way of equipment, transport, etc , was inaugurated by me at Visakhapatnam on the 15th October

A scheme for the control of Yaws among the hill tribes has also been started.

Our State was allotted two out of the four National Malaria Control Plan Units which fell to the share of the Composite State Government. The plans of operations under the National Malaria Control programme has been sanctioned, and we have now taken up 15 more expanded schemes, in addition to the schemes which were in existence in previous years in 29 panchayats and 8 municipalities.

Certain Public Health Development schemes under the First Five-Year Plan, which for one reason or another were not implemented till now, have been sanctioned for implementation. These relate to training of Health Visitors and Sanitary Inspectors, expansion of the Malaria Bureau, putting up of Rural Sanitation Units, Nutrition Research, and measures for the prevention and control of epidemic diseases.

16. My Government, after careful consideration of the present condition of district boards in the State, came to the conclusion that they should be replaced by some other suitable agency. Having regard to the directive principle of State policy that steps should be taken to organize village panchayats and endow them with such powers and authority as may be necessary to enable them to function as units of self-government, my Government have decided.

(1) to take steps to constitute panchayats immediately in as many villages as possible ; and

(2) to replace District Boards by District Panchayat Councils.

There will be an Executive Officer of appropriate status for the District Council. He will be responsible to the District Council and be in general charge of office administration and implementation of the decisions of the Council.

[1st November 1954]

My Government believe that District Councils consisting of elected representatives of the panchayats in the district are better suited to co-ordinate the work of Panchayats, give them the necessary fillip and make them effective village republics and accordingly propose to introduce legislation during this session.

17. My Government are taking keen interest in the field of Social Welfare, and have constituted a State Social Welfare Board which serves as a connecting link between the voluntary organizations in the State and the Central Social Welfare Board. One of the major functions of the State Social Welfare Advisory Board is to supervise the seventeen Welfare Extension Centres allotted to this State as a part of the General All-India Scheme. My Government are well aware of the valuable contribution that voluntary social organizations can make in achieving progress and development, and will do all that is possible to encourage them.

18. The amelioration work relating to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and other Backward Classes in the State, is going on apace. A new post of Director of Tribal Welfare has been sanctioned recently to enable greater attention to be bestowed on the welfare of Scheduled Tribes and Agency areas.

The Government of India have allotted a sum of Rs. 15 lakhs for schemes for the amelioration of Scheduled areas and Scheduled Tribes for 1954-55. It is proposed to utilize a sum of Rs. 2 lakhs out of this grant for the initial share capital of the Scheduled Tribes Finance and Marketing Corporation Limited, which will shortly be started in the Agency area. The aim of the Corporation is to protect the tribesmen from exploitation, provide credit facilities, supply their day-to-day needs, besides seeds and agricultural implements, and also undertake the marketing of their produce.

My Government have decided to utilize the whole of the special fund of Rs. 10 lakhs towards the provision of more house-sites to Harijans, and it is proposed to devote this amount equitably among all the districts in the State and to spend it during the year 1954-55. This special fund

1st November 1954]

is in addition to the amount of Rs. 36 lakhs provided separately in the budget for the provision of house-sites to Harijans. According to the revised policy of my Government, house-sites to Harijans including Harijan converts, will be granted free of cost in all cases, and each family will be provided with a site of 5 cents whether the land is wet or dry.

19. On account of the acute shortage of housing accommodation in several of the urban areas in the State, my Government had occasion recently to review the existing limits for loans to Housing Societies which are found to be too restrictive for the present purposes.

According to the loan limits which have been recently liberalized by my Government, loans can be given up to Rs. 15,000 per individual in Guntur town and up to Rs. 10,000 in other urban areas. In accordance with the same policy, the loan limits applicable to Rural Housing Societies have been increased from Rs. 3,000 to Rs. 5,000 in each case.

20. At the instance of my Government, the Government of India have agreed to intensify field surveys during the current year by the Geological Survey of India in certain specified areas in the districts of Krishna, Kurnool, Guntur, West Godavari, Visakhapatnam and Srikakulam, particularly in respect of important minerals like bauxite, iron ore, coal, manganese, copper, beryl and monazite.

21. There is a feeling that a good deal of public trust property is being enjoyed as private property or misused by persons who or whose ancestors at one time might have been trustees. A Special Officer has, therefore, been appointed to inquire into the alleged widespread mismanagement of the properties belonging to Hindu Religious and Charitable trusts created for public purposes, and in particular whether there has been wrongful enjoyment of such properties (including cases of breaches of trust, express or constructive) and to suggest methods by which the said properties can be recovered and properly administered. It is hoped that this will go at least some way to improve matters relating to public trusts.

[1st November 1954]

22 Even in the Composite State certain areas in Andhra needed constant vigilance for the effective maintenance of law and order because certain anti-social elements were engaged in subversive activities. It is gratifying, however, that law and order have been maintained without any noticeable lapses from the high standards prescribed for the police force, and on the whole the relations between the police and the public continue to be friendly and cordial.

23. Seven Ordinances have been promulgated after the last Session was prorogued—

(i) The Indian Bar Councils (Andhra Amendment) Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance I of 1954), to provide for the constitution of an *ad hoc* Bar Council for the Andhra High Court for a period of six months pending the settlement of certain preliminaries necessary before a regular elected Bar Council is constituted under the Bar Councils Act.

(ii) Sri Venkateswara University (Amendment) Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance II of 1954), to make it clear that the Chief Justice referred to in section 10 of the Act is the Chief Justice of the Andhra High Court.

(iii) The Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Andhra Amendment Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance III of 1954), to omit a provision in the principal Act which was held to be unconstitutional and invalid by the High Court of Madras.

(iv) The Andhra Tenants Protection Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance IV of 1954), providing for temporary protection against eviction of tenants in certain inam lands by staying suits and other proceedings relating to such eviction, and also providing for the restoration of such tenants evicted on or after the 1st October 1953.

(v) The Societies Registration (Andhra Amendment) Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance V of 1954), substituting references to the "Inspector-General of Registration", for references to the "Registrar of Joint Stock Companies" as it has become necessary to appoint an Officer of the State Government to exercise the powers under the Societies Registration Act, consequent on the taking over of the administration of the Companies Act by the Government of India from the 1st October 1954.

1st November 1954]

(iv) The Madras District Boards (Amendment) Andhra Second Amendment Ordinance, 1954 (Andhra Ordinance VI of 1954), seeking to amend the Madras District Boards Amendment Act, 1953, so as to provide for the extension of the term of Special Officer of District Boards for a further period of six months from the 1st October 1954.

(vii) An Ordinance extending the life of the Madras Tenants and Ryots Protection Act, 1949 (Andhra Ordinance VII of 1954), which expired on 7th October 1954

It is proposed to replace these Ordinances by Acts of the Legislature. Bills for this purpose will be introduced in the present session

24. My Government propose to introduce certain important Bills during the current session of the Assembly apart from measures for raising additional financial resources. I mention some of them below:—

(i) The Madras Devadasis (Prevention of Dedication) Act, 1947, as it now stands, prohibits dancing by a woman only in the precincts of any temple or other religious institution or in any procession of a Hindu deity, idol or object of worship installed in any such temple or institution or at any festival or ceremony held in respect of such a deity, idol, or object of worship. A Bill to amend the Act so as to prohibit dancing by women in any marriage or other procession taken out in public streets will be brought before the House.

(ii) A Committee was constituted by my Government to enquire into the working of the Madras Hindu Religious and Charitable Endowments Act, 1951, and to suggest suitable amendments. Necessary amending legislation to implement the suggestions of the Committee will be brought before the House.

(iii) The Government of India, while enacting the Cinematograph Act, 1952, with reference to entry 60 of the Union List, namely, "Sanctioning of cinematograph films for exhibition" have advised the State Governments to enact separate legislation on the subject of "Cinemas" included in Entry 33 of the State List, repealing the existing Cinematograph Act of 1918. A Bill for this purpose will be introduced in this Session.

[1st November 1954]

(iv) As certain defects were noticed in the working of the Madras Suppression of Immoral Traffic Act, 1930 the Government of the Composite State of Madras appointed a Committee consisting of certain officials and non-officials to examine the provisions of the Act and to suggest suitable amendments. The Committee's recommendations were examined and the Government have decided to introduce in this session a Bill for amending the Act in certain respects.

(v) A Bill to amend the Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act, 1948, with a view to provide rights of appeal to Government against the decisions of the settlement officers under the Act

(vi) A Bill to amend the Madras Estates Land (Reduction of Rent) Act, 1947, so as to empower Government to cancel, revise or modify notifications issued under section 3 (2) of the Act.

(vii) A Bill to extend the life of the Madras Preservation of Private Forests Act, 1949, for a further period of two years from 3rd December 1954.

(viii) A Bill to provide for the constitution of District Panchayat Councils in the place of District Boards.

25. These and other matters will engage your attention during this session which will be a strenuous one, and I have no doubt that your debates and deliberations in this and future sittings will be conducted with the same high sense of public duty and responsibility as in the past. The supreme task before us all is the rapid advancement of our country with the main objective of improving standards of living. All of us have to dedicate ourselves to this task with zeal, energy, and steadfastness, and have to be saturated with a spirit of sacrifice and selfless service. I hope and pray that none of us will be found wanting. Having adopted the democratic way of achieving progress, let us all remember that "democracy is the hardest of all systems of Government, but that it is the only system worthy of free men and women."

Jai Hind.